

ประมาณการ เศรษฐกิจไทย

รอบไตรมาสที่ 3/2564

Quarter 3/2564

THAILAND'S
ECONOMIC OUTLOOK

2021

สารบัญ

ประมาณการเศรษฐกิจไทย

บทสรุปผู้บริหาร.....	3
Executive Summary	6
Thailand's Economic Projections for 2021	6
สมมติฐานหลักในการประมาณการเศรษฐกิจไทยปี 2564.....	10
ผลการประมาณการเศรษฐกิจไทยปี 2564 และ 2565	30

Thailand's Key Economic Indicators

ตารางเครื่องชี้ภาวะเศรษฐกิจ (Economic Indicators)	43
---	----

ภาคการคลัง

รายงานสรุปสถานการณ์ด้านการคลัง ในช่วง 9 เดือนแรกของปีงบประมาณ 2564 (ตุลาคม 2563-มิถุนายน 2564).....	46
--	----

ภาคการเงิน

รายงานภาวะเศรษฐกิจการเงินไทยในไตรมาส 2 ปี 2564	53
--	----

บทวิเคราะห์เศรษฐกิจ: Macroeconomic Analysis Briefings

แนวโน้มอุตสาหกรรมไทยในช่วงโควิด-19	63
จับสัญญาณชี้พजर...เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ท่ามกลางวิกฤติ COVID-19	72
รู้หรือไม่? อันดับของไทยไม่แพ้ใครในโลก	86
วิกฤตเวเนซุเอลากับเศรษฐกิจโลกและเศรษฐกิจไทย	90

บทสรุปผู้บริหาร

ประมาณการเศรษฐกิจไทย ปี 2564

“เศรษฐกิจไทยปี 2564 คาดว่าจะขยายตัวที่ร้อยละ 1.3 ต่อปีเนื่องจากได้รับผลกระทบจากการระบาดระลอกใหม่ของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ที่เริ่มต้นในช่วงปลายไตรมาส 2 ปี 2564 อย่างไรก็ดี การส่งออกสินค้ามีแนวโน้มปรับตัวดีขึ้นตามการขยายตัวของเศรษฐกิจและปริมาณการค้าโลก ขณะที่เศรษฐกิจไทยในปี 2565 คาดว่าจะขยายตัวเร่งขึ้นมาอยู่ในช่วงร้อยละ 4.0 – 5.0 ต่อปี จากภาคการท่องเที่ยวที่ฟื้นตัว และการส่งออกที่ขยายตัวได้ต่อเนื่อง”

เศรษฐกิจไทยปี 2564 คาดว่าจะขยายตัวที่ร้อยละ 1.3 ต่อปี (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 0.8 ถึง 1.8) เมื่อเทียบกับประมาณการครั้งก่อน ณ เดือนเมษายน 2564 ที่ร้อยละ 2.3 ต่อปี เนื่องจากได้รับผลกระทบจากการระบาดระลอกใหม่ของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Coronavirus Disease 2019: COVID-19) ที่เริ่มต้นในช่วงปลายไตรมาส 2 ปี 2564 ส่งผลกระทบต่อกิจกรรมทางเศรษฐกิจของไทย การเดินทางระหว่างประเทศ และจำนวนนักท่องเที่ยวต่างประเทศที่จะเดินทางเข้ามาในประเทศไทย อย่างไรก็ดี การส่งออกสินค้ามีแนวโน้มปรับตัวดีขึ้นตามการขยายตัวของเศรษฐกิจและปริมาณการค้าโลก ซึ่งในช่วง 5 เดือนแรกของปี 2564 มูลค่าการส่งออกสินค้าขยายตัวสูงที่ร้อยละ 14.5 ต่อปี ส่งผลให้คาดว่ามูลค่าการส่งออกสินค้าของไทย ในปี 2564 จะขยายตัวที่ร้อยละ 16.6 ต่อปี (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 16.1 ถึง 17.1) ปรับเพิ่มขึ้นจากการคาดการณ์ครั้งก่อนที่ร้อยละ 11.0 ต่อปี

นอกจากนี้ ภาครัฐมีบทบาทสำคัญในการประคับประคองเศรษฐกิจไทย ผ่านการดำเนินมาตรการทางการคลังของภาครัฐอย่างต่อเนื่อง อาทิ โครงการคนละครึ่ง ระยะที่ 3 โครงการยิ่งใช้ยิ่งได้ โครงการเพิ่มกำลังซื้อให้แก่ผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ ระยะที่ 3 โครงการเพิ่มกำลังซื้อให้แก่ผู้ที่ต้องการความช่วยเหลือเป็นพิเศษ และมาตรการด้านการเงินผ่านสถาบันการเงินเฉพาะกิจของรัฐ ประกอบกับการใช้จ่ายเงินกู้จากพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2563 ในส่วนที่เหลือ และพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจและสังคมจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เพิ่มเติม พ.ศ. 2564 วงเงิน 5 แสนล้านบาท (พ.ร.ก. กู้เงินฯ เพิ่มเติม) ซึ่งจะมีส่วนช่วยกระตุ้นการบริโภค บรรเทาผลกระทบของภาคธุรกิจ และรักษาระดับการจ้างงานให้สูงขึ้น โดยคาดว่าจะการบริโภคภาครัฐและการลงทุนภาครัฐจะขยายตัวที่ร้อยละ 4.2 ต่อปี (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 3.7 ถึง 4.7) และ 9.5 ต่อปี (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 9.0 ถึง 10.0) ตามลำดับ ส่งผลให้การบริโภคภาคเอกชนและการลงทุนภาคเอกชนจะขยายตัวที่ร้อยละ 1.0 ต่อปี (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 0.5 ถึง 1.5) และ 4.1 ต่อปี (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 3.6 ถึง 4.6) ตามลำดับ ในด้านเสถียรภาพภายในประเทศ คาดว่าอัตราเงินเฟ้อทั่วไปในปี 2564 จะอยู่ที่ร้อยละ 1.2 ต่อปี (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 0.7 ถึง 1.7) ปรับตัวลดลงจากคาดการณ์ครั้งก่อนที่ร้อยละ 1.4 ต่อปี เนื่องจากภาครัฐมีการดำเนินมาตรการลดภาระค่าใช้จ่ายสาธารณูปโภคขึ้น

พื้นฐานให้แก่ประชาชนและภาคธุรกิจทั่วประเทศ ขณะที่เสถียรภาพเศรษฐกิจภายนอกประเทศ คาดว่าดุลบัญชีเดินสะพัดจะขาดดุล -2.9 พันล้านเหรียญสหรัฐ หรือคิดเป็นร้อยละ -0.5 ของ GDP (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ -1.0 ถึง 0.0 ของ GDP) จากการขาดดุลในดุลบริการเป็นสำคัญ สำหรับเศรษฐกิจไทยในปี 2565 กระทรวงการคลังคาดว่าเศรษฐกิจไทยจะขยายตัวเร่งขึ้นมาอยู่ในช่วงร้อยละ 4.0 ถึง 5.0 โดยได้รับแรงสนับสนุนจากการฟื้นตัวของภาคการท่องเที่ยวหลังสถานการณ์การแพร่ระบาดเริ่มคลี่คลายลงและมีการเดินทางระหว่างประเทศมากขึ้น โดยคาดว่านักท่องเที่ยวต่างประเทศจะเดินทางเข้ามาในประเทศไทย จำนวน 12 ล้านคน ในขณะที่การส่งออกสินค้าคาดว่าจะขยายตัวต่อเนื่อง ซึ่งจะเป็นปัจจัยสำคัญต่อการฟื้นตัวของภาคธุรกิจ การจ้างงาน และสนับสนุนการบริโภคภายในประเทศ ส่งผลให้การใช้จ่ายภายในประเทศจะกลับมาฟื้นตัวได้ดี

ทั้งนี้ ในการประมาณการเศรษฐกิจไทยจำเป็นต้องคำนึงถึงปัจจัยเสี่ยงที่ต้องติดตามอย่างใกล้ชิด ได้แก่ 1) ความไม่แน่นอนของสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 2) ข้อจำกัดในการเปิดรับนักท่องเที่ยวต่างประเทศ 3) ความไม่แน่นอนของตลาดน้ำมันโลก หากปัญหาความขัดแย้งด้านภูมิรัฐศาสตร์ในหลายประเทศรุนแรงขึ้น รวมทั้งการปรับเปลี่ยนนโยบายด้านพลังงาน และ 4) ทิศทางนโยบายการเงินโลกที่มีแนวโน้มเข้มงวดขึ้นจะส่งผลต่อเงินทุนเคลื่อนย้ายระหว่างประเทศ อย่างไรก็ตาม ประเทศไทยยังมีฐานะการคลังที่มั่นคงและมีเสถียรภาพ ทำให้กระทรวงการคลังมีความพร้อมในการดำเนินมาตรการทางการคลังเพิ่มเติมให้สอดคล้องกับสถานการณ์เศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไป โดยแรงขับเคลื่อนจากการใช้จ่ายและการลงทุนภาครัฐ ประกอบกับนโยบายการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจที่เน้นการลงทุนโครงสร้างพื้นฐาน จะมีส่วนช่วยสนับสนุนการฟื้นตัวอย่างยั่งยืนของเศรษฐกิจไทยในระยะต่อไป

ตารางสรุปสมมติฐานและผลการประมาณการเศรษฐกิจไทยปี 2564

	2562	2563	2564f	
			ณ ก.ค. 64	
			เฉลี่ย	ช่วง
ผลการประมาณการ				
1) อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจ (ร้อยละ)	2.3	-6.1	1.3	0.8 ถึง 1.8
2) อัตราการขยายตัวของการบริโภค				
- การบริโภคภาคเอกชน ณ ราคาคงที่ (ร้อยละ)	4.0	-1.0	1.0	0.5 ถึง 1.5
- การบริโภคภาครัฐ ณ ราคาคงที่ (ร้อยละ)	1.7	0.9	4.2	3.7 ถึง 4.7
3) อัตราการขยายตัวของการลงทุน				
- การลงทุนภาคเอกชน ณ ราคาคงที่ (ร้อยละ)	2.7	-8.4	4.1	3.6 ถึง 4.6
- การลงทุนภาครัฐ ณ ราคาคงที่ (ร้อยละ)	0.1	5.7	9.5	9.0 ถึง 10.0
4) อัตราการขยายตัวของปริมาณส่งออกสินค้าและบริการ (ร้อยละ)	-3.0	-19.4	8.2	7.7 ถึง 8.7
5) อัตราการขยายตัวของปริมาณนำเข้าสินค้าและบริการ (ร้อยละ)	-5.2	-13.3	12.1	11.6 ถึง 12.6
6) ดุลการค้า (พันล้านดอลลาร์สหรัฐ)	26.7	40.9	34.8	32.7 ถึง 36.8
- มูลค่าสินค้าส่งออกในรูปดอลลาร์สหรัฐ (ร้อยละ)	-3.3	-6.5	16.6	16.1 ถึง 17.1
- มูลค่าสินค้านำเข้าในรูปดอลลาร์สหรัฐ (ร้อยละ)	-5.6	-13.8	23.5	23.0 ถึง 24.0
7) ดุลบัญชีเดินสะพัด (พันล้านดอลลาร์สหรัฐ)	38.2	17.6	-2.9	-5.5 ถึง -0.4
- ร้อยละของ GDP	7.0	3.5	-0.5	-1.0 ถึง 0.0
8) อัตราเงินเฟ้อทั่วไป (ร้อยละ)	0.7	-0.8	1.2	0.7 ถึง 1.7
อัตราเงินเฟ้อพื้นฐาน (ร้อยละ)	0.5	0.3	0.4	-0.1 ถึง 0.9
สมมติฐานหลัก				
สมมติฐานภายนอก				
1) อัตราการขยายตัวเฉลี่ย 15 ประเทศคู่ค้าหลัก (ร้อยละ)	3.0	-3.0	5.7	5.2 ถึง 6.2
2) ราคาน้ำมันดิบดูไบ (ดอลลาร์สหรัฐต่อบาร์เรล)	63.5	42.3	66.7	61.7 ถึง 71.7
สมมติฐานด้านนโยบาย				
3) อัตราแลกเปลี่ยน (บาทต่อดอลลาร์สหรัฐ)	31.1	31.3	31.5	31.0 ถึง 32.0
4) รายจ่ายภาคสาธารณะ (ล้านล้านบาท)	3.70	3.79	4.06	4.01 ถึง 4.11
5) จำนวนนักท่องเที่ยว (ล้านคน)	39.9	6.7	0.3	0.1 ถึง 0.6

Executive Summary

Thailand's Economic Projections for 2021

“Thai economy in 2021 is expected to expand by 1.3 percent due to the third wave of COVID-19 outbreak started at the end of the second quarter of 2021. However, merchandise exports are expected to grow strongly in line with trading partner economies’ growth. Meanwhile, the Thai economy in 2022 would pick up and expand in the range of 4.0 - 5.0 percent thanks to increasing foreign tourist admissions and continuous export growth.”

The Thai economy is expected to expand by 1.3 percent in 2021 (within the range of 0.8 to 1.8 percent) compared to the previous projection as of April 2021 of 2.3 percent. This decline primarily stems from the third wave of COVID-19 outbreak started at the end of the second quarter of 2021, affecting the domestic economic activities, international travel, and foreign tourist figures. However, exports of goods would see robust expansion in line with trading partner economies’ growth. As indicated, the value of merchandise export expanded by 14.5 percent for the first 5 month of 2020. Consequently, it is expected that the value of Thai merchandise exports would grow at 16.6 percent (within the range of 16.1 to 17.1 percent), improving from the previous forecast at 11.0 percent.

In addition, the continuity support from government measures would be a critical part to help the recovery of the Thai economy. These stimulus measures in response to COVID-19 include Half-Half Scheme Phase 3, Spend More Get More Scheme, Section 33 We Love Each Other Scheme, State Welfare Card Holders Phase 3, Additional Allowances for vulnerable population groups, and financial measures to mitigate the effects of the COVID-19 pandemic on people and businesses through the Specialized Financial Institutions. In addition, the continuation of the remaining disbursement on the Emergency Decree Authorizing the Ministry of Finance to Raise Loans to Solve Problems, to Remedy and Restore the Economy and Society as Affected by the Coronavirus Disease Pandemic, B.E. 2563 (2020) of 1 trillion Baht and the Additional Emergency Decree Authorizing the Ministry of Finance to Borrow Money to Address Economic and Social Issues from the COVID-19 Outbreak with an Authorized Amount of 500 billion Baht, B.E. 2564 (2021) would continue to support domestic consumption, strength business sectors and maintain a higher level of employment. Accordingly, public consumption and public investment are projected to grow up by 4.2 percent (within the range of 3.7 to 4.7 percent) and 9.5 percent (within the range of 9.0 to 10.0 percent), respectively. With regard to private sectors, private consumption would grow

by 1.0 percent (within the range of 0.5 to 1.5 percent) while private investment would remain high at 4.1 percent (within the range of 3.6 to 4.6 percent).

For the internal stability, headline inflation in 2021 is projected to be at 1.2 percent (within the range of 0.7 to 1.7 percent), lower than the previous forecast owing to the government measure to temporarily reduce electricity bills. For the external stability, the current account would record a slight deficit of -2.9 billion US dollars, or -0.5 percent of GDP (within the range of -1.0 to 0.0 percent of GDP) mainly due to a deficit in service balances.

However, the Thai economy in 2022 would pick up and expand in the range of 4.0 – 5.0 percent. This recovery would be driven by increasing foreign tourist admission in the tandem with a gradual decline in COVID-19 cases in Thailand and abroad. Under this projection, the number of foreign tourists is projected to increase to 12 million in 2022. Likewise, merchandise exports would continuously exhibit strong growth, facilitating the resumption of economic activities, especially business sectors, employment, and domestic demand.

Moreover, Thailand's economic outlook could be affected by the following relevant factors: (1) prolonged outbreaks and virulent virus mutations both the existing and new variants, (2) restrictions on the re-opening plan to admit foreign tourists, (3) the increase in the crude oil price from geopolitical risks and sustainable energy policy, (4) high volatility of capital flows due to global financial conditions. However, the continuity of government measures and policy coordination among government agencies as well as structural reform policies, in particular digital infrastructure, would help foster a sustainable economic recovery going forward."

Major Assumptions and Economic Projections for 2021

	2019	2020	2021f	
			as of Jul 21	
			Avg	Range
Projections				
1) GDP Growth Rate (percent y-o-y)	2.3	-6.1	1.3	0.8 to 1.8
2) Real Consumption Growth (percent y-o-y)				
- Real Private Consumption (percent y-o-y)	4.0	-1.0	1.0	0.5 to 1.5
- Real Public Consumption (percent y-o-y)	1.7	0.9	4.2	3.7 to 4.7
3) Real Investment Growth (percent y-o-y)				
- Real Private Investment (percent y-o-y)	2.7	-8.4	4.1	3.6 to 4.6
- Real Public Investment (percent y-o-y)	0.1	5.7	9.5	9.0 to 10.0
4) Export Volume of Goods and Services (percent y-o-y)	-3.0	-19.4	8.2	7.7 to 8.7
5) Import Volume of Goods and Services (percent y-o-y)	-5.2	-13.3	12.1	11.6 to 12.6
6) Trade Balance (USD billion)	26.7	40.9	34.8	32.7 to 36.8
- Export Value of Goods in USD (percent y-o-y)	-3.3	-6.5	16.6	16.1 to 17.1
- Import Value of Goods in USD (percent y-o-y)	-5.6	-13.8	23.5	23.0 to 24.0
7) Current Account (billion U.S.)	38.2	17.6	-2.9	-5.5 to -0.4
- Percentage of GDP	7.0	3.5	-0.5	-1.0 to 0.0
8) Headline Inflation (percent y-o-y)	0.7	-0.8	1.2	0.7 to 1.7
Core Inflation (percent y-o-y)	0.5	0.3	0.4	-0.1 to 0.9
Major Assumptions				
<u>Exogenous Variables</u>				
1) Average Economic Growth Rate of Major Trading Partners (percent y-o-y)	3.0	-3.0	5.7	5.2 to 6.2
2) Dubai Crude Oil Price (U.S. dollar per Barrel)	63.5	42.3	66.7	61.7 to 71.7
<u>Policy Variables</u>				
3) Exchange Rate (Baht per U.S. dollar)	31.1	31.3	31.5	31.0 to 32.0
4) Public Expenditure (Trillion Baht)	3.70	3.79	4.06	4.01 to 4.11
5) Number of foreign tourists (Million)	39.9	6.7	0.3	0.1 to 0.6

ข้อสมมติฐานสำคัญ

ในการประมาณการเศรษฐกิจไทย ปี

2564

5 ข้อ สมมติฐาน

1

การขยายตัวของเศรษฐกิจ

15 ประเทศคู่ค้า

5.7%

(ปี 2563 -3.0%)

2

Baht/USD

31.5

(ปี 2563 31.3)

ดัชนีค่าเงินบาท

111.08

(ปี 2563 115.40)

3

ราคาน้ำมันดิบดูไบ

66.7 \$/bbl

(ปี 2563 42.3 \$/bbl)

4

จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติ

0.3 ล้านคน

(ปี 2563 6.7 ล้านคน)

5

รายจ่ายภาคสาธารณะ

4.06 ล้านล้านบาท

(ปี 2563 3.79 ล้านล้านบาท)

สมมติฐานหลักในการประมาณการเศรษฐกิจไทยปี 2564

1. อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจของ 15 ประเทศคู่ค้าหลักของไทย

สศค. ประเมิน ภาพรวมอัตราการขยายตัวของเศรษฐกิจประเทศคู่ค้าหลักของไทย 15 ประเทศ ในปี 2564 จะขยายตัวอยู่ที่ร้อยละ 5.7 ต่อปี (YoY) โดยเศรษฐกิจส่วนใหญ่ในหลาย ๆ ประเทศปรับตัวดีขึ้นเมื่อเทียบกับปีก่อน ในปี 2564 ยังคงได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 ต่อเนื่องจากปี 2563 แต่มีแนวโน้มฟื้นตัวอย่างต่อเนื่องจากการผ่อนคลายมาตรการควบคุมการระบาดโควิด-19 และมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจขนาดใหญ่ของสหรัฐฯ ประกอบกับภาคการส่งออกของเอเชียในหลาย ๆ ประเทศที่ฟื้นตัวดีขึ้น รวมถึงความสามารถในการกระจายวัคซีนโควิด-19 ที่มีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นในหลายประเทศทั่วโลก อีกทั้งได้รับแรงสนับสนุนจากมาตรการการเงินการคลังที่ออกมาอย่างต่อเนื่อง จะช่วยสนับสนุนการฟื้นตัวของเศรษฐกิจในหลาย ๆ ประเทศ ในช่วงครึ่งหลังปี 2564

ตารางที่ 1 อัตราการขยายตัวเฉลี่ยของเศรษฐกิจคู่ค้าหลักของไทย 15 ประเทศ (ร้อยละต่อปี YOY)

ประเทศคู่ค้าหลัก เรียงตามสัดส่วนการส่งออกปี 2563	2562	2563				2563	2564		ทั้งปี 2564F
		Q1	Q2	Q3	Q4		Q1	Q2	
15 ประเทศ (78.6%)	3.0	-1.6	-7.9	-2.2	-0.5	-3.0	3.6	N.A.	5.7
1.สหรัฐฯ (14.8%)	2.2	0.3	-9.0	-2.8	-2.4	-3.5	0.5	12.2	6.7
2.จีน (12.9%)	6.1	-6.8	3.2	4.9	6.5	2.3	18.3	7.9	8.6
3.ญี่ปุ่น (9.9%)	0.0	-2.1	-10.1	-5.6	-1.1	-4.7	-1.3	7.5	2.9
4.ยูโรโซน (6.5%)	1.3	-3.3	-14.6	-4.1	-4.7	-6.7	-1.3	13.7	4.6
5.ฮ่องกง (4.9%)	-1.2	-9.1	-9.0	-3.6	-3.0	-6.1	7.9	7.5	4.7
6.เวียดนาม (4.8%)	7.0	3.7	0.4	2.7	4.5	2.9	4.5	6.6	6.7
7.ออสเตรเลีย (4.2%)	1.9	1.4	-6.2	-3.7	-1.0	-2.4	1.1	N.A.	3.2
8.สิงคโปร์ (4.1%)	1.3	0.0	-13.3	-5.8	-2.4	-5.4	1.3	14.3	5.0
9.มาเลเซีย (3.8%)	4.3	0.7	-17.1	-2.6	-3.4	-5.6	-0.5	16.1	5.9
10.อินโดนีเซีย (3.3%)	5.0	3.0	-5.3	-3.5	-2.2	-2.1	-0.7	7.1	4.2
11.อินเดีย (2.4%)	4.8	3.0	-24.4	-7.4	0.5	-7.0	1.6	N.A.	7.5
12.ฟิลิปปินส์ (2.2%)	6.0	-0.7	-16.9	-11.4	-8.3	-9.5	-4.2	11.8	5.0
13.เกาหลีใต้ (1.8%)	2.2	1.5	-2.6	-1.0	-1.1	-0.9	1.9	5.9	4.1
14.ไต้หวัน (1.6%)	3.0	2.5	0.3	4.3	5.1	3.1	8.9	7.5	4.8
15.สหราชอาณาจักร (1.3%)	1.4	-2.2	-21.4	-8.5	-7.3	-9.8	-6.1	22.2	4.8

ที่มา: รวบรวมและประมาณการโดยสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

1.1 เศรษฐกิจสหรัฐฯ (ตลาดส่งออกใหญ่อันดับ 1 ของไทย: สัดส่วนการส่งออกร้อยละ 14.8 ของมูลค่าส่งออกสินค้ารวมในปี 2563)

➡ ในไตรมาสที่ 2 ปี 2564 เศรษฐกิจสหรัฐฯ ขยายตัวที่ร้อยละ 12.2 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน เพิ่มขึ้นจากไตรมาสที่ 1 ปี 2564 ที่ขยายตัวที่ร้อยละ 0.5 จากช่วงเดียวกันปีก่อน หรือคิดเป็นร้อยละ 6.5 เมื่อคำนวณแบบ annualized rate และเป็นการขยายตัวที่ร้อยละ 1.6 เมื่อเทียบกับไตรมาสก่อนหน้า (จัดผลทางฤดูกาลแล้ว) ซึ่งสะท้อนการฟื้นตัวของเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง หลังเผชิญวิกฤติการแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 โดยสถานการณ์แพร่ระบาดในสหรัฐฯ หายยปรับตัวดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง จากยอดผู้ติดเชื้อใหม่รายวันลดลงอย่างรวดเร็วในช่วงเดือน เม.ย. 64 ถึงต้น มิ.ย. 64 เป็นผลจากการที่สหรัฐฯ ได้มีการฉีดและกระจายวัคซีนต้านไวรัสโควิด-19 ที่รวดเร็วและเป็นวงกว้าง ประกอบกับการเปิดเศรษฐกิจของสหรัฐฯ และมาตรการกระตุ้นและฟื้นฟูเศรษฐกิจขนาดใหญ่ของสหรัฐฯ ส่งผลให้เศรษฐกิจสหรัฐฯมีการฟื้นตัวต่อเนื่อง สะท้อนจากเครื่องชี้เศรษฐกิจที่สำคัญของสหรัฐฯ ในไตรมาสที่ 2 ที่ส่งสัญญาณเชิงบวก อาทิ เครื่องชี้ด้านอุปทานที่สะท้อนโดยดัชนีผู้จัดการฝ่ายจัดซื้อ (Purchasing Manager Index: PMI) นอกภาคอุตสาหกรรมไตรมาสที่ 2 ปี 2564 โดยเฉลี่ยอยู่ที่ระดับ 62.3 จุด ขยายตัวเพิ่มขึ้นต่อเนื่องจากค่าเฉลี่ยในไตรมาสก่อนหน้า ขณะที่ ดัชนี PMI ภาคอุตสาหกรรม ไตรมาสที่ 2 ปี 2564 โดยเฉลี่ยอยู่ที่ระดับ 60.8 จุด ชะลอตัวลงจากไตรมาสก่อนหน้า แต่ยังคงสูงกว่าระดับ 50.0 จุด บ่งชี้ถึงภาคอุตสาหกรรมมีการขยายตัว ผลผลิตภาคอุตสาหกรรมไตรมาส 2 ปี 2564 ขยายตัวเพิ่มขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้าอยู่ที่ร้อยละ 14.7 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน และมูลค่าการส่งออกและนำเข้า ไตรมาสที่ 2 ปี 2564 ขยายตัวเพิ่มขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้ามาอยู่ที่ร้อยละ 27.3 และ 51.0 จากช่วงเดียวกันของปีก่อนตามลำดับ สำหรับเครื่องชี้ด้านอุปสงค์ ดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภคเฉลี่ยในไตรมาสที่ 2 ปี 2564 ปรับตัวเพิ่มขึ้นต่อเนื่องจากไตรมาสที่ 1 ปี 2564 มาอยู่ที่ระดับ 110.6 จุด ขณะที่ยอดค้าปลีก ไตรมาสที่ 2 ปี 2564 ขยายตัวที่ร้อยละ 31.4 จากช่วงเดียวกันปีก่อน รวมถึงยอดสร้างบ้านใหม่ ไตรมาสที่ 2 ปี 2564 ขยายตัวที่ร้อยละ 44.4 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน ทางด้านเสถียรภาพเศรษฐกิจสหรัฐฯ มีการปรับตัวดีขึ้นเช่นกัน โดยจำนวนการจ้างงานนอกภาคเกษตร ไตรมาสที่ 2 ปี 2564 เพิ่มขึ้น 1,702 ตำแหน่ง อัตราดอกเบี้ยนโยบายยังคงอยู่ในระดับต่ำที่ร้อยละ 0.00-0.25 ต่อปี และทุนสำรองระหว่างประเทศ ณ สิ้นไตรมาส 2 ปี 2564 อยู่ในระดับสูงที่ 1.4 แสนล้านดอลลาร์ ขณะที่อัตราเงินเฟ้อ (PCE) ไตรมาสที่ 2 ปี 2564 ขยายตัวเพิ่มขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้าอยู่ที่ร้อยละ 3.4 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน แต่ธนาคารกลางสหรัฐฯ ยังคงส่งสัญญาณดำเนินนโยบายการเงินแบบผ่อนคลายเป็นต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม วิกฤติเศรษฐกิจสหรัฐฯ กำลังเร่งฉีดวัคซีนให้ครอบคลุมทั่วประเทศ หลังจำนวนผู้ติดเชื้อใหม่รายวันในสหรัฐฯ ได้กลับมาเพิ่มสูงขึ้นตั้งแต่ช่วงกลางเดือนมิถุนายน จากการแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 สายพันธุ์เดลตา ที่สามารถแพร่กระจายได้รวดเร็วและติดต่อได้ง่ายมากขึ้น ซึ่งได้แพร่ระบาดในกลุ่มคนที่ยังไม่ฉีดวัคซีนตามภูมิภาคต่างๆ ทั่วประเทศ

➡ ในปี 2564 คาดว่าเศรษฐกิจสหรัฐฯ จะขยายตัวที่ร้อยละ 6.7 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน เพิ่มขึ้นจากปี 2563 ที่หดตัวที่ร้อยละ -3.4 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน เนื่องจากฐานต่ำ และเป็นการขยายตัวตามสถานการณ์เศรษฐกิจที่ส่งสัญญาณฟื้นตัวอย่างต่อเนื่อง ประกอบกับสหรัฐฯ มีการอนุมัติและกระจายวัคซีนต้านไวรัสโควิด-19 แล้วในวงกว้าง และโดยเฉพาะมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจขนาดใหญ่ของสหรัฐฯ วงเงิน 1.9 ล้านล้านดอลลาร์ สรอ. ที่เริ่มมีการเบิกจ่ายตั้งแต่เดือน มีนาคม 2564 เป็นต้นมา และได้มีแผนฟื้นฟูระยะยาว ได้แก่ American Jobs Plan

(ประกอบด้วยแผนการสร้างงานและแผนการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน Bipartisan Infrastructure Framework) งบประมาณ 2.25 ล้านล้านดอลลาร์ สรอ. และ American Families Plan (ประกอบด้วยแผนการลงทุนประมาณ 1 ล้านล้าน ดอลลาร์. และแผนการสนับสนุนด้านภาษี 8 แสนล้านดอลลาร์.) งบประมาณ 1.8 ล้านล้านดอลลาร์ สรอ.

ปัจจุบันวุฒิสมาชิกพรรคเดโมแครต กำลังเดินหน้านำร่างกฎหมายงบประมาณประจำปีฉบับใหม่ งบประมาณ 3.5 ล้านล้านดอลลาร์สหรัฐ เพื่อส่งเสริมความมั่นคงทางสังคม ซึ่งครอบคลุมทั้งนโยบายด้านสุขภาพ การศึกษา นโยบายสำหรับเด็กและผู้สูงอายุ และการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ ขณะที่อัตราดอกเบี้ยนโยบายของสหรัฐฯ ยังคงมีแนวโน้มอยู่ที่ระดับต่ำที่ร้อยละ 0.00-0.25 ต่อปี เพื่อช่วยพยุงเศรษฐกิจด้านการบริโภคและการลงทุนภายในประเทศ ท่ามกลางการแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 สายพันธุ์เดลตา และกำหนดอัตราเงินเฟ้อเป้าหมายที่ร้อยละ 2 ต่อปี จนกว่าภาวะตลาดแรงงานจะบรรลุเป้าหมายการจ้างงานอย่างเต็มศักยภาพตามที่ประเมินไว้ โดยอัตราเงินเฟ้อที่เพิ่มสูงขึ้นจะเป็นเพียงภาวะชั่วคราว และจะบรรเทาหลังปัญหาซัพพลายเชนเริ่มคลี่คลายลง อย่างไรก็ตาม ธนาคารกลางสหรัฐฯ ได้เริ่มส่งสัญญาณหรือถึงช่วงเวลาที่เหมาะสมในการลดการผ่อนคลายเชิงปริมาณ โดยอาจปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยในช่วงปี 2566 หากความเสี่ยงต่าง ๆ ลดลง และเศรษฐกิจสหรัฐฯ บรรลุเป้าหมายที่วางไว้นอกจากนี้ คาดว่า สถานการณ์การแพร่ระบาดจะสามารถคลี่คลายลงได้ภายในปีนี้ อันเป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยเร่งการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจของสหรัฐฯ ให้เติบโตขึ้นได้

1.2 เศรษฐกิจจีน (ตลาดส่งออกใหญ่อันดับ 2 ของไทย: สัดส่วนการส่งออกร้อยละ 12.9 ของมูลค่าส่งออกสินค้ารวมปี 2563)

➡ ในไตรมาสที่ 2 ปี 2564 เศรษฐกิจจีนขยายตัวร้อยละ 7.9 จากช่วงเดียวกันปีก่อน ชะลอลงจากไตรมาสก่อนหน้าที่ขยายตัวสูงที่สุดในรอบ 29 ปี ที่ร้อยละ 18.3 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน หรือคิดเป็นการขยายตัวที่ร้อยละ 1.3 จากไตรมาสก่อนหน้า (ขจัดผลทางฤดูกาลแล้ว) เศรษฐกิจจีนขยายตัวต่อเนื่องหลังเศรษฐกิจหดตัวลงในไตรมาสที่ 1 ปี 2563 จากการแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 แต่เริ่มส่งสัญญาณชะลอตัวลง สะท้อนจากดัชนีทางเศรษฐกิจที่สำคัญต่าง ๆ ได้แก่ มูลค่าการส่งออก ไตรมาสที่ 2 ปี 2564 ขยายตัวชะลอลงจากไตรมาสก่อนหน้าที่ร้อยละ 30.4 จากช่วงเดียวกันปีก่อน และดัชนี PMI ภาคอุตสาหกรรมในไตรมาสที่ 2 ปี 2564 เฉลี่ยอยู่ที่ระดับ 51.0 จุด ลดลงจากไตรมาสก่อนหน้าที่เฉลี่ยอยู่ที่ 51.5 จุด ส่วนหนึ่งเป็นผลจากปัญหาเรื่องห่วงโซ่อุปทานที่ส่งผลกระทบต่อภาคการผลิตและการขนส่งสินค้า ประกอบกับต้นทุนการผลิตเพิ่มสูงขึ้น จากการแพร่ระบาดของโควิด-19 ระลอกใหม่ โดยเฉพาะสายพันธุ์เดลตาที่แพร่กระจายในบริเวณภาคใต้ของจีน ซึ่งเป็นศูนย์กลางการผลิตและการส่งออกทางทะเลที่สำคัญของจีน เช่นเดียวกับยอดค้าปลีกไตรมาส 2 ปี 2564 ขยายตัวชะลอลงจากไตรมาสก่อนหน้าที่ร้อยละ 13.9 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน ขณะที่ ดัชนี PMI ภาคบริการไตรมาสที่ 2 ปี 2564 โดยเฉลี่ยปรับตัวเพิ่มขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้ามาอยู่ที่ระดับ 54.5 จุด ทั้งนี้ ดัชนี PMI สูงกว่าระดับ 50 จุด บ่งชี้ถึงการขยายตัวของภาคอุตสาหกรรมและภาคบริการของจีน ด้านเสถียรภาพภายในประเทศ พบว่า อัตราเงินเฟ้อทั่วไปเฉลี่ยในไตรมาสที่ 2 ปี 2564 ปรับตัวเพิ่มขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้าที่ร้อยละ 1.1 ต่อปี จากราคาสินค้าโภคภัณฑ์ที่ปรับตัวเพิ่มสูงขึ้น แต่เริ่มชะลอตัวลงในเดือนมิถุนายน 2564 ขณะที่ อัตราการว่างงานปรับตัวลดลงจากไตรมาสก่อนหน้าอยู่ที่ร้อยละ 5.0 ของกำลังแรงงานรวม และอัตราดอกเบี้ยนโยบายยังคงอยู่ในระดับต่ำ

➡ ในปี 2564 คาดว่า เศรษฐกิจจีนจะขยายตัวที่ร้อยละ 8.6 เติบโตขึ้นจากปีก่อนหน้า จากปัจจัยฐานต่ำ และในช่วงที่ผ่านมา รัฐบาลจีนแสดงให้เห็นถึงความสามารถในการควบคุมและการรับมือกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 ได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงจีนมีการพัฒนา กระจาย และฉีดวัคซีนที่รวดเร็วในวงกว้าง ด้วยนโยบายของภาครัฐที่มุ่งใจให้ประชาชนฉีดวัคซีน ส่งผลให้ยอดผู้ติดเชื้อใหม่รายวันท่ามกลางการแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 สายพันธุ์เดลตาเพิ่มขึ้นไม่มากนัก ด้วยจำนวนต่ำกว่า 30 รายในเดือน มิถุนายน 2564 (ที่มา: ourworldindata) ประกอบกับการฟื้นตัวด้านการผลิต การส่งออก การบริโภค การเดินทาง และการค้าภายในประเทศในช่วงครึ่งปีแรก อีกทั้งธนาคารกลางจีนประกาศจะยังคงดำเนินนโยบายการเงินอย่างรอบคอบ ยืดหยุ่น และตั้งเป้าหมายในช่วงครึ่งหลังของปีนี้ เพื่อสนับสนุนการเติบโตทางเศรษฐกิจ ซึ่งรวมถึงธุรกิจรายย่อย และบริษัทขนาดกลางและขนาดเล็ก หรือ SME โดยแม้ว่าจีนจะไม่ได้ออกเป็นมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจขนาดใหญ่ แต่ใช้เครื่องมือทางการเงิน เพื่อรักษาเสถียรภาพเศรษฐกิจ และเน้นปรับปรุงนโยบายการเงินให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยธนาคารกลางจีนวางแผนที่จะปรับลดอัตราดอกเบี้ยสำหรับธนาคารพาณิชย์ (RRR) ในช่วงเวลาที่เหมาะสม ซึ่งคาดว่าจะช่วยเพิ่มเม็ดเงินในระบบ และช่วยลดผลกระทบจากราคาสินค้าโภคภัณฑ์ที่ปรับตัวเพิ่มสูงขึ้น และจะใช้เครื่องมือด้านการเงินเพื่อสนับสนุนการลดการปลดปล่อยก๊าซคาร์บอน และใช้นโยบายเพื่อสร้างแรงจูงใจให้บรรดากองทุนปล่อยกู้ เพื่อสนับสนุนการลดปล่อยก๊าซ ทั้งนี้ รัฐบาลจีนจะเริ่มทดลองซื้อขายสิทธิการปล่อยก๊าซคาร์บอนในอุตสาหกรรมผลิตไฟฟ้าในเดือน กรกฎาคม 2564 และจะขยายให้ครอบคลุมอุตสาหกรรมอื่น ๆ ต่อไป ทั้งนี้ การดำเนินมาตรการช่วยเหลือประชาชนและภาคธุรกิจต่าง ๆ และมาตรการฟื้นฟูเศรษฐกิจของจีน จะช่วยสนับสนุนให้เศรษฐกิจจีนขยายตัวได้ในปีนี้ ควบคู่กับการฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลกและประเทศคู่ค้าอื่น ๆ จะช่วยเพิ่มอุปสงค์ในตลาดโลกและช่วยบรรเทาปัญหาห่วงโซ่อุปทานที่ชะลอตัวลง

➡ นอกจากนี้ ในเดือน มีนาคม 2564 จีนได้ออกแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 14 ระยะ 5 ปี (ระหว่างปี 2564-2568) โดยจีนให้ความสำคัญกับการพัฒนาที่มีคุณภาพสูง ผลักดันการปฏิรูปโครงสร้างด้านอุปทาน เสริมสร้างความแข็งแกร่งและขยายความสำเร็จของการรับมือกับโรคโควิด-19 และการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม รวมถึงพันธกิจสำคัญอื่นๆ เช่น ดำเนินนโยบายด้านสิ่งแวดล้อมเพื่อลดปริมาณการปล่อยคาร์บอนสุทธิให้เป็นศูนย์ในปี 2603 รวมถึงได้ตั้งเป้าหมายสร้างตำแหน่งงานในพื้นที่เมืองเพิ่มมากกว่า 11 ล้านอัตรา ลดสัดส่วนการขาดดุลต่อ GDP ลงเหลือร้อยละ 3.2 และขยายขยายอุปสงค์ภายในประเทศและการลงทุนที่มีประสิทธิภาพ เป็นต้น

1.3 เศรษฐกิจญี่ปุ่น (ตลาดส่งออกใหญ่อันดับ 3 ของไทย: สัดส่วนการส่งออกร้อยละ 9.9 ของมูลค่าส่งออกสินค้ารวมในปี 2563)

➡ เศรษฐกิจญี่ปุ่นในไตรมาสที่ 2 ปี 2564 ส่งสัญญาณฟื้นตัวต่อเนื่อง สะท้อนจากภาคการส่งออกเฉลี่ยในไตรมาส 2 ที่ขยายตัวในอัตราที่เร่งตัวขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้ามาอยู่ที่ร้อยละ 45.0 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน ขณะเดียวกัน การบริโภคภาคเอกชนขยายตัวเพิ่มสูงขึ้น สะท้อนจากยอดค้าปลีกค้าส่งที่ขยายตัวเร่งสูงขึ้นมาอยู่ที่ร้อยละ 6.5 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน ซึ่งเป็นการขยายตัวต่อจากไตรมาสที่แล้วที่ขยายตัวอยู่ที่ร้อยละ 3.9 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน และดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภคไตรมาสที่ 2 ปี 2564 อยู่ที่ระดับ 35.5 จุด ขยายตัวเพิ่มขึ้นจากไตรมาสที่ 1 ปี 2564 ที่อยู่ที่ระดับ 33.7 จุด นอกจากนี้ ภาคอุปทานที่บ่งชี้โดยดัชนีผู้จัดการฝ่ายจัดซื้อเฉลี่ยไตร

ไตรมาสที่ 2 อยู่ที่ระดับ 49.6 จุด สูงกว่าค่าเฉลี่ยไตรมาสที่ 4 ที่อยู่ที่ระดับ 48.6 จุด โดยอัตราเงินเฟ้อทั่วไปเฉลี่ยในไตรมาสที่ 4 ปี 2564 อยู่ที่ร้อยละ -0.1 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันปีก่อน เพิ่มขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้าที่อยู่ที่ร้อยละ -0.4

➔ ในปี 2564 คาดว่าเศรษฐกิจญี่ปุ่น จะขยายตัวที่ร้อยละ 2.9 ถึงแม้ว่าสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 ระลอกใหม่ในประเทศญี่ปุ่นค่อนข้างรุนแรง ทำให้ภาครัฐต้องขยายมาตรการการควบคุมการแพร่ระบาดออกไป แต่ประเทศญี่ปุ่นได้แรงสนับสนุนจากการส่งออกที่ขยายตัวดีขึ้นต่อเนื่อง อีกทั้งเครื่องชี้ทางเศรษฐกิจส่วนใหญ่ส่งเริ่มสัญญาณดีขึ้น เช่น อัตราการว่างงาน ณ เดือน มิ.ย. 2564 ที่ปรับตัวลดลงมาอยู่ที่ร้อยละ 2.9 ของกำลังแรงงานรวม ดัชนี PMI ภาคการผลิต เดือน ก.ค. 64 ปรับตัวเพิ่มสูงขึ้นมาอยู่ที่ 53.0 จุด จาก 52.4 จุด ในเดือนก่อนหน้า เป็นต้น อย่างไรก็ตาม สถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 ในปัจจุบันยออดผู้ติดเชื้อเพิ่มสูงขึ้น โดยมียออดผู้ติดเชื้อสะสมเกิน 1 ล้านคน ประกอบกับการการฉีดวัคซีนที่ดำเนินการไปอย่างล่าช้าจากสถานการณ์ข้างต้นจะเห็นว่าเศรษฐกิจประเทศญี่ปุ่นยังคงมีปัจจัยเสี่ยงในเรื่องของสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 ซึ่งหากสถานการณ์ยังไม่คลี่คลายลงอาจส่งผลให้การฟื้นตัวของการบริโภคภาคเอกชนเป็นไปอย่างล่าช้า และอาจเป็นผลทำให้เศรษฐกิจขยายตัวได้ไม่มากนัก

1.4 เศรษฐกิจยูโรโซน 19 ประเทศ (ตลาดส่งออกใหญ่อันดับ 4 ของไทย: สัดส่วนการส่งออกร้อยละ 6.5 ของมูลค่าส่งออกสินค้ารวมในปี 2563)

➔ ในไตรมาสที่ 2 ปี 2564 เศรษฐกิจยูโรโซน ขยายตัวที่ร้อยละ 13.7 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันปีก่อน (เบื้องต้น) ขยายตัวเพิ่มขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้าที่หดตัวร้อยละ -1.3 โดยเครื่องชี้ทางเศรษฐกิจยูโรโซน ส่วนใหญ่ส่งสัญญาณฟื้นตัว สะท้อนจากเครื่องชี้สำคัญด้านอุปทาน ดัชนีฯ (PMI) ภาคอุตสาหกรรมเฉลี่ยไตรมาสที่ 2 ปี 2564 อยู่ที่ระดับ 63.1 จุด เพิ่มขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้าที่ระดับ 58.4 จุด สะท้อนถึงการขยายตัวอย่างต่อเนื่องของภาคอุตสาหกรรมในยูโรโซน ด้านดัชนีฯ (PMI) ภาคบริการเฉลี่ยไตรมาสที่ 2 ปี 2564 อยู่ที่ระดับ 54.7 จุด เพิ่มขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้าที่อยู่ที่ระดับ 46.9 จุด แสดงให้เห็นถึงการฟื้นตัวของภาคบริการของยูโรโซนที่ดีขึ้นมาก โดยได้รับแรงหนุนจากการผ่อนคลายมาตรการควบคุมโรคโควิด-19 เมื่อพิจารณาเครื่องชี้ที่สำคัญด้านอุปสงค์ ดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภคเฉลี่ยไตรมาสที่ 2 ปี 2564 อยู่ที่ระดับ -5.5 ปรับตัวเพิ่มขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้าที่ระดับ -13.7 ทางด้านยอดค้าปลีกในไตรมาสที่ 2 ปี 2564 ขยายตัวที่ร้อยละ 11.5 จากช่วงเดียวกันปีก่อน เพิ่มขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้าที่ขยายตัวร้อยละ 2.4 นอกจากนี้ เสถียรภาพเศรษฐกิจได้ปรับตัวดีขึ้น โดยอัตราการว่างงานในไตรมาสที่ 2 ปี 2564 เฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 7.9 ของกำลังแรงงานรวม ลดลงจากไตรมาสก่อนหน้าที่อยู่ที่ร้อยละ 8.2 และอัตราเงินเฟ้อทั่วไปเฉลี่ยในไตรมาสที่ 2 ปี 2564 อยู่ที่ร้อยละ 1.8 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันปีก่อน เพิ่มขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้าที่ขยายตัวอยู่ที่ร้อยละ 1.0

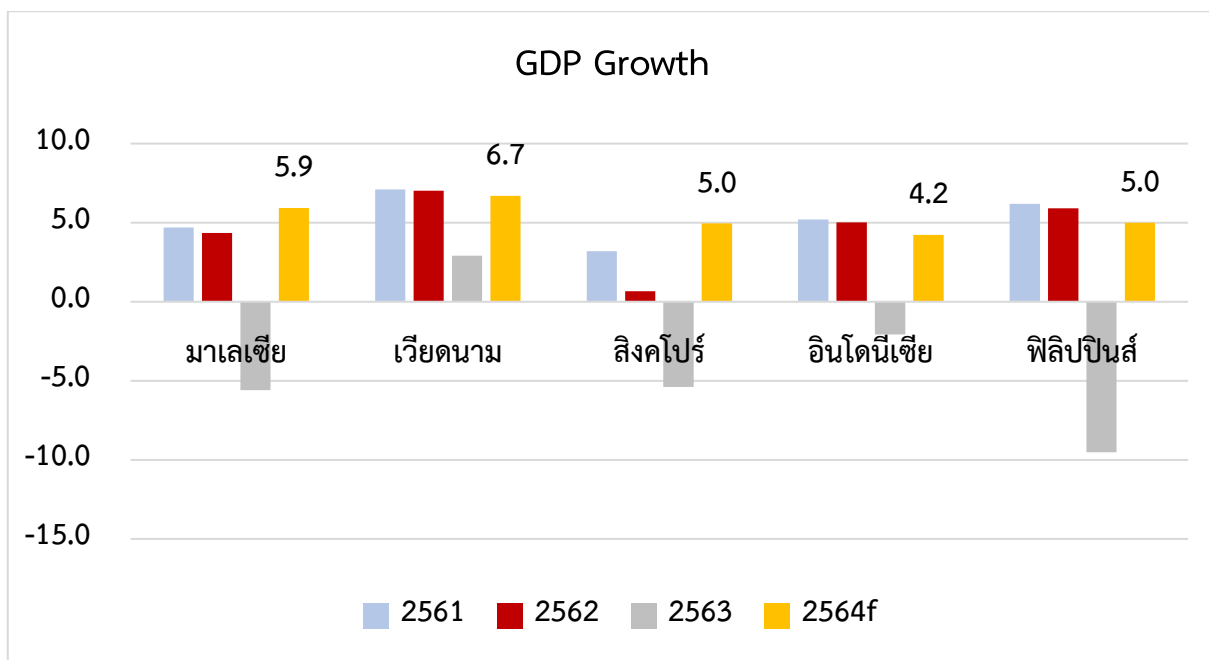
➔ ในปี 2564 คาดว่าเศรษฐกิจยูโรโซน จะขยายตัวอยู่ที่ร้อยละ 4.6 เนื่องจากทางธนาคารกลางยุโรปยังคงดำเนินนโยบายการเงินแบบผ่อนคลายอย่างต่อเนื่องเพื่อรองรับและส่งเสริมการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจให้เป็นไปอย่างแข็งแกร่งและยั่งยืน และทางคณะกรรมการยุโรปยังคงการดำเนินนโยบายการคลังเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจด้วยเช่นกัน ตัวอย่างเช่น ธนาคารกลางยุโรปยังคงอัตราดอกเบี้ยนโยบายไว้ที่ระดับต่ำที่ร้อยละ 0.0 และจะคงอัตรา

ดอกเบี้ยที่ต่ำนี้ไว้อย่างต่อเนื่องจนกว่าอัตราเงินเฟ้อจะกลับเข้าสู่เป้าหมาย ซึ่งกำหนดไว้ที่ร้อยละ 2 ในระยะปานกลาง การดำเนินการซื้อพันธบัตรในโครงการ Pandemic Emergency Purchase Program (PEPP) ที่ระดับ 1.85 ล้านล้านยูโร อย่างต่อเนื่องจนกว่าวิกฤตโควิด-19 จะจบลง (จนถึงสิ้นเดือน มี.ค. 65) อย่างไรก็ดี ระยะเวลาที่กำหนดไว้นั้น สามารถเปลี่ยนแปลงได้ และคณะกรรมการการยุโรปได้จัดตั้งงบประมาณ NextGenerationEU ที่มีวงเงิน 8.0 แสนล้านยูโร ที่มีจุดประสงค์เพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจของประเทศสมาชิกสหภาพยุโรป ซึ่งมีช่วงระยะเวลาตั้งแต่ปี 2564 ถึงปี 2566 โดยงบประมาณนี้ จะช่วยส่งเสริมรายได้และอุปสงค์โดยรวมของเศรษฐกิจยูโรโซน ช่วยป้องกันการตกงานจำนวนมาก และปรับเปลี่ยนเศรษฐกิจยูโรโซนให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมากขึ้น มีความเป็นดิจิทัลมากขึ้น และมีความยืดหยุ่นมากขึ้น

นอกจากนี้ ปัจจัยส่งเสริมการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจของยูโรโซนนอกเหนือจากนโยบายการเงิน และนโยบายการคลังแล้ว ยังมีนโยบายการผ่อนคลายมาตรการควบคุมการแพร่ระบาดโรคโควิด-19 ของยูโรโซน ทำให้หลายภาคส่วนธุรกิจสามารถกลับมาดำเนินกิจการได้อีกครั้ง ทั้งภาคการผลิตและภาคการบริการ เนื่องจากการจัดการฉีดวัคซีนป้องกันโรคโควิด-19 ภายในภูมิภาคยูโรโซนอย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม มีปัจจัยเสี่ยงที่จะส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจยูโรโซนที่ต้องติดตามต่อไป ดังนี้ มีประชากรบางส่วนในภูมิภาคมีความประสงค์ไม่ต้องการฉีดวัคซีน การกลายพันธุ์ของไวรัสโควิด-19 และประสิทธิภาพของวัคซีนในการป้องกันไวรัสโควิด-19 ที่กลายพันธุ์

1.5 เศรษฐกิจอาเซียน 5 ประเทศ (สัดส่วนการส่งออกร้อยละ 18.2 ของมูลค่าการส่งออกรวมปี 2563)

ภาพที่ 1 อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจของอาเซียน (%)

ที่มา: CEIC รวบรวมโดยสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

➡ เศรษฐกิจอาเซียนไตรมาสล่าสุด ปี 2564 เริ่มกลับมาฟื้นตัวต่อเนื่องจากไตรมาสก่อน สะท้อนจากตัวเลขการขยายตัวเศรษฐกิจของ 5 ประเทศ ได้แก่ 1) เศรษฐกิจเวียดนามไตรมาสที่ 2 2564 ขยายตัวที่ร้อยละ 6.6 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันปีก่อน ขยายตัวเพิ่มขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้าที่ร้อยละ 4.5 ท่ามกลางการแพร่ระบาดของโควิด-19 ที่สามารถควบคุมได้ ซึ่งโดยได้รับแรงหนุนจากภาคการส่งออกที่ปรับตัวดีขึ้น โดยเฉพาะการส่งออกไปยังสหรัฐในช่วงครึ่งแรกของปีมีมูลค่ากว่า 4.49 หมื่นล้านดอลลาร์เพิ่มขึ้นร้อยละ 42.6 จากช่วงเดียวกันปีก่อน ประกอบกับการลงทุนทางตรง (FDI) ที่ยังคงขยายตัว แต่เมื่อพิจารณาเศรษฐกิจเวียดนามเครื่องชี้สำคัญยังคงขยายตัว ได้แก่ 1) ผลผลิตภาคอุตสาหกรรม ไตรมาสที่ 2 ปี 2564 เติบโต 144.1 จุด ขยายตัวที่ร้อยละ 11.7 จากช่วงเดียวกันปีก่อน 2) ยอดค้าปลีกไตรมาสที่ 2 ปี 2564 ขยายตัวร้อยละ 4.1 จากช่วงเดียวกันปีก่อน และ 3) มูลค่าการนำเข้าและส่งออกไตรมาสที่ 2 ปี 2564 ขยายตัวที่ร้อยละ 46.0 และ 34.7 จากช่วงเดียวกันปีก่อน ตามลำดับ เศรษฐกิจประเทศฟิลิปปินส์ไตรมาสที่ 2 ปี 2564 ขยายตัวที่ร้อยละ 11.8 จากช่วงเดียวกันปีก่อน ปรับตัวดีขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้าที่หดตัวที่ร้อยละ -4.2 จากช่วงเดียวกันปีก่อน เนื่องจากฐานต่ำและเป็นผลมาจากการใช้จ่ายภาครัฐเร็ว (สัดส่วนร้อยละ 67.6 ต่อ GDP) ขยายตัวร้อยละ 7.2 จากช่วงเดียวกันปีก่อน แต่ยังคงมีปัจจัยหนุนจากการภาคการลงทุน (สัดส่วนร้อยละ 24.9 ต่อ GDP) ขยายตัวที่ร้อยละ 37.4 จากช่วงเดียวกันปีก่อน ทั้งนี้ธนาคารกลางฟิลิปปินส์ (BSP) มีมติคงอัตราดอกเบี้ยนโยบายที่ระดับต่ำสุดเป็นประวัติการณ์ เพื่อมุ่งเน้นการสนับสนุนเศรษฐกิจซึ่งกำลังส่งสัญญาณฟื้นตัว เศรษฐกิจประเทศอินโดนีเซียไตรมาสที่ 2 ปี 2564 ขยายตัวที่ร้อยละ 7.1 จากช่วงเดียวกันปีก่อน ดีขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้าที่หดตัวที่ร้อยละ -0.7 ขยายตัวสูงสุดนับตั้งแต่ไตรมาสที่ 4 ปี 2547 เนื่องจากฐานต่ำและมีปัจจัยจากภาคการบริโภคภายในประเทศ และภาคการลงทุนที่กลับมาจากไตรมาสก่อนหน้าที่ขยายตัวที่ร้อยละ 5.9 และ 7.5 จากช่วงเดียวกันปีก่อน ขณะเดียวกันรายจ่ายรัฐบาลปรับตัวขึ้นร้อยละ 8.1 ในไตรมาส 2 ปี 2564 เศรษฐกิจมาเลเซียขยายตัวที่ร้อยละ 16.1 จากช่วงเดียวกันปีก่อน ปรับตัวดีขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้าที่หดตัวที่ร้อยละ -0.5 ซึ่งดีกว่าการคาดการณ์ของนักวิเคราะห์ที่คาดว่าจะหดตัวในไตรมาสที่ 2 ปี 64 จะขยายตัวที่ร้อยละ 14.3 จากช่วงเดียวกันปีก่อน เนื่องจากฐานต่ำและมีปัจจัยจากการใช้จ่ายภายในประเทศและอุปสงค์ในต่างประเทศฟื้นตัวขึ้น รวมถึงภาคการส่งออกที่ขยายตัวต่อเนื่อง ซึ่งเป็นส่วนช่วยพยุงเศรษฐกิจในช่วงเวลาที่โรคโควิด-19 ยังคงแพร่ระบาด เศรษฐกิจประเทศสิงคโปร์ไตรมาสที่ 2 ปี 2564 ขยายตัวที่ร้อยละ 14.3 จากช่วงเดียวกันปีก่อน ปรับตัวดีขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้าที่ขยายตัวที่ร้อยละ 1.3 ในไตรมาสที่ 1 ปี 2564 ได้รับปัจจัยหนุนจากภาคการผลิต และภาคการส่งออก รวมถึงความสามารถในการควบคุมการแพร่ระบาดโควิด-19 และมีความคืบหน้าในการฉีดวัคซีนที่เพิ่มขึ้นมาก หากพิจารณาจากเครื่องชี้สำคัญที่มีแนวโน้มปรับตัวดีขึ้น ได้แก่ 1) ดัชนีฯ PMI ภาคอุตสาหกรรม เติบโต ไตรมาสที่ 2 ปี 2564 50.8 จุด เพิ่มขึ้นเล็กน้อยจากไตรมาสก่อนหน้า (ไตรมาสที่ 1 ปี 2564 50.7 จุด) 2) ผลผลิตภาคอุตสาหกรรม เติบโตไตรมาสที่ 2 ปี 2564 เติบโต 119.9 จุด ขยายตัวที่ร้อยละ 17.7 จากช่วงเดียวกันปีก่อน และ 3) มูลค่าการนำเข้าและส่งออกไตรมาสที่ 2 ปี 2564 ขยายตัวที่ร้อยละ 28.6 และ 26.1 จากช่วงเดียวกันปีก่อน ตามลำดับ

➡ ในปี 2564 คาดว่าเศรษฐกิจอาเซียนจะขยายตัว โดยคาดว่าเศรษฐกิจเวียดนามจะขยายตัวอยู่ที่ร้อยละ 6.7 ต่อปี ลดลงจากการประมาณการเดือนเม.ย. 64 ที่ขยายตัวร้อยละ 6.8 ต่อปี เนื่องจากการแพร่ระบาดของโควิด-19 ที่มีจำนวนมากขึ้นของเวียดนาม มีแนวโน้มว่าจะมีมาตรการควบคุมการแพร่ระบาดที่เข้มข้นขึ้นในหลายๆ พื้นที่ ส่งผลให้กิจกรรมทางเศรษฐกิจลดลง ประกอบกับจำนวนผู้ได้รับวัคซีนที่ยังอยู่ในจำนวนที่ค่อนข้างต่ำ แต่

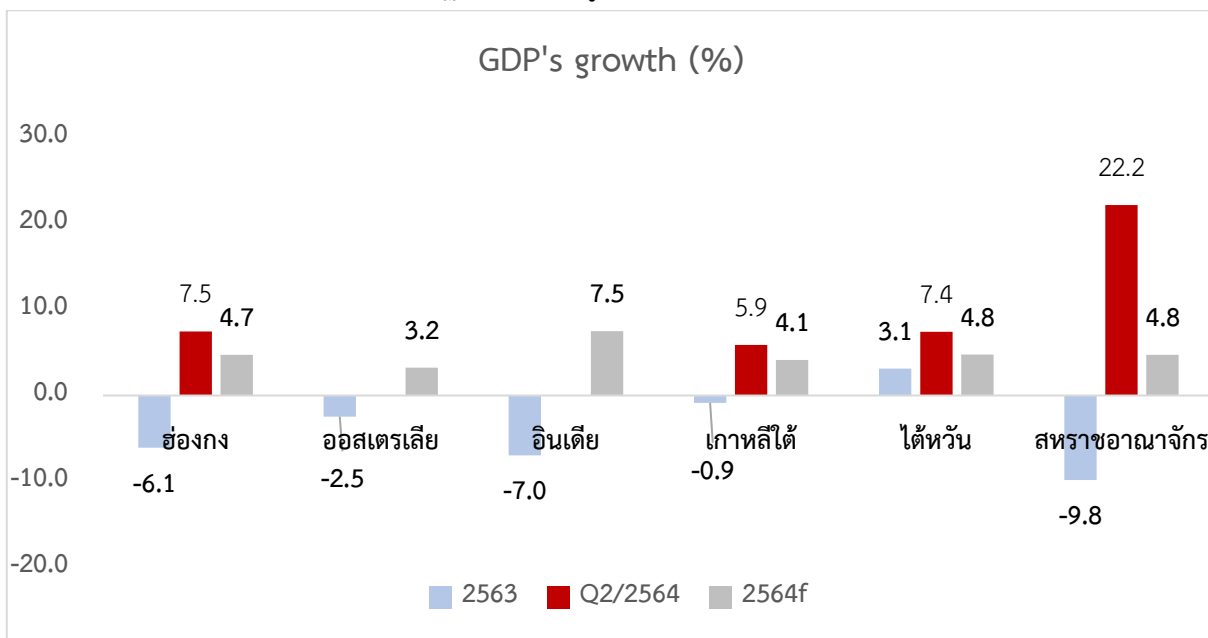
ยังมีปัจจัยสนับสนุนอย่างภาคการส่งออกที่เพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตาม การกลับมาโดยเฉพาะเศรษฐกิจของประเทศจีนและสหรัฐซึ่งเป็นตลาดส่งออกที่สำคัญของเวียดนามและการลงทุนจากต่างประเทศยังคงเป็นปัจจัยหลักในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจประเทศฟิลิปปินส์มีแนวโน้มขยายตัวที่ร้อยละ 5.0 จากการขยายตัวที่ค่อนข้างต่ำในปี 63 (ฐานต่ำมาก) ประกอบกับการเริ่มกลับมาของเศรษฐกิจโลก แต่ยังคงได้รับผลกระทบจากโควิด-19 ที่ยังแพร่ระบาดอย่างหนักและต่อเนื่อง รวมถึงการกระจายวัคซีนที่ยังไม่ทั่วถึง ขณะที่เศรษฐกิจมาเลเซียมีแนวโน้มที่จะขยายตัวร้อยละ 5.9 ต่อปี ลดลงจากการประมาณการเดือนเม.ย. 64 ที่ขยายตัวร้อยละ 6.4 ต่อปี ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจมาเลเซียเป็นผลมาจากมาตรการควบคุมการเดินทาง ประกอบกับพฤติกรรมของประชาชนที่เพิ่มความระมัดระวังมากขึ้น ขณะที่ค่าจ้างมีแนวโน้มปรับตัวลง ซึ่งล้วนส่งผลกระทบต่อกิจกรรมการใช้จ่ายภาคครัวเรือน เศรษฐกิจยังคงได้รับแรงหนุนจากอุปสงค์ทั่วโลกที่ฟื้นตัวขึ้น แม้ว่าภาคการส่งออกมีแนวโน้มขยายตัว เศรษฐกิจสิงคโปร์มีแนวโน้มที่จะขยายตัวร้อยละ 5.0 เนื่องจากจากการขยายตัวที่ค่อนข้างต่ำในปี 63 (ฐานต่ำ) รวมถึงความสามารถควบคุมการแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 อย่างต่อเนื่อง ทำให้เศรษฐกิจทั้งภายในและภายนอกปรับตัวดีขึ้น รวมถึงปัจจัยด้านการกระจายวัคซีนได้อย่างทั่วถึงมากขึ้น อย่างไรก็ตามสำหรับเศรษฐกิจอินโดนีเซียคาดว่าจะขยายตัวร้อยละ 4.2 เนื่องจากฐานต่ำและการแพร่ระบาดโควิด-19 ที่ยังไม่สามารถควบคุมได้ ทำให้มีการประกาศมาตรการควบคุมที่เข้มข้นขึ้น ส่งผลกระทบอย่างรุนแรงต่อภาคการบริโภคและการลงทุนจากภาคเอกชน ซึ่งเป็นตัวหลักในการขับเคลื่อนการเติบโตทางเศรษฐกิจ

1.6 เศรษฐกิจประเทศคู่ค้าอื่น ๆ ในเอเชีย (ฮ่องกง เกาหลีใต้ ไต้หวัน และอินเดีย) ออสเตรเลีย และสหราชอาณาจักร (สัดส่วนการส่งออกร้อยละ 16.3 ของมูลค่าส่งออกสินค้ารวมในปี 2563)

➡ ในไตรมาส 2 ปี 2564 เศรษฐกิจประเทศคู่ค้าอื่น ๆ มีการขยายตัว โดยเศรษฐกิจเกาหลีใต้และสหราชอาณาจักรขยายตัวเร่งขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้า โดยดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภค (CCSI) ของเกาหลีใต้อยู่ในระดับเกิน 100 มาตั้งแต่เดือน มีนาคม 2564 ล่าสุด CCSI เดือน กรกฎาคม 2564 อยู่ในระดับ 103.2 จุด ขณะเดียวกัน ผลผลิตอุตสาหกรรมเกาหลีใต้ขยายตัวเป็นบวกนับตั้งแต่ต้นปี 2564 เป็นต้นมา โดยในเดือน มิถุนายน 2564 ผลผลิตอุตสาหกรรมขยายตัวร้อยละ 11.9 ต่อปี นอกจากนี้ หลังจากรัฐบาลเกาหลีใต้ควบคุมสถานการณ์โควิดได้ในระดับหนึ่ง พร้อมกับโครงการฉีดวัคซีนที่กำลังเดินหน้าไปอย่างรวดเร็ว โดยประชาชนกว่าร้อยละ 30 ฉีดวัคซีนแล้ว ซึ่งรัฐบาลเกาหลีใต้คาดว่าประชาชนร้อยละ 70 จะได้ฉีดวัคซีนภายในเดือน กันยายน 2564 สำหรับเศรษฐกิจสหราชอาณาจักรในไตรมาสที่ 2 เริ่มส่งสัญญาณฟื้นตัว สะท้อนจากการบริโภคภาคเอกชนที่ปรับตัวเพิ่มสูงขึ้นร้อยละ 32.9 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน โดยดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภคไตรมาสที่ 2 อยู่ที่ระดับ -11.0 จุด จาก -22.3 จุด ในไตรมาสก่อนหน้า ทั้งนี้ ดัชนีผู้จัดการฝ่ายจัดซื้อภาคอุตสาหกรรมปรับตัวเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งในไตรมาสที่ 2 อยู่ที่ระดับ 63.5 จุด สูงกว่าค่าเฉลี่ยไตรมาสที่ 1 ที่อยู่ที่ระดับ 56.0 จุด ขณะที่เศรษฐกิจฮ่องกงและไต้หวันขยายตัวในอัตราที่ชะลอตัวลงจากไตรมาสก่อนหน้า โดยเศรษฐกิจฮ่องกงชะลอตัวลงเป็นผลจากการส่งออกและการใช้จ่ายภาครัฐขยายตัวในอัตราที่ชะลอตัวลง ขณะที่การบริโภค การลงทุน และภาคการท่องเที่ยวขยายตัวเร่งขึ้น จากสถานการณ์แพร่ระบาดในฮ่องกงปรับตัวดีขึ้น และมีความเชื่อมั่นในประเทศอยู่ในระดับต่ำ อย่างไรก็ตาม ความคืบหน้าในการฉีดวัคซีนในฮ่องกงเริ่มชะลอตัว เนื่องจากประชาชนขาดความเชื่อมั่นในรัฐบาล แม้ว่ารัฐบาลฮ่องกงออกมาตรการจูงใจ

ประชาชนให้สามารถเข้าถึงบริการวัคซีนได้ฟรี เศรษฐกิจได้ฟื้นในไตรมาส 2 ได้รับแรงหนุนจากภาคการส่งออกที่ขยายตัวอย่างแข็งแกร่ง โดยเฉพาะการส่งออกชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ และ ICT อย่างไรก็ดี การบริโภคในประเทศหดตัวลง เป็นผลจากการแพร่ระบาดระลอกใหม่ของไวรัสโควิด-19 ที่รุนแรงในช่วงเดือน พฤษภาคม 2564 และส่งผลให้การลงทุนในประเทศและรายจ่ายของรัฐบาลชะลอตัวลง **ส่วนออสเตรเลียและอินเดียยังรอแถลงตัวเลขการขยายตัวทางเศรษฐกิจในไตรมาสที่ 2 ปี 2564** ซึ่งคาดว่าจะขยายตัวจากปีก่อนหน้า จากเครื่องชี้ทางเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศส่งสัญญาณเชิงบวก ตามการฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลก หลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 ปรับตัวดีขึ้น โดยเครื่องชี้ทางเศรษฐกิจของประเทศออสเตรเลียที่ส่งสัญญาณฟื้นตัว เช่น การบริโภคภาคเอกชนขยายตัวเพิ่มสูงขึ้น สะท้อนจากยอดค้าปลีกค้าส่งที่ขยายตัวเร่งสูงขึ้นมาอยู่ที่ร้อยละ 11.1 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน ซึ่งเป็นการขยายตัวต่อจากไตรมาสที่แล้วที่ขยายตัวอยู่ที่ร้อยละ 7.2 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน อัตราการว่างงานเฉลี่ยไตรมาสที่ 2 ปรับตัวลดลงมาอยู่ที่ร้อยละ 5.2 ของกำลังแรงงานรวม จากร้อยละ 6.0 ของกำลังแรงงานรวมในไตรมาสก่อนหน้า ดัชนีฯ PMI ภาคการผลิตเฉลี่ยไตรมาสที่ 2 ปรับตัวเพิ่มสูงขึ้นมาอยู่ที่ 62.2 จุด จาก 58.0 จุด ในไตรมาสก่อนหน้า เป็นต้น และสำหรับอินเดียนั้น กิจกรรมทางเศรษฐกิจของอินเดียมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในช่วงครึ่งหลังของปีนี้ ได้แก่ ผลผลิตอุตสาหกรรมเดือนที่ขยายตัวต่อเนื่องนับจาก มี.ค. 64 เป็นต้นมา โดยอยู่ที่ร้อยละ 13.6 ต่อปี ในเดือน มิถุนายน 2564 ตลอดจน การประกาศกลยุทธ์การจัดซื้อวัคซีนภายใต้อำนาจของรัฐบาลกลางเพื่อกระตุ้นการฉีดวัคซีนให้ดำเนินไปอย่างรวดเร็ว โดยปัจจุบัน อินเดียมีการฉีดวัคซีนไปแล้วกว่า 55.5 ล้านคน

ภาพที่ 2 การเติบโตทางเศรษฐกิจประเทศคู่ค้าอื่น ๆ ในเอเชีย ออสเตรเลีย และสหราชอาณาจักร

ที่มา: CEIC รวบรวมโดยสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

➡ ในปี 2564 คาดว่าเศรษฐกิจคู่ค้าอื่น ๆ ทุกประเทศจะขยายตัวกลับมาเป็นบวก เนื่องจากเศรษฐกิจคู่ค้ามีฐาน GDP ที่ต่ำในปี 2563 ซึ่งเป็นผลมาจากเศรษฐกิจที่หดตัวจากการแพร่ระบาดไวรัสโควิด-19 โดยคาดว่าสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 จะคลี่คลายลง หลังมีการฉีดและกระจายวัคซีนในวงกว้าง เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันหมู่ ประกอบกับการผ่อนคลายมาตรการควบคุมการแพร่ระบาด และการใช้มาตรการการเงินและการคลัง

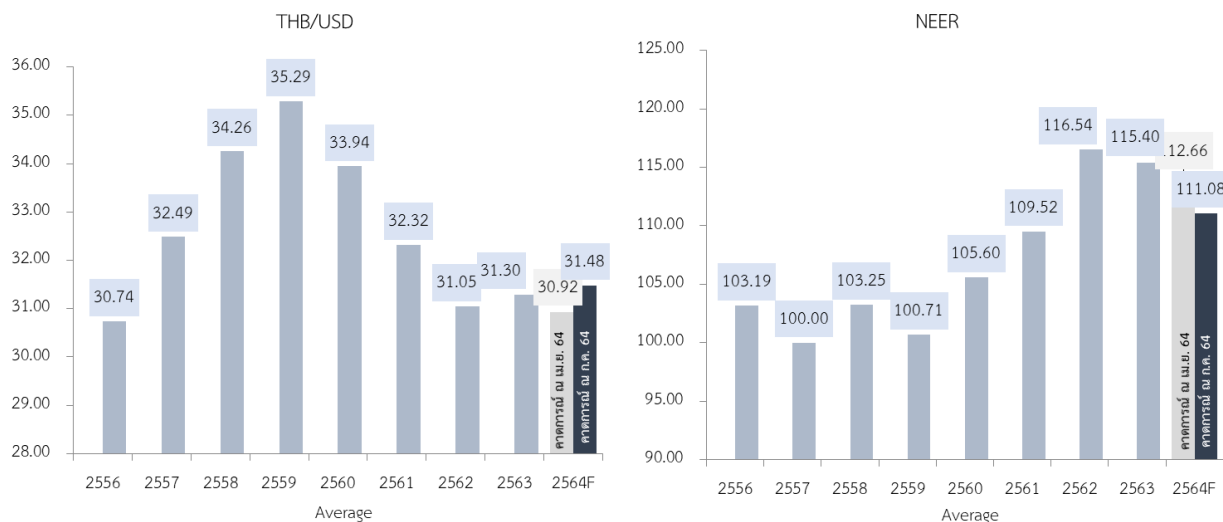
เพื่อกระตุ้นและฟื้นฟูเศรษฐกิจ ซึ่งจะส่งผลให้เศรษฐกิจของแต่ละประเทศกลับมาเปิดดำเนินการได้ตามปกติอีกครั้ง โดยคาดว่าเศรษฐกิจฮ่องกง ออสเตรเลีย อินเดีย เกาหลีใต้ ไต้หวัน และสหราชอาณาจักร จะขยายตัวที่ร้อยละ 4.7 3.2 7.5 4.1 4.8 และ 4.8 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม ยังมีความเสี่ยงที่เศรษฐกิจประเทศคู่ค้าอาจขยายตัวต่ำกว่าที่ประเมินไว้ จากการแพร่ระบาดของระลอกใหม่และกลายพันธุ์ที่อาจทำให้ภาครัฐต้องกลับมาใช้มาตรการควบคุมการระบาดที่เข้มงวดอีกครั้ง และเป็นการลดทอนประสิทธิภาพของวัคซีน ซึ่งอาจส่งผลให้ระยะเวลาเกิดภูมิคุ้มกันหมู่ของแต่ละประเทศต้องล่าช้าออกไป และจะกระทบต่อความเชื่อมั่นและการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจในประเทศ รวมถึงมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจในบางประเทศอาจไม่เพียงพอสำหรับการรับมือกับการระบาดระลอกใหม่หรือวิกฤติอื่น ๆ ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต สำหรับฮ่องกงและไต้หวันยังคงมีปัจจัยเสี่ยงจากประเด็นทางการเมืองและประเด็นความขัดแย้งระหว่างประเทศเป็นสำคัญ ซึ่งจะส่งผลต่อความเชื่อมั่นของประชาชนและความมั่นคงทางเศรษฐกิจ

2. อัตราแลกเปลี่ยนบาทต่อดอลลาร์สหรัฐ และดัชนีค่าเงินบาท

“ในปี 2564 คาดการณ์ว่า ค่าเงินบาทจะเฉลี่ยทั้งปีที่ 31.48 บาทต่อดอลลาร์สหรัฐ อ่อนกว่าค่าเฉลี่ยปี 2563 ร้อยละ -0.6 และดัชนีค่าเงินบาทเฉลี่ยจะอยู่ที่ระดับ 111.08 อ่อนค่าลงร้อยละ -3.7 จากค่าเฉลี่ยปี 2563” (

ภาพที่ 3)

ภาพที่ 3 สมมติฐานค่าเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐ และดัชนีค่าเงินบาทเฉลี่ยในปี 2564

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) รวบรวมโดย สศค.

หมายเหตุ: ดัชนีค่าเงินบาท จากการคำนวณของ สศค.

การเปรียบเทียบเงินบาทกับเงินสกุลหลักและเงินสกุลอื่นๆ ในภูมิภาคพบว่าในช่วง 7 เดือนแรกของปี 2564 เงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐอ่อนตัวลดลงมากกว่าค่าเงินสกุลหลักส่วนมาก โดยเฉลี่ยอยู่ที่ 31.07 บาทต่อดอลลาร์สหรัฐ หรือแข็งค่าประมาณร้อยละ 0.7 จากค่าเฉลี่ยปี 2563

เงินบาทเริ่มทยอยปรับตัวอ่อนค่าลงต่อเนื่องตามภูมิภาคตั้งแต่เดือน มิถุนายน 2564 จากความกังวลต่อผลกระทบของการแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 ระลอกใหม่ในประเทศ รวมถึงการกลายพันธุ์ของไวรัสที่มีความรุนแรงและสามารถแพร่กระจายได้ง่ายและรวดเร็วมากขึ้น ทั้งนี้ คณะกรรมการนโยบายการเงิน (กนง.) ยังคงมีมติให้ปรับคงอัตราดอกเบี้ยนโยบายไว้ที่ระดับต่ำที่ร้อยละ 0.5 ต่อปี ขณะที่เงินทุนจากนักลงทุนต่างชาติไหลออกจากตลาดพันธบัตรไทย นอกจากนี้ ดัชนีค่าเงินบาท (Nominal Effective Exchange Rate: NEER) ที่คำนวณโดย สศค. เฉลี่ยอยู่ที่ระดับ 112.68 จุด อ่อนค่าลงร้อยละ -2.4 จากค่าเฉลี่ยปี 2563

➡ ในปี 2564 คาดว่าในภาพรวมเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐจะอ่อนค่าลงจากปี 2563 โดยเฉลี่ยอยู่ที่ระดับ 31.48 บาทต่อดอลลาร์สหรัฐ (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ 31.0 – 32.0 บาทต่อดอลลาร์สหรัฐ) หรือคิดเป็นการอ่อนค่าลงร้อยละ -0.6 จากค่าเฉลี่ยปี 2563 จากปัจจัยหลัก ได้แก่ สถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 ระลอกใหม่ในไทยและต่างประเทศ ดุลบัญชีเดินสะพัดมีแนวโน้มขาดดุล ตามการขาดดุลของภาคบริการ จากสถานการณ์การแพร่

ระบาคะลอกใหม่ที่ส่งผลให้การท่องเที่ยวยังคงซบเซา เงินทุนเคลื่อนย้าย (Fund Flow) ที่มีแนวโน้มไหลออกจากเงินลงทุนต่างชาติที่ไหลออกจากตลาดทุน นอกจากนี้ อัตราเงินเฟ้อสหรัฐฯ ที่ปรับตัวเพิ่มสูงขึ้น ส่งผลให้คณะกรรมการนโยบายการเงินสหรัฐฯ (Federal Open Market Committee: FOMC) เริ่มส่งสัญญาณถึงความเป็นไปได้ที่จะปรับเพิ่มอัตราดอกเบี้ยนโยบาย (Fed fund rate) เร็วขึ้น ส่งผลให้นักลงทุนขายพันธบัตรรัฐบาลสหรัฐฯ และหันไปถือเงินดอลลาร์เพิ่มขึ้น ทำให้ค่าเงินดอลลาร์สหรัฐฯ ปรับตัวสูงขึ้นเมื่อเทียบกับสกุลเงินอื่น ๆ ขณะที่ เงินดอลลาร์ยังได้รับแรงหนุนจากการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจสหรัฐฯ สะท้อนผ่านดัชนีทางเศรษฐกิจที่สำคัญของสหรัฐฯ ปรับตัวดีขึ้น ซึ่งช่วยสร้างความเชื่อมั่นให้กับนักลงทุน ส่งผลให้เกิดการโยกย้ายเงินบางส่วนออกจากตลาดเกิดใหม่รวมทั้งไทยไปยังสหรัฐฯ มากขึ้น ทั้งนี้ หากเปรียบเทียบกับเงินสกุลอื่น ๆ คาดว่าเงินบาทจะเคลื่อนไหวในทิศทางที่ใกล้เคียงกับในช่วงที่ผ่านมาของปี 2564 ส่งผลให้ดัชนีค่าเงินบาทในปี 2564 คาดว่าจะเฉลี่ยอยู่ที่ระดับ 111.08 จุด หรือคิดเป็นการอ่อนค่าลงร้อยละ -3.7 จากค่าเฉลี่ยปี 2563

อย่างไรก็ดี ในปี 2564 ยังต้องติดตามปัจจัยที่อาจส่งผลกระทบต่อค่าเงินบาทและค่าเงินสกุลอื่น ๆ ได้แก่ สถานการณ์การแพร่ระบาดและความสำเร็จในการกระจายวัคซีนต้านไวรัสโควิด-19 ทั้งในประเทศและต่างประเทศ รวมถึงการออกมาตรการเพื่อควบคุมการแพร่ระบาด มาตรการฟื้นฟูและกระตุ้นเศรษฐกิจของรัฐบาลแต่ละประเทศ ซึ่งจะส่งผลต่อสภาพเศรษฐกิจและความสามารถในการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจของโลก สถานะสภาพคล่องที่เพิ่มมากขึ้นจากการที่ธนาคารกลางทั่วโลกอัดฉีดเงินเข้ามาเพื่อเยียวยาเศรษฐกิจ ทำให้สภาพคล่องไหลไปสู่สินทรัพย์ต่าง ๆ อย่างรวดเร็ว ขณะที่สหรัฐฯ มีการออกนโยบายกระตุ้นเศรษฐกิจสหรัฐฯ ขนาดใหญ่ ซึ่งอาจจะเป็นแรงกดดันให้ค่าเงินดอลลาร์สหรัฐฯ อ่อนลง และมีแนวโน้มเคลื่อนย้ายมายังภูมิภาคเอเชียมากขึ้น ปัจจัยทางการเมืองและภูมิรัฐ ประเด็นความขัดแย้งทางการค้าระหว่างสหรัฐฯ กับจีน ความขัดแย้งทางการเมืองระหว่างจีนกับฮ่องกง และปัจจัยพื้นฐานด้านเสถียรภาพทางการเงินและการคลังของไทย เป็นต้น ซึ่งปัจจัยเหล่านี้จะส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นนักลงทุนและส่งผลกระทบต่อค่าเงินบาท ดอลลาร์สหรัฐฯ ตลอดจนค่าเงินสกุลอื่น ๆ ได้

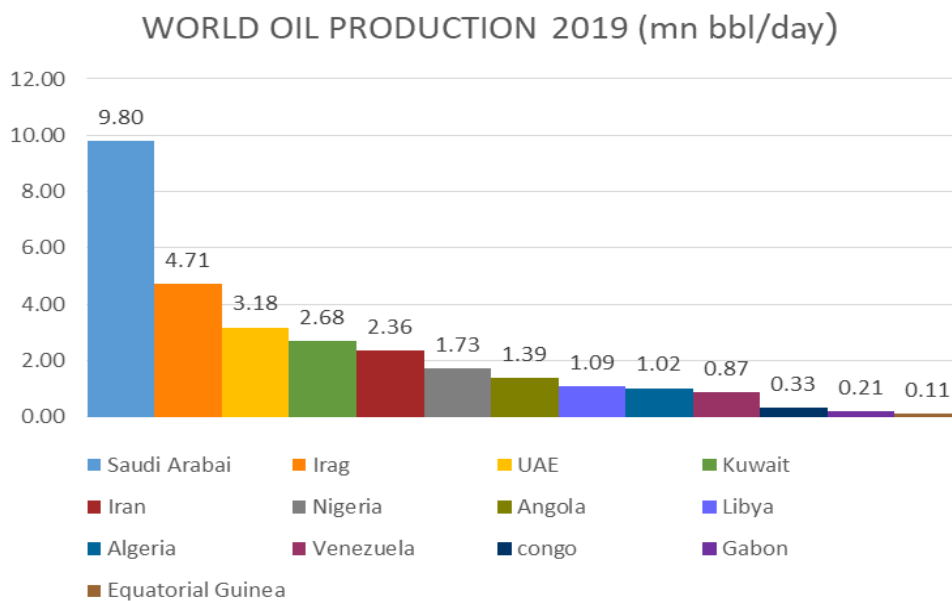
3. ราคาน้ำมันดิบในตลาดโลก

ผลกระทบจากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ที่ส่งผลกระทบในวงกว้างและส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจในหลายประเทศทั่วโลกตั้งแต่ต้นปี 2563 ทำให้ในช่วงดังกล่าวความต้องการใช้น้ำมันดิบของโลกลดลงเป็นอย่างมาก อีกทั้งยังส่งผลกระทบต่อเนื้อให้ปริมาณน้ำมันดิบโลกล้นตลาด อย่างไรก็ตาม ในปัจจุบันจะเห็นได้ว่ารัฐบาลในหลายประเทศได้มีมาตรการเร่งฟื้นฟูเศรษฐกิจ โดยเฉพาะการเร่งฉีดวัคซีนเพื่อควบคุมการแพร่ระบาดและมาตรการต่าง ๆ สำหรับการเร่งฟื้นฟูเศรษฐกิจ ทำให้มีสัญญาณการฟื้นตัวที่ดีของราคาน้ำมันดิบทั่วโลก

ในปี 2564 ราคาน้ำมันดิบดูไบมีแนวโน้มปรับตัวสูงขึ้นตามการคาดการณ์ขององค์กรพลังงานระหว่างประเทศ (IEA: International Energy Agency) ที่คาดการณ์ว่าความต้องการน้ำมันทั่วโลกมีทิศทางปรับตัวสูงขึ้นตลอดช่วงระยะเวลา เนื่องจากอัตราการฉีดวัคซีนที่เพิ่มขึ้นรวมถึงการผ่อนคลายมาตรการควบคุมโรคไวรัสโควิด-19 และอัตราการเติบโตของเศรษฐกิจทั่วโลกที่ดีขึ้น อย่างไรก็ตาม กลุ่มประเทศผู้ส่งออกน้ำมันและชาติพันธมิตร (OPEC+) มีมติให้มีการปรับเพิ่มกำลังการผลิตน้ำมันเพื่อเป็นการประนีประนอมกับประเทศสมาชิกบางประเทศ โดยกลุ่มโอเปกพลัสได้มี

ข้อตกลงที่จะเพิ่มโควตาการผลิตของสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ (UAE) ซาอุดีอาระเบีย รัสเซีย คูเวต และอิรัก ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม 2565 เป็นต้นไป ซึ่งการปรับเพิ่มโควตาในครั้งนี้จะทำให้เกณฑ์การผลิตน้ำมันขั้นต่ำของประเทศดังกล่าวเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ที่เพิ่มขึ้นเป็น 3.5 ล้านบาร์เรลต่อวัน จากปัจจุบันที่ระดับ 3.1 ล้านบาร์เรลต่อวัน นับเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อราคาน้ำมันดิบโลกเช่นกัน

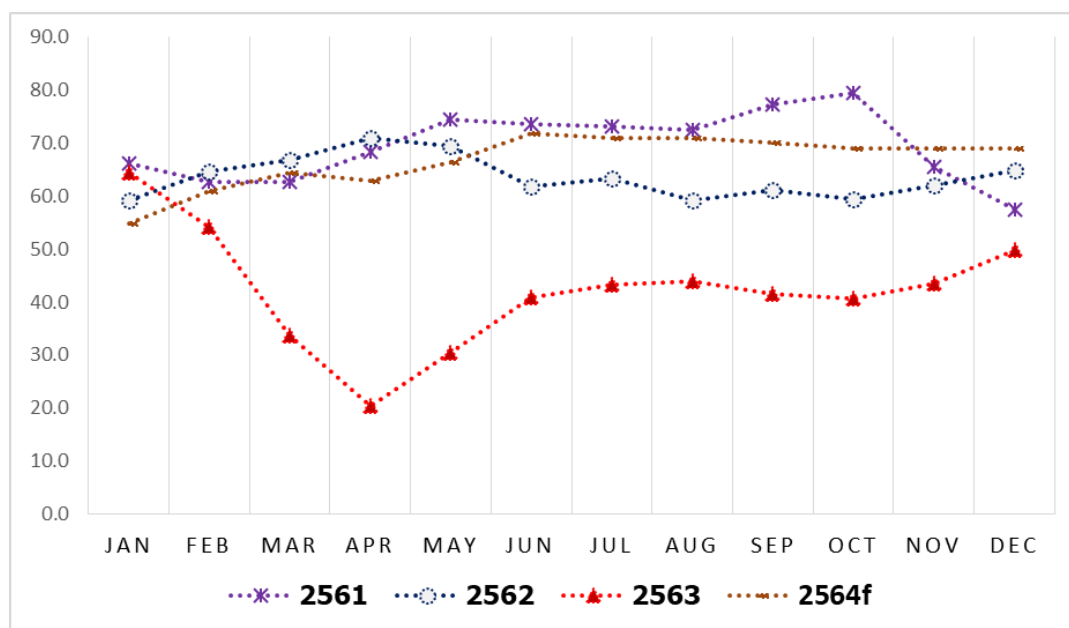
ภาพที่ 4 การผลิตน้ำมันของโลก (World Oil Production)

ที่มา: International Energy Agency

แม้จะมีสัญญาณที่ดีในการกลับมาฟื้นตัวของราคาน้ำมันดิบจากความเชื่อมั่นว่าความต้องการใช้น้ำมันกำลังฟื้นตัวเนื่องจากอัตราการฉีดวัคซีนโควิด-19 ในสหรัฐและยุโรปเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง และมาตรการปรับปริมาณการผลิตน้ำมันจากกลุ่มโอเปกพลัสเพื่อรักษาสมดุลของตลาดให้น้ำมันเพียงพอกับความต้องการของตลาด แต่ในทางตรงกันข้ามราคาน้ำมันดิบยังคงได้รับแรงกดดันจากจำนวนผู้ติดเชื้อโควิด-19 ที่ยังคงเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง โดยเฉพาะในแถบภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หลายประเทศในเอเชียยังเผชิญกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 โดยเฉพาะประเทศญี่ปุ่น ซึ่งเป็นผู้ใช้น้ำมันรายใหญ่อันดับที่ 4 ของโลก ทำให้อุปสงค์น้ำมันยังคงถูกกดดันจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 โดยเฉพาะในทวีปเอเชียที่มีจำนวนผู้ติดเชื้อเพิ่มสูงขึ้น และมาตรการกระจายการฉีดวัคซีนโควิด-19 ที่ยังไม่ทั่วถึงเท่าที่ควร นอกจากนี้การเจรจาข้อตกลงจำกัดโครงการนิวเคลียร์ของอิหร่านที่มีความคืบหน้าอาจส่งผลให้มีอุปทานน้ำมันดิบเข้ามาในตลาดเพิ่มมากขึ้น และส่งผลต่อราคาน้ำมันดิบโลกได้

ภาพที่ 5 ราคาน้ำมันดิบดูไบรายเดือน ปี 2559 – 2564

ที่มา: Reuters

ตารางที่ 2 ประมาณการด้านปัจจัยพื้นฐานของตลาดน้ำมันดิบโลกของ EIA

EIA ประมาณการ ณ กรกฎาคม 2564	Supply	EIA ประมาณการ ณ กรกฎาคม 2564	Supply
2563 (ข้อมูลจริง)	94.3	92.2	+291
Yoy%	(-6.3%)	(-8.5%)	
2564 (คาดการณ์)	96.6	97.6	-292
Yoy%	(+2.5%)	(+5.7%)	
2563 (ข้อมูลจริง)	94.3	92.2	+291
Yoy%	(-6.3%)	(-8.5%)	
2564 (คาดการณ์)	96.6	97.6	-292
Yoy%	(+2.5%)	(+5.7%)	

ที่มา EIA (US Energy Information Administration) ณ เดือนกรกฎาคม 2564

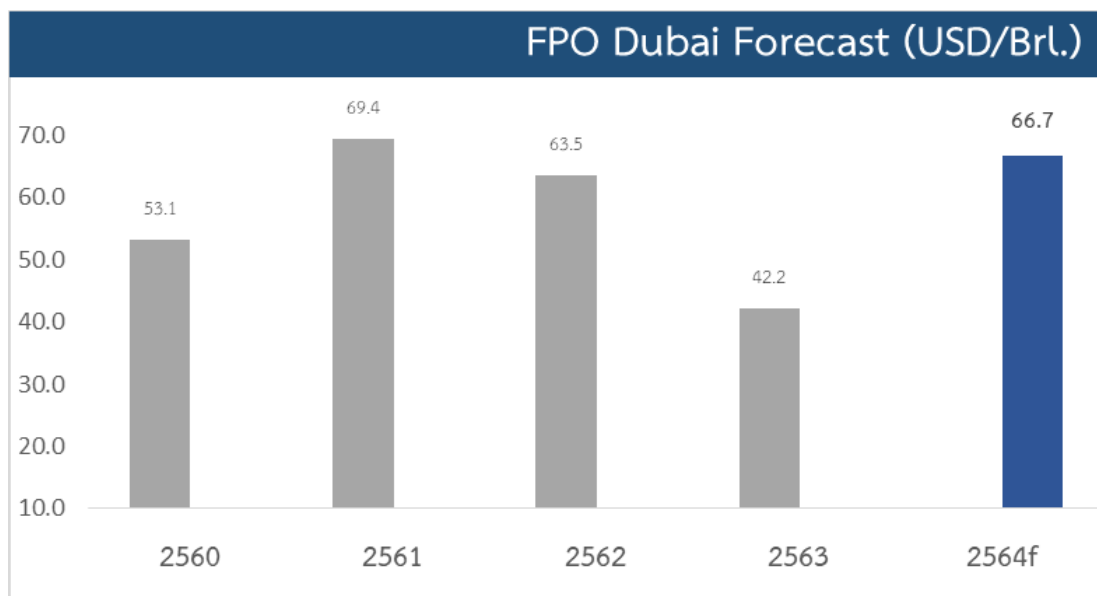
สถานการณ์ดังกล่าวสอดคล้องกับข้อมูลของ EIA ที่คาดการณ์ไว้เมื่อเดือนกรกฎาคม 2564 ว่าความต้องการใช้น้ำมันดิบของโลกในปี 2564 จะเฉลี่ยอยู่ที่ 97.6 ล้านบาร์เรลต่อวัน เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้ากว่าร้อยละ 5.7 ต่อปี ขณะที่ปริมาณน้ำมันดิบของโลกในปี 2564 จะเฉลี่ยอยู่ที่ 96.6 ล้านบาร์เรลต่อวัน เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้าร้อยละ 2.5 ต่อปี ทำให้คาดการณ์ว่าในปี 2564 ราคาน้ำมันดิบดูไบมีแนวโน้มจะปรับเพิ่มขึ้นจากปี 2563 ดังนั้น

สศค. จึงคาดการณ์ว่าราคาน้ำมันดิบดูไบในปี 2564 จะเฉลี่ยอยู่ที่ระดับ 66.7 ดอลลาร์ สรอ. ปรับเพิ่มขึ้นจากปี 2563 ร้อยละ 57.9 โดยเป็นผลจาก

1) ด้าน Demand คาดว่าเศรษฐกิจโลกที่ค่อย ๆ พ้นตัวขึ้น และจากความเชื่อมั่นว่าความต้องการใช้น้ำมันกำลังฟื้นตัวเนื่องจากอัตราการฉีดวัคซีนโควิด-19 ในสหรัฐและยุโรปเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง ส่งผลให้ความต้องการใช้น้ำมันดิบปรับตัวเพิ่มขึ้นสอดคล้องกับการคาดการณ์ขององค์กรข้อมูลด้านพลังงานของสหรัฐอเมริกา (EIA) และองค์กรพลังงานระหว่างประเทศ (IEA) และกลุ่ม OPEC+

2) ด้าน Supply คาดว่าปริมาณ stock น้ำมันดิบที่ปรับเพิ่มขึ้น โดย EIA คาดการณ์ว่าในปี 2564 stock น้ำมันดิบจะค่อย ๆ ปรับเพิ่มขึ้นไปอยู่ในระดับที่เพียงพอต่อความต้องการใช้น้ำมัน รวมถึงคาดการณ์ว่ากลุ่มประเทศ OPEC+ จะรักษาระดับกำลังการผลิตน้ำมันให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม เพื่อรักษาเสถียรภาพของราคาน้ำมันดิบโลก

ภาพที่ 6 สมมติฐานราคาน้ำมันดิบดูไบ ปี 2564

ที่มา: Reuters และประมาณการโดย สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

4. จำนวนนักท่องเที่ยวต่างประเทศ

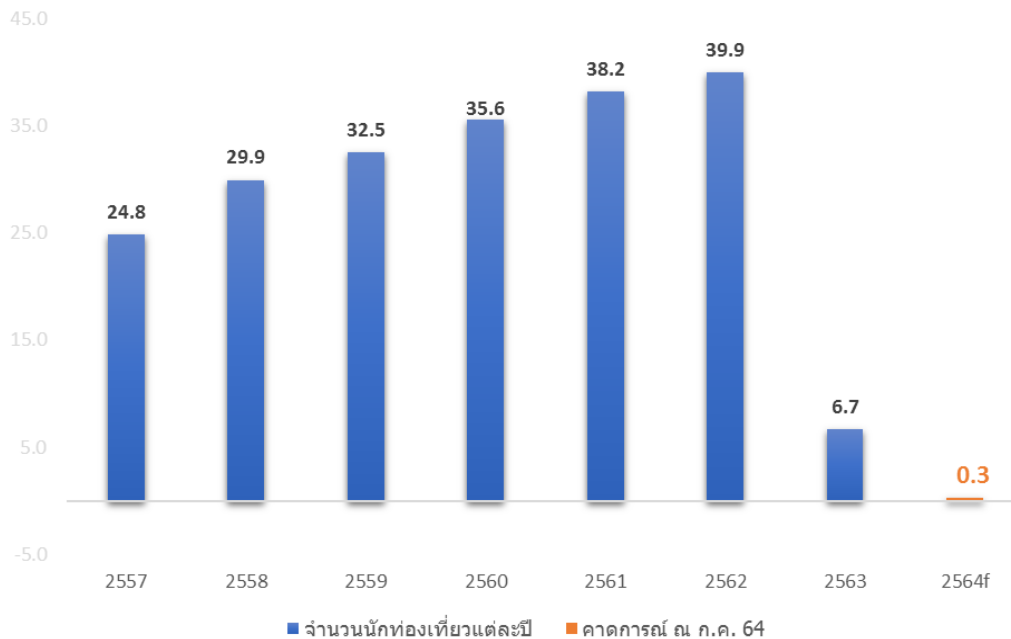
ภาคการท่องเที่ยวของไทยนั้นยังคงได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดและการกลายพันธุ์ของเชื้อไวรัสโควิด-19 สายพันธุ์เดลตาที่กำลังระบาดในหลายประเทศทั่วโลก รวมถึงประเทศไทย สถานการณ์ดังกล่าวสร้างความกังวลให้กับรัฐบาลของแต่ละประเทศ ทำให้ยังมีการออกข้อจำกัดในการอนุญาตให้ประชาชนเดินทางออกนอกประเทศหรืออนุญาตให้เดินทางในกรณีที่จำเป็นเท่านั้น โดยเฉพาะรัฐบาลจีนที่ยังคงไม่อนุญาตให้นักท่องเที่ยวชาวจีนซึ่งเป็นตลาดหลักของไทยเดินทางออกนอกประเทศในรูปแบบของกรุ๊ปทัวร์ได้ และคาดว่าจะมาตรการดังกล่าวจะดำเนินไปถึงปี 2565 เนื่องจากขณะนี้ประเทศจีนเริ่มกลับมารายงานมีการระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 สายพันธุ์เดลตาอีกครั้ง หลังจากก่อนหน้านี้รัฐบาลจีนสามารถควบคุมสถานการณ์การแพร่ระบาดให้อยู่ในอู่ได้อย่างเป็นอย่างดี ขณะเดียวกัน คณะมนตรียุโรป (European Council) ซึ่งเป็นตัวแทนของประเทศสมาชิกสหภาพยุโรป (EU) ทั้ง 27

ประเทศได้นำประเทศไทยออกจากบัญชีประเทศปลอดภัย (White List) ทำให้ชาวยุโรปผู้ที่เดินทางเข้ามายังประเทศไทยจะต้องพิจารณามากขึ้น เนื่องจากเมื่อเดินทางกลับประเทศตนเองจะต้องมีการกักตัวเป็นระยะเวลาตามที่รัฐบาลประเทศนั้น ๆ กำหนด

ในส่วนของประเทศไทยนั้น ได้มีการผ่อนคลายการเดินทางของนักท่องเที่ยวเข้ามายังประเทศไทยโดยไม่ต้องกักตัว ภายใต้โครงการ “ภูเก็ตแซนด์บ็อกซ์” หรือ “สมุยพลัสโมเดล” ที่มีการกักตัวเพียงช่วงเวลาสั้นๆ แม้การเดินทางเข้ามายังคงมีข้อจำกัดในเรื่องของมาตรการสาธารณสุขและกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ซึ่งสร้างความไม่สะดวกให้กับนักท่องเที่ยวอยู่บ้าง แต่จากการติดตามข้อมูลพบว่าโครงการดังกล่าวดำเนินการไปได้ด้วยดี โดยตั้งแต่วันที่ 1-31 กรกฎาคม 2564 มีนักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาตามโครงการภูเก็ตแซนด์บ็อกซ์แล้วกว่า 14,055 คน สร้างรายได้ที่ 829 ล้านบาท และมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ย 58,982 บาทต่อคนต่อทริป โดยนักท่องเที่ยว 5 อันดับแรกที่เดินทางเข้ามาตามโครงการภูเก็ตแซนด์บ็อกซ์ ได้แก่ สหรัฐอเมริกา (1,802 คน) สหราชอาณาจักร (1,558 คน) อิสราเอล (1,455 คน) เยอรมนี (847 คน) ฝรั่งเศส (839 คน) ขณะที่ยอดการจองห้องพักตั้งแต่เดือน ก.ค. – ก.ย. 2564 อยู่ที่ 329,628 คืน (ข้อมูล ณ วันที่ 4 สิงหาคม 2564) นอกจากนี้ รัฐบาลยังมีแผนที่จะเปิดพื้นที่นำร่องเพิ่มตามเป้าหมายการเปิดประเทศ 120 วัน แต่อย่างไรก็ตาม แผนดังกล่าวยังคงต้องพิจารณาถึงสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส-19 ในพื้นที่นั้น ๆ รวมถึงความพร้อมในด้านอื่น ๆ ด้วย

จากปัจจัยต่าง ๆ ที่ได้กล่าวไปข้างต้น สศค. ได้ประเมินสถานการณ์และแนวโน้มต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต จึงคาดว่าจะมีนักท่องเที่ยวต่างชาติเดินทางเข้ามาเที่ยวไทยในปี 2564 ทั้งสิ้น 3 แสนคน ลดลงร้อยละ -95.5 ต่อปี สร้างรายได้ที่ 2 หมื่นล้านบาท ลดลงร้อยละ -93.5 ต่อปี โดยมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อทริปของนักท่องเที่ยวต่างชาติอยู่ที่ราว 72,000 บาท เพิ่มขึ้นจากค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อทริปของนักท่องเที่ยวที่ปกติจะอยู่ที่ราว 50,000 บาท เนื่องจากคาดว่านักท่องเที่ยวกลุ่มที่เข้ามาจะมีการใช้จ่ายสูงและเข้ามาพักแบบระยะยาว ทั้งนี้คาดว่าจะมีนักท่องเที่ยวต่างชาติเดินทางเข้ามาเพิ่มขึ้นในช่วงไตรมาสที่ 4 ของปีนี้ราว 2 แสนคน ทั้งนี้ การคาดการณ์ดังกล่าวอยู่ภายใต้สมมติฐานการแพร่ระบาดภายในประเทศสามารถควบคุมได้จนจำนวนผู้ติดเชื้ออยู่ในขาลงก่อนไตรมาสที่ 4 ปี 2564 ซึ่งส่งผลดีต่อการฟื้นตัวของภาคการท่องเที่ยวในช่วงท้ายของปี 2564 ต่อเนื่องไปจนปี 2565

ภาพที่ 7 คาดการณ์จำนวนนักท่องเที่ยวต่างประเทศ ปี 2564 (ล้านคน)

5. รายจ่ายภาคสาธารณะประจำปี 2563 และ 2564

“ปี 2564 รายจ่ายภาคสาธารณะตามระบบบัญชีประชาชาติคาดว่าจะสามารถเบิกจ่ายได้ 4,055,781 ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 7.0 ต่อปี (ตารางที่ 7) ซึ่งแบ่งออกได้เป็น (1) การบริโภคภาครัฐบาล คาดว่าจะสามารถเบิกจ่ายได้ 2,935,324 ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 5.6 ต่อปี และ (2) การลงทุนภาครัฐบาล คาดว่าจะสามารถเบิกจ่ายได้ 1,120,457 ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 10.8 ต่อปี”

5.1 รายจ่ายของรัฐบาล

ขณะที่ในปีงบประมาณ 2564 คาดว่าจะเบิกจ่ายได้ 3,064,121 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 4.1 หรือคิดเป็นอัตราการเบิกจ่ายที่ร้อยละ 93.2 ของกรอบวงเงินงบประมาณ 3,285,963 ล้านบาท ทั้งนี้ รายจ่ายงบประมาณแบ่งออกเป็น (1) รายจ่ายประจำ สามารถเบิกจ่ายได้ 2,633,635 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.2 ต่อปี หรือคิดเป็นอัตราการเบิกจ่ายที่ร้อยละ 99.8 (2) รายจ่ายลงทุน สามารถเบิกจ่ายได้ 430,487 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 17.1 ต่อปี หรือคิดเป็นอัตราการเบิกจ่ายที่ร้อยละ 66.5 ขณะที่รายจ่ายเหลือปีสามารถเบิกจ่ายได้ 205,050 ล้านบาท ลดลงร้อยละ -8.8 ต่อปี หรือคิดเป็นอัตราการเบิกจ่ายที่ร้อยละ 95.0 ประกอบด้วย รายจ่ายประจำเหลือปีสามารถเบิกจ่ายได้ 37,522 ล้านบาท หรือคิดเป็นอัตราการเบิกจ่ายที่ร้อยละ 98.5 และรายจ่ายลงทุนเหลือปีสามารถเบิกจ่ายได้ 167,528 ล้านบาท หรือคิดเป็นอัตราการเบิกจ่ายที่ร้อยละ 94.3

ในส่วนของการเบิกจ่ายรายจ่ายนอกงบประมาณจากเงินกู้ ในปีงบประมาณ 2564 คาดว่าจะสามารถเบิกจ่ายได้ประมาณ 579,943 ล้านบาท โดยในปี 2564 มีพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2563 โดยมีกรอบวงเงินกู้ไม่เกิน 1 ล้านล้านบาท แบ่งออกเป็น 3 แผนงาน ได้แก่ แผนงานที่ 1 การแพทย์และสาธารณสุข

กรอบวงเงิน 50,872 ล้านบาท แผนงานที่ 2 ช่วยเหลือ เยียวยาและชดเชยให้แก่ประชาชนที่ได้รับผลกระทบ
 กรอบวงเงิน 695,366 ล้านบาท และแผนงานที่ 3 พื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม กรอบวงเงิน 253,762 ล้านบาท โดยมี
 โครงการที่สำคัญ ได้แก่ โครงการเราไม่ทิ้งกัน โครงการเราชนะ โครงการเยียวยาผู้ถือบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ โครงการคน
 ละครึ่ง โครงการเราเที่ยวด้วยกัน โครงการส่งเสริมการจ้างงานนักศึกษาจบใหม่ และโครงการยกระดับเกษตรแปลง
 ใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่ เป็นต้น และพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจและ
 สังคมจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เพิ่มเติม พ.ศ. 2564 วงเงิน 5 แสนล้านบาท

ตารางที่ 3 สมมุติฐานการเบิกจ่ายรายจ่ายของรัฐบาลปีงบประมาณ 2564

(หน่วย: ล้านบาท)	ปีงบประมาณ 2564 คาดการณ์ ณ ก.ค. 2564
1. รายจ่ายรัฐบาล (1.1+1.2+1.3)	4,232,326
1.1 รายจ่ายงบประมาณรวม (1.1.1+1.1.2+1.1.3)	3,269,171
1.1.1 รายจ่ายประจำ	2,633,633
1.1.2 รายจ่ายลงทุน	430,487
รายจ่ายรัฐบาลประจำปี (1.1.1)+(1.1.2)	3,064,121
อัตราเบิกจ่ายรายจ่ายงบประมาณ	93.2
1.1.3 รายจ่ายเหลื่อมปี	205,050
1.2 รายจ่ายนอกงบประมาณจากพระราชกำหนด	579,943
ให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2563	
1.3 รายจ่ายกองทุนนอกงบประมาณ	383,212

5.2 งบประมาณรายจ่ายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.)

การเบิกจ่ายงบประมาณของ อปท. ในปีงบประมาณ 2564 คาดว่าจะสามารถเบิกจ่ายได้ 558,974 ล้านบาท ลดลงร้อยละ -2.6 ต่อปี โดยการดำเนินงานของ อปท. จะอยู่ภายใต้พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม มีวัตถุประสงค์เพื่อกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีเป้าหมายให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานหลักในการจัดบริการสาธารณะในระดับพื้นที่ (Area) และสอดคล้องกับข้อเสนอของคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่อปท. รวมทั้งสอดคล้องกับแนวทางปฏิรูประยะยาวของ อปท. เพื่อให้สามารถพึ่งพาตนเองได้มากขึ้น และก่อให้เกิดความยั่งยืนทางการคลังของท้องถิ่น

ตารางที่ 4 สมมติฐานการเบิกจ่ายรายจ่ายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในปีงบประมาณ 2563 และ 2564

(หน่วย: ล้านบาท)	ปีงบประมาณ 2564 คาดการณ์ ณ ก.ค. 2564
รายจ่ายท้องถิ่น	558,974

ที่มา: สำนักนโยบายการคลัง (สนค.) คำนวณโดยสำนักนโยบายเศรษฐกิจมหภาค (สศม.) สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง (สศค.)

5.3 งบประมาณรายจ่ายลงทุนของรัฐวิสาหกิจ

ในปีงบประมาณ 2564 รายจ่ายลงทุนของรัฐวิสาหกิจคาดว่าจะสามารถเบิกจ่ายได้ 280,893 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 9.8 ต่อปี หรือคิดเป็นอัตราเบิกจ่ายร้อยละ 81.0 ของวงเงินรายจ่ายลงทุนของรัฐวิสาหกิจ โดยมีมาตรการการเร่งรัดการเบิกจ่ายลงทุนของรัฐวิสาหกิจตามนโยบายของรัฐบาลเพื่อกระตุ้นการเบิกจ่ายรายจ่ายลงทุนของรัฐวิสาหกิจ

ตารางที่ 5 สมมติฐานการเบิกจ่ายรายจ่ายลงทุนของรัฐวิสาหกิจในปีงบประมาณ 2563

(หน่วย: ล้านบาท)	ปีงบประมาณ 2564 คาดการณ์ ณ ก.ค. 2564
รายจ่ายลงทุนรัฐวิสาหกิจ	280,893

ที่มา: สำนักนโยบายการคลัง สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.) คำนวณโดยสำนักนโยบายเศรษฐกิจมหภาค

5.4 สรุปรวมรายจ่ายภาคสาธารณะ

สมมติฐานการเบิกจ่ายรายจ่ายภาคสาธารณะในปีงบประมาณ 2564 ดังกล่าว ทำให้คาดว่าในปีงบประมาณ 2564 จะเบิกจ่ายได้ 5,072,193 ล้านบาท

ตารางที่ 6 สมมติฐานการเบิกจ่ายรายจ่ายภาคสาธารณะในปีงบประมาณ 2563 และ 2564

(หน่วย: ล้านบาท)	ปีงบประมาณ 2564 คาดการณ์ ณ ก.ค. 2564
1. รายจ่ายรัฐบาล	4,232,326
2. รายจ่ายท้องถิ่น	558,974
3. รายจ่ายลงทุนรัฐวิสาหกิจ	280,893
รายจ่ายภาคสาธารณะรวม	5,072,193

ที่มา: คำนวณโดยสำนักนโยบายเศรษฐกิจมหภาค

5.5 สรุปสมมติฐานรายจ่ายภาคสาธารณะตามระบบบัญชีประชาชาติ

จากสมมติฐานรายจ่ายภาคสาธารณะตามระบบงบประมาณข้างต้น สามารถนำมาประมาณการเป็นรายจ่ายภาคสาธารณะตามระบบบัญชีประชาชาติ (System of National Accounts: SNA) ที่ลงสู่ระบบเศรษฐกิจจริง โดยในปี 2564 รายจ่ายภาคสาธารณะตามระบบบัญชีประชาชาติคาดว่าจะสามารถเบิกจ่ายได้ 4,055,781 ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 7.0 ต่อปี (ตารางที่ 7) ซึ่งแบ่งออกได้เป็น (1) การบริโภคภาครัฐบาล คาดว่าจะสามารถเบิกจ่ายได้ 2,935,324 ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 5.6 ต่อปี และ (2) การลงทุนภาครัฐบาล คาดว่าจะสามารถเบิกจ่ายได้ 1,120,457 ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 10.8 ต่อปี

ตารางที่ 7 สมมติฐานการเบิกจ่ายรายจ่ายภาคสาธารณะตามระบบบัญชีประชาชาติ

(หน่วย: ล้านบาท)	ปี 2563	ปี 2564 คาดการณ์ ณ ก.ค. 2564
1. การบริโภคภาครัฐบาล	2,780,439	2,935,324
อัตราการขยายตัว	1.8	5.6
2. การลงทุนภาครัฐบาล	1,011,113	1,120,457
อัตราการขยายตัว	5.0	10.8
รายจ่ายภาคสาธารณะรวม	3,791,552	4,055,781
อัตราการขยายตัว	2.6	7.0

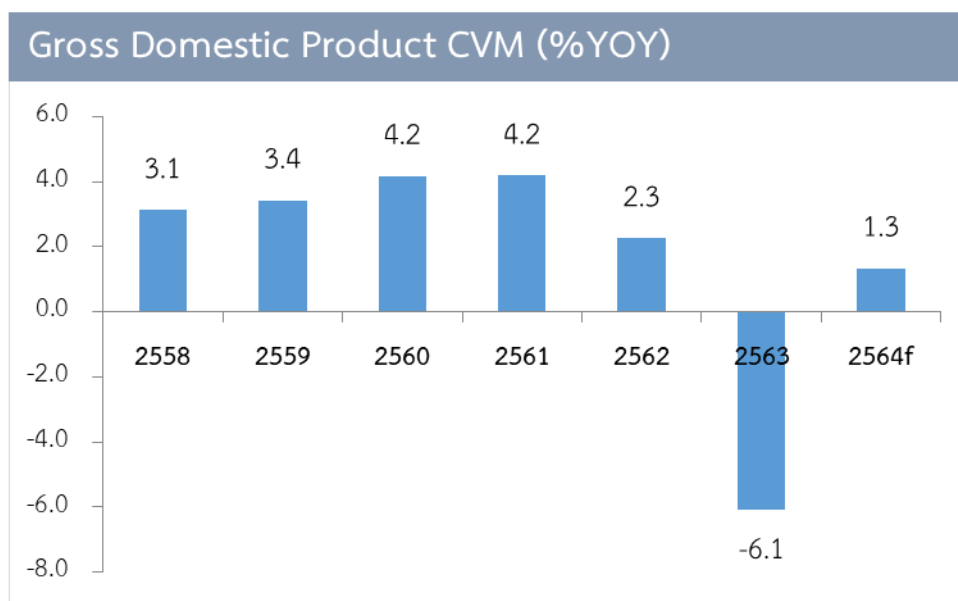
ที่มา: คำนวณโดยสำนักนโยบายเศรษฐกิจมหภาค

ผลการประมาณการเศรษฐกิจไทยปี 2564 และ 2565

➡ สำหรับเศรษฐกิจไทยปี 2564 คาดว่าจะขยายตัวที่ร้อยละ 1.3 ต่อปี (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 0.8 ถึง 1.8) เมื่อเทียบกับประมาณการครั้งก่อน ณ เดือนเมษายน 2564 ที่ร้อยละ 2.3 ต่อปี เนื่องจากได้รับผลกระทบจากการระบาดระลอกใหม่ของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Coronavirus Disease 2019: COVID-19) ที่เริ่มต้นในช่วงปลายไตรมาส 2 ปี 2564 ส่งผลกระทบต่อกิจกรรมทางเศรษฐกิจของไทยการเดินทางระหว่างประเทศและจำนวนนักท่องเที่ยวต่างประเทศที่จะเดินทางเข้ามาในประเทศไทย อย่างไรก็ตาม การส่งออกสินค้ามีแนวโน้มปรับตัวดีขึ้นตามการขยายตัวของเศรษฐกิจและปริมาณการค้าโลก ซึ่งในช่วง 6 เดือนแรกของปี 2564 มูลค่าการส่งออกสินค้าขยายตัวสูงที่ร้อยละ 15.5 ต่อปีส่งผลให้คาดว่ามูลค่าการส่งออกสินค้าของไทยในปี 2564 จะขยายตัวที่ร้อยละ 16.6 ต่อปี (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 16.1 ถึง 17.1) เพิ่มขึ้นจากการคาดการณ์ครั้งก่อนที่ร้อยละ 11.0 ต่อปี นอกจากนี้ ภาครัฐมีบทบาทสำคัญในการประคับประคองเศรษฐกิจไทย ผ่านการดำเนินมาตรการทางการคลังของภาครัฐอย่างต่อเนื่อง อาทิโครงการคนละครึ่ง ระยะที่ 3 โครงการยิ่งใช้ยิ่งได้โครงการเพิ่มกำลังซื้อให้แก่ผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ ระยะที่ 3 โครงการเพิ่มกำลังซื้อให้แก่ผู้ที่ต้องการความช่วยเหลือเป็นพิเศษ และมาตรการด้านการเงินผ่านสถาบันการเงินเฉพาะกิจของรัฐ ประกอบกับการใช้จ่ายเงินกู้จากพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2563 ในส่วนที่เหลือ และพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจและสังคมจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เพิ่มเติม พ.ศ. 2564 วงเงิน 5 แสนล้านบาท (พ.ร.ก. กู้เงินฯ เพิ่มเติม) ซึ่งจะมีส่วนช่วยกระตุ้นการบริโภค บรรเทาผลกระทบของภาคธุรกิจ และรักษาระดับการจ้างงานให้สูงขึ้น โดยคาดว่าจะการบริโภคภาครัฐและการลงทุนภาครัฐจะขยายตัวที่ร้อยละ 4.2 ต่อปี (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 3.7 ถึง 4.7) และ 9.5 ต่อปี (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 9.0 ถึง 10.0) ตามลำดับ ส่งผลให้การบริโภคภาคเอกชนและการลงทุนภาคเอกชนจะขยายตัวที่ร้อยละ 1.0 ต่อปี (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 0.5 ถึง 1.5) และ 4.1 ต่อปี (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 3.6 ถึง 4.6) ตามลำดับ ในด้านเสถียรภาพภายในประเทศ คาดว่าอัตราเงินเฟ้อทั่วไปในปี 2564 จะอยู่ที่ร้อยละ 1.2 ต่อปี (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 0.7 ถึง 1.7) ปรับตัวลดลงจากการคาดการณ์ครั้งก่อนที่ร้อยละ 1.4 ต่อปี เนื่องจากภาครัฐมีการดำเนินมาตรการลดภาระค่าใช้จ่ายสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานให้แก่ประชาชนและภาคธุรกิจทั่วประเทศ ขณะที่เสถียรภาพเศรษฐกิจภายนอกประเทศ คาดว่าดุลบัญชีเดินสะพัดจะขาดดุล -2.9 พันล้านเหรียญสหรัฐ หรือคิดเป็นร้อยละ -0.5 ของ GDP (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ -1.0 ถึง 0.0 ของ GDP) จากการขาดดุลในดุลบริการเป็นสำคัญ

➡ สำหรับเศรษฐกิจไทยในปี 2565 คาดว่าจะขยายตัวเร่งขึ้นมาอยู่ในช่วงร้อยละ 4.0 ถึง 5.0 โดยได้รับแรงสนับสนุนจากการฟื้นตัวของภาคการท่องเที่ยวหลังสถานการณ์การแพร่ระบาดเริ่มคลี่คลายลงและมีการเดินทางระหว่างประเทศมากขึ้น โดยคาดว่านักท่องเที่ยวต่างประเทศจะเดินทางเข้ามาในประเทศไทย จำนวน 12 ล้านคน ในขณะที่การส่งออกสินค้าคาดว่าจะขยายตัวต่อเนื่อง ซึ่งจะเป็นปัจจัยสำคัญต่อการฟื้นตัวของภาคธุรกิจ การจ้างงาน และสนับสนุนการบริโภคภายในประเทศ ส่งผลให้การใช้จ่ายภายในประเทศจะกลับมาฟื้นตัวได้ดี

ภาพที่ 8 ประมาณการอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจ

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง (สศค.)

*หมายเหตุ f หมายถึงประมาณการ

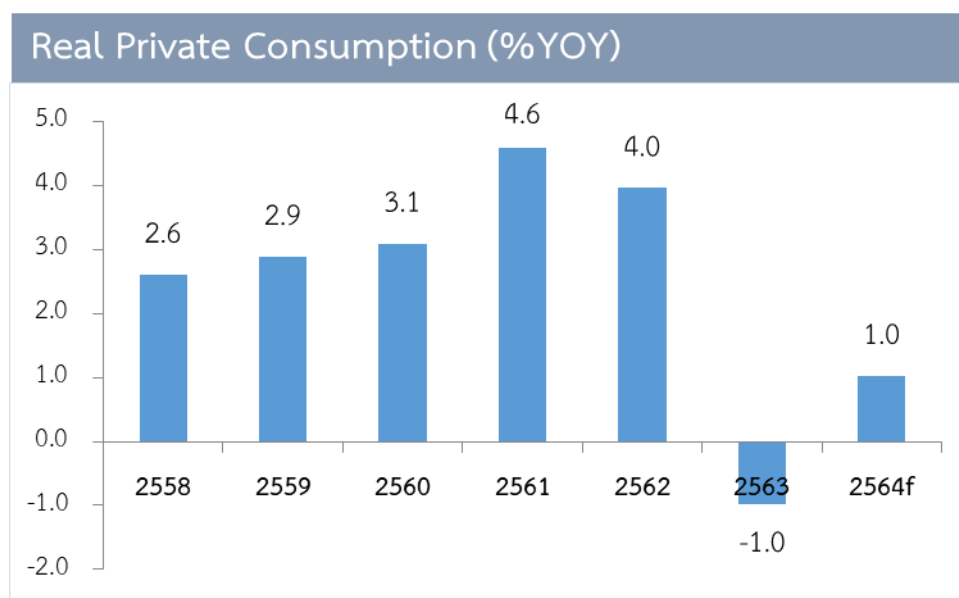
1. การบริโภคภาคเอกชนที่แท้จริงแบบปริมาณลูกโซ่

➔ สำหรับในไตรมาสที่ 2 ปี 2564 การบริโภคภาคเอกชนที่แท้จริง ส่งสัญญาณฟื้นตัวดีขึ้นจากไตรมาสที่ 1 ปี 2564 สะท้อนจากเครื่องชี้ทางเศรษฐกิจในไตรมาสที่ 2 ปี 2564 ด้านการบริโภคในหมวดสินค้าคงทนอย่างปริมาณการจำหน่ายรถยนต์นั่งกลับมาขยายตัวที่ร้อยละ 33.2 ต่อปี เติบโตขึ้นจากไตรมาสที่ 1 ปี 2564 ที่หดตัวร้อยละ -16.7 ต่อปี และปริมาณรถจักรยานยนต์จดทะเบียนใหม่ที่ยกตัวร้อยละ 40.5 ต่อปี เติบโตขึ้นจากไตรมาสที่ 1 ปี 2564 ที่ขยายตัวร้อยละ 1.2 ต่อปี นอกจากนี้ เครื่องชี้อื่น ๆ ที่สะท้อนการบริโภคภาคเอกชน อาทิ รายได้จากการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่ม ณ ระดับราคาคงที่กลับมาขยายตัวที่ร้อยละ 22.4 ต่อปี และปริมาณการนำเข้าสินค้าอุปโภคบริโภคขยายตัวที่ร้อยละ 25.9 ต่อปี โดยเครื่องชี้ดังกล่าวส่วนหนึ่งได้รับผลจากปัจจัยฐานต่ำในปีก่อน อย่างไรก็ตาม ดัชนีความเชื่อมั่นของผู้บริโภคในไตรมาสที่ 2 ปี 2564 ยังคงปรับตัวลดลงต่อเนื่องจากไตรมาสที่ 1 ปี 2564 เนื่องจากผู้บริโภคยังมีความกังวลต่อสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ระลอกใหม่ที่มีความรุนแรงและเป็นวงกว้างส่งผลให้มีมาตรการควบคุมการแพร่ระบาดซึ่งส่งผลกระทบต่อกำลังซื้อในปัจจุบัน การจ้างงาน และรายได้ที่จะได้รับในอนาคต

➔ สำหรับในปี 2563 การบริโภคภาคเอกชนที่แท้จริง คาดว่าจะขยายตัวที่ร้อยละ 1.0 ต่อปี (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 0.5 ถึง 1.5) โดยคาดว่าจะยังคงได้รับปัจจัยสนับสนุนจาก (1) มาตรการเพื่อสนับสนุนการฟื้นตัวเศรษฐกิจของภาครัฐ (2) การใช้จ่ายเงินกู้จากพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2563 ในส่วนที่เหลือ และ (3) พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจและสังคมจากการ

ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เพิ่มเติม พ.ศ. 2564 วงเงิน 5 แสนล้านบาท (พ.ร.ก. กู้เงินฯ เพิ่มเติม) ซึ่งจะมีส่วนช่วยสนับสนุนกำลังซื้อได้ในระดับหนึ่ง

ภาพที่ 9 ประมาณการอัตราการขยายตัวของการบริโภคภาคเอกชนที่แท้จริง

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง (สศค.)

*หมายเหตุ f หมายถึงประมาณการ

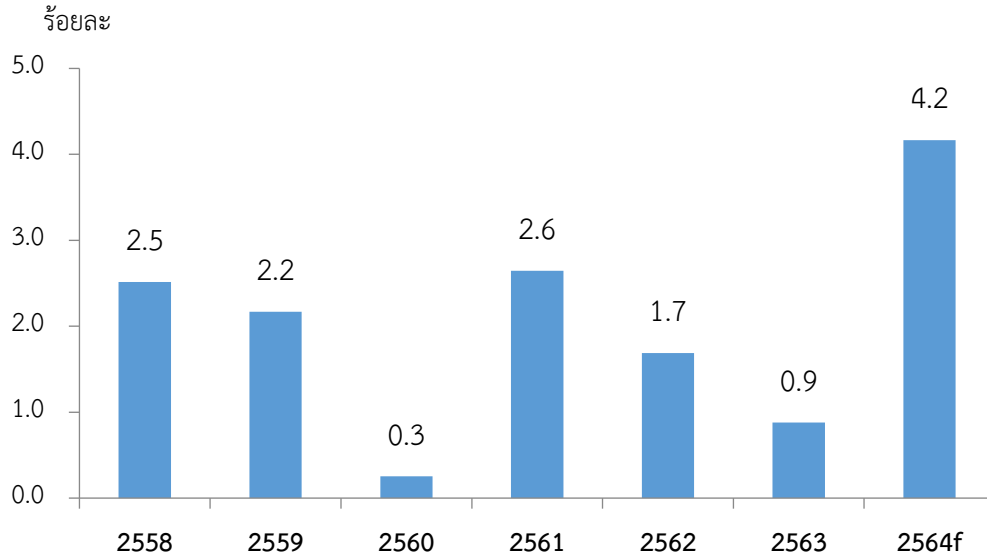
2. การบริโภคภาครัฐที่แท้จริงแบบปริมาณลูกโซ่

➡ ในไตรมาส 2 ปี 2564 การบริโภคภาครัฐที่แท้จริงแบบปริมาณลูกโซ่ ขยายตัวร้อยละ 1.1 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน ชะลอลงจากการขยายตัวร้อยละ 2.1 ในไตรมาสก่อนหน้า เป็นผลจากค่าตอบแทนแรงงานขยายตัวร้อยละ 0.5 ชะลอลงจากการขยายตัวร้อยละ 1.2 ในไตรมาสก่อนหน้า ขณะที่ค่าใช้จ่ายในการซื้อสินค้าและบริการลดลงร้อยละ -0.4 ปรับตัวลดลงจากการขยายตัวร้อยละ 5.7 ในไตรมาสก่อนหน้า สำหรับอัตราการเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำในไตรมาสนี้อยู่ที่ร้อยละ 21.0 สูงกว่าอัตราเบิกจ่ายร้อยละ 20.0 ในไตรมาสก่อนหน้า และต่ำกว่าอัตราเบิกจ่ายร้อยละ 22.9 ในไตรมาสเดียวกันปีก่อน ทั้งนี้ การบริโภคภาครัฐที่แท้จริงแบบปริมาณลูกโซ่ในช่วงครึ่งแรกของปี 2564 ขยายตัวที่ร้อยละ 1.6 ต่อปี

➡ ในปี 2564 การบริโภคภาครัฐที่แท้จริงแบบปริมาณลูกโซ่ คาดว่าจะขยายตัวดีขึ้นร้อยละ 4.2 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน (ช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 3.7 – 4.7) ตามงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 วงเงิน 3.29 ล้านล้านบาท ซึ่งประกอบด้วยวงเงินรายจ่ายประจำ 2.64 ล้านล้านบาท ลดลงจากปีก่อนร้อยละ -0.3 ทั้งนี้ คาดว่ารายจ่ายประจำในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 จะเบิกจ่ายได้ 2.63 ล้านล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 2.2 หรือคิดเป็นอัตราเบิกจ่ายร้อยละ 99.8 ของวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำ นอกจากนี้ ในปี 2564 มีการเบิกจ่ายเม็ดเงินจาก พ.ร.ก. กู้เงินฯ พ.ศ. 2563 วงเงิน 1 ล้านล้านบาท ในส่วนที่เหลือ และ พ.ร.ก. กู้เงินฯ เพิ่มเติม

พ.ศ. 2564 วงเงิน 5 แสนล้านบาท ซึ่งส่วนหนึ่งของมาตรการดังกล่าวจะช่วยสนับสนุนการบริโภคภาครัฐในปี 2564 ให้ขยายตัวเพิ่มขึ้น

ภาพที่ 10 ประมาณการอัตราการขยายตัวของการบริโภคภาครัฐที่แท้จริงแบบปริมาณลูกโซ่ในปี 2564

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง (สศค.)

* หมายเหตุ f หมายถึงประมาณการ

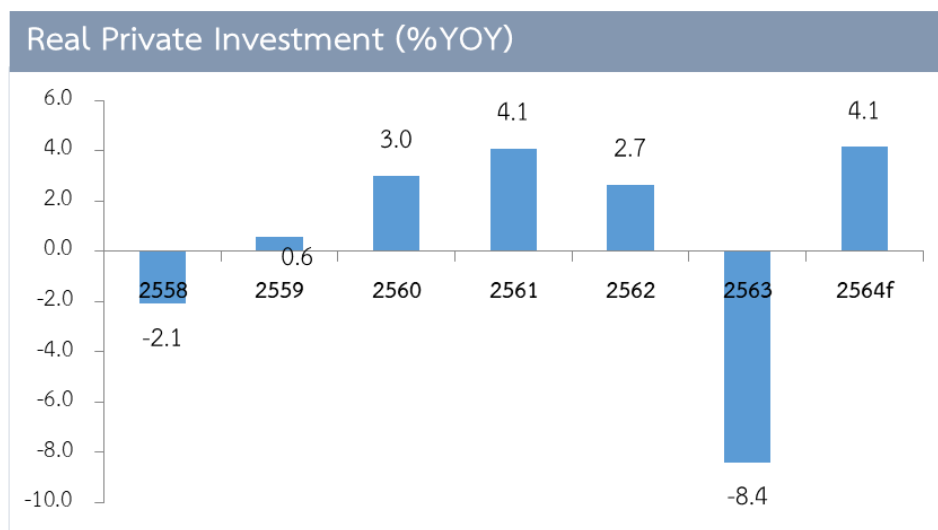
3. การลงทุนภาคเอกชนที่แท้จริงแบบปริมาณลูกโซ่

➡ การลงทุนภาคเอกชนที่แท้จริงในไตรมาสที่ 2 ปี 2564 ขยายตัวต่อเนื่องที่ร้อยละ 9.2 ต่อปี จากไตรมาสก่อนหน้าที่ขยายตัวร้อยละ 3.0 ต่อปี อันเป็นผลจากปัจจัยฐานต่ำในช่วงเดียวกันปีก่อน ประกอบกับสถานการณ์การระบาดของโควิดทั่วโลกที่เริ่มคลี่คลาย ทำให้กิจกรรมทางเศรษฐกิจและปริมาณคำสั่งซื้อสินค้าของประเทศต่าง ๆ ทยอยฟื้นตัว ส่งผลดีต่อการลงทุนในหมวดเครื่องมือเครื่องจักรสะท้อนจากปริมาณการนำเข้าสินค้าทุนในไตรมาสที่ 2 ปี 2564 ที่ขยายตัวถึงร้อยละ 25.0 ต่อปี จากไตรมาสก่อนหน้าที่ขยายตัวร้อยละ 5.4 ต่อปี สอดคล้องกับภาคการผลิตและภาคการส่งออกที่ฟื้นตัวตามเศรษฐกิจประเทศคู่ค้าสำคัญ ขณะที่การลงทุนในหมวดการก่อสร้างปรับตัวดีขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้าเช่นกัน สะท้อนจากการจัดเก็บภาษีธุรกรรมอสังหาริมทรัพย์ที่ขยายตัวได้ร้อยละ 14.3 ต่อปี จากไตรมาสก่อนหน้าที่ขยายตัวร้อยละ 5.0 ต่อปี อย่างไรก็ตาม ในช่วงปลายไตรมาส 2 เศรษฐกิจไทยเริ่มได้รับผลกระทบจากการระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ระลอกสาม ซึ่งเป็นปัจจัยเสี่ยงสำคัญที่ทำให้การฟื้นตัวของเศรษฐกิจไทยเริ่มชะลอตัว

➡ สำหรับในปี 2564 การลงทุนภาคเอกชนที่แท้จริง คาดว่าจะขยายตัวที่ร้อยละ 4.1 ต่อปี (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 3.6 ถึง 4.6 ต่อปี) โดยปรับประมาณการลงจากครั้งก่อนที่คาดการณ์ไว้ร้อยละ 4.8 ต่อปี เนื่องจากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ระลอกสามที่มีความรุนแรงและขยายตัวเป็นวงกว้างกว่าการระบาด

สองรอบก่อนหน้า จึงจำเป็นที่รัฐบาลจะต้องยกระดับมาตรการควบคุมการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิดอีกครั้ง ส่งผลให้กิจกรรมทางเศรษฐกิจที่คาดว่าจะฟื้นตัวกลับมาชะลอลง อย่างไรก็ตาม การออกมาตรการดูแลและเยียวยาผู้ที่ได้รับผลกระทบอย่างต่อเนื่องทั้งภาคการคลังและภาคการเงิน คาดว่าจะช่วยพยุงการบริโภคภายในประเทศ การดำเนินกิจการของบริษัทห้างร้านต่าง ๆ รวมถึงรักษาการจ้างงานไว้จนกว่าสถานการณ์การระบาดในประเทศจะเริ่มคลี่คลายลง ขณะที่การส่งออกที่ยังคงขยายตัวได้ดีตามทิศทางการฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลก จะยังคงเป็นปัจจัยสำคัญ ที่ช่วยประคองภาพรวมเศรษฐกิจไทย รวมถึงการลงทุนภาคเอกชนยังคงขยายตัวได้ดีในช่วงที่เหลือของปี

ภาพที่ 11 ประมาณการอัตราการขยายตัวของการลงทุนภาคเอกชนที่แท้จริง

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง (สศค.)

* หมายเหตุ f หมายถึงประมาณการ

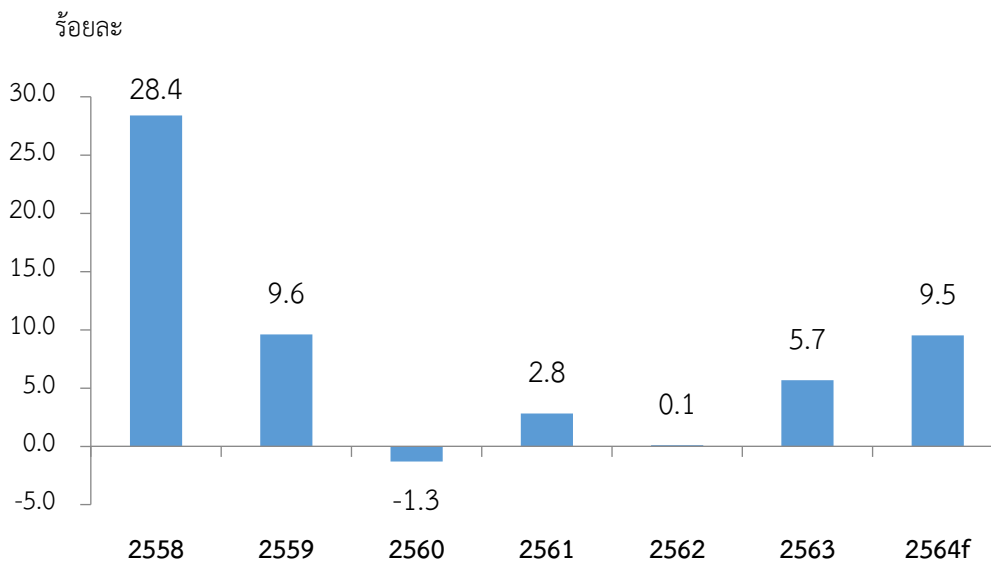
4. การลงทุนภาครัฐที่แท้จริงแบบปริมาณลูกโซ่

➡ ในไตรมาส 2 ปี 2564 การลงทุนภาครัฐที่แท้จริงแบบปริมาณลูกโซ่ขยายตัวที่ร้อยละ 5.6 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันปีก่อน ชะลอลงจากการขยายตัวร้อยละ 19.6 ในไตรมาสก่อนหน้า โดยการลงทุนของรัฐบาลขยายตัวร้อยละ 7.7 ชะลอลงจากการขยายตัวร้อยละ 28.4 ในไตรมาสก่อนหน้า ส่วนการลงทุนของรัฐวิสาหกิจขยายตัวร้อยละ 1.6 ชะลอลงจากการขยายตัวร้อยละ 9.3 ในไตรมาสก่อนหน้า สำหรับอัตราการเบิกจ่ายรายจ่ายลงทุนในไตรมาสนี้อยู่ที่ร้อยละ 19.1 สูงกว่าอัตราเบิกจ่ายร้อยละ 13.4 ในไตรมาสก่อนหน้า และต่ำกว่าอัตราเบิกจ่ายร้อยละ 19.2 ในไตรมาสเดียวกันปีก่อน ทั้งนี้ การลงทุนภาครัฐที่แท้จริงแบบปริมาณลูกโซ่ในช่วงครึ่งแรกของปี 2564 ขยายตัวที่ร้อยละ 12.1 ต่อปี

➡ ในปี 2564 การลงทุนภาครัฐที่แท้จริงคาดว่าจะขยายตัวเร่งขึ้นที่ร้อยละ 9.5 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันปีก่อน (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 9.0 – 10.0) ตามวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ 2564 วงเงิน 3.29 ล้านล้านบาท ซึ่งประกอบด้วยวงเงินรายจ่ายลงทุน 0.65 ล้านล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 16.7 ทั้งนี้ คาดว่ารายจ่ายลงทุนในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 จะเบิกจ่ายได้ 0.43 ล้านล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ

ละ 17.1 หรือคิดเป็นอัตราเบิกจ่ายร้อยละ 66.5 ของวงเงินงบประมาณรายจ่ายลงทุน นอกจากนี้ ในปี 2564 มีการเบิกจ่ายเม็ดเงินจาก พ.ร.ก. กู้เงินฯ พ.ศ. 2563 วงเงิน 1 ล้านล้านบาท ในส่วนที่เหลือ และ พ.ร.ก. กู้เงินฯ เพิ่มเติม พ.ศ. 2564 วงเงิน 5 แสนล้านบาท ซึ่งส่วนหนึ่งของมาตรการดังกล่าวจะช่วยสนับสนุนการลงทุนภาครัฐในปี 2564 ให้ขยายตัวเพิ่มขึ้น ขณะที่รายจ่ายงบลงทุนของรัฐวิสาหกิจในปีงบประมาณ 2564 คาดว่าจะเบิกจ่ายได้ดี จากนโยบายเร่งรัดการเบิกจ่ายรายจ่ายลงทุนของรัฐวิสาหกิจ โดยคาดว่ารายจ่ายลงทุนรัฐวิสาหกิจจะเบิกจ่ายได้ที่ 0.28 ล้านล้านบาท หรือคิดเป็นอัตราเบิกจ่ายอยู่ที่ร้อยละ 81.0 ของแผนรายจ่ายงบลงทุนของรัฐวิสาหกิจ

ภาพที่ 12 ประมาณการอัตราการขยายตัวของการลงทุนภาครัฐที่แท้จริงแบบปริมาณลูกโซ่ในปี 2564

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง (สศค.)

* หมายเหตุ f หมายถึงประมาณการ

5. มูลค่าส่งออกสินค้าในรูปดอลลาร์สหรัฐ

➡ มูลค่าส่งออกสินค้าในรูปดอลลาร์สหรัฐ ไตรมาส 2 ปี 2564 อยู่ที่ 68.2 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ คิดเป็นการขยายตัวเร่งขึ้นเฉลี่ยที่ร้อยละ 31.9¹ จากช่วงเดียวกันปีก่อน จากไตรมาสก่อนหน้าที่ขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 2.1 โดยมีปัจจัยสนับสนุนจากทิศทางเศรษฐกิจคู่ค้าและเศรษฐกิจโลกที่ปรับตัวดีขึ้นต่อเนื่อง ส่วนหนึ่งจากมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศสำคัญโดยเฉพาะสหรัฐฯ และแนวโน้มการแจกจ่ายวัคซีนทั่วโลก ทำให้การแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 ในบางกลุ่มประเทศเริ่มสามารถควบคุมได้เป็นปัจจัยบวกต่อกิจกรรมทางเศรษฐกิจของโลกให้ปรับตัวดีขึ้นตามลำดับ สอดคล้องกับดัชนีผู้จัดการฝ่ายจัดซื้อด้านการผลิตทั่วโลก (Global Manufacturing Purchasing Manager Index) ดัชนียอดขายคำสั่งซื้อสินค้าส่งออกใหม่ของโลก (Global Manufacturing New Export Orders Index) และดัชนีผู้จัดการฝ่ายจัดซื้อด้านการผลิตของประเทศสำคัญส่วนใหญ่ที่ยังคงมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในอัตราเร่งและเกินกว่าระดับ 50 จุดต่อเนื่อง โดยเฉพาะดัชนีฯ ในกลุ่มของประเทศพัฒนาแล้วเป็นหลัก ทั้งนี้ สินค้าที่เป็นแรง

¹ มูลค่าการส่งออกตามหลักสถิติการค้าระหว่างประเทศ (Customs basis)

ขับเคลื่อนสำคัญต่อภาพรวมการส่งออกในไตรมาส 2 ปี 64 อาทิ รถยนต์อุปกรณ์และส่วนประกอบ น้ำมันสำเร็จรูป เคมีภัณฑ์ ผลิตภัณฑ์ยางโดยเฉพาะถุงมือยาง เครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ เม็ดพลาสติก เครื่องจักรกลและส่วนประกอบ ผลไม้สด แช่เย็น แช่แข็งและแห้ง แผงวงจรไฟฟ้า และผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง เป็นต้น หากพิจารณาในด้านมิติรายประเทศ พบว่า การส่งออกไปยังตลาดสำคัญส่วนใหญ่ขยายตัวดีต่อเนื่องจากไตรมาสก่อน โดยเฉพาะตลาด สหรัฐฯ จีน ญี่ปุ่น อินเดีย เกาหลีใต้ ไต้หวัน ทวีปออสเตรเลีย กลุ่มอาเซียนโดยเฉพาะ CLMV และสหภาพยุโรป เป็นสำคัญ

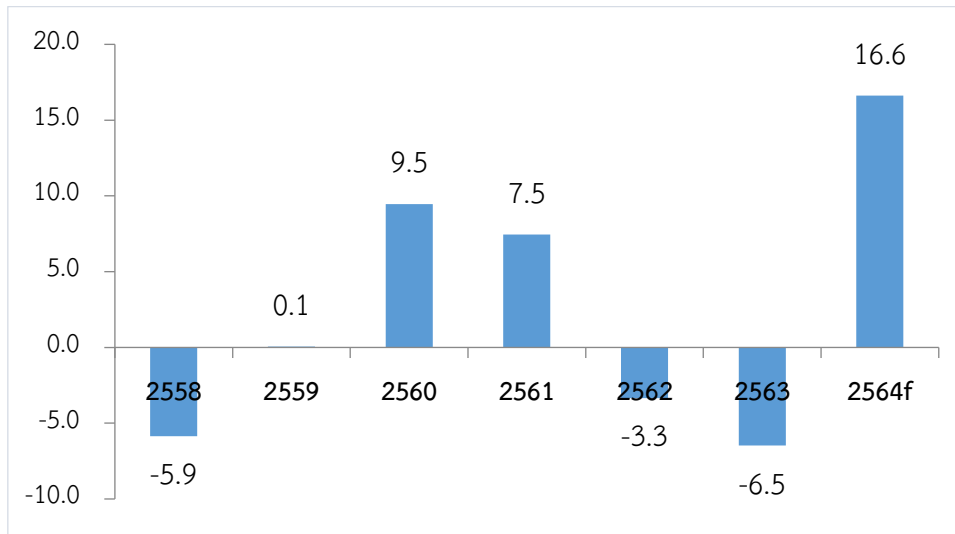
➡ มูลค่าส่งออกสินค้าในรูปดอลลาร์สหรัฐ ในช่วงครึ่งแรกของปี 2564 อยู่ที่ 132.3 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ คิดเป็นการกลับมาขยายตัวเฉลี่ยที่ร้อยละ 15.5² จากช่วงเดียวกันปีก่อน จากช่วงเวลาเดียวกันปีก่อนหน้าซึ่งหดตัวเฉลี่ยร้อยละ -6.9 โดยมีปัจจัยสนับสนุนจากทิศทางเศรษฐกิจคู่ค้าและเศรษฐกิจโลกที่ปรับตัวดีขึ้นในทิศทางที่ต่อเนื่อง โดยเฉพาะดัชนีฯ ในกลุ่มของประเทศพัฒนาแล้วเป็นหลัก ทั้งนี้ สินค้าที่เป็นแรงขับเคลื่อนสำคัญต่อภาพรวมการส่งออกในช่วงครึ่งแรก ปี 64 อาทิ รถยนต์อุปกรณ์และส่วนประกอบ ผลไม้สด แช่เย็น แช่แข็งและแห้ง เม็ดพลาสติก ผลิตภัณฑ์ยางโดยเฉพาะถุงมือยาง เคมีภัณฑ์ น้ำมันสำเร็จรูป เครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ และเครื่องจักรกลและส่วนประกอบ เป็นต้น หากพิจารณาในด้านมิติรายประเทศ พบว่า การส่งออกไปยังตลาดสำคัญขยายตัวได้ดีโดยเฉลี่ยเกือบทุกตลาด

➡ สำหรับในปี 2564 สศค. คาดว่ามูลค่าการส่งออกสินค้าในรูปดอลลาร์สหรัฐจะกลับมาขยายตัวได้ที่ร้อยละ 16.6³ (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 16.1 ถึง 17.1) โดยเป็นการปรับเพิ่มจากประมาณการครั้งก่อน ณ เดือน เม.ย. 64 จากปัจจัยสนับสนุนด้านบรรยากาศการค้าโลกที่มีแนวโน้มดีขึ้นกว่าปีก่อนหน้า จากปัจจัยอื่น ๆ ประกอบกัน อาทิ (1) ปัจจัยด้านฐานในช่วงปีก่อน (2) สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ที่คาดว่าจะสามารถควบคุมได้ในกลุ่มประเทศส่วนใหญ่ รวมถึงการกระจายวัคซีนและเริ่มดำเนินการฉีดวัคซีนป้องกันโรคดังกล่าวแก่ประชาชนไปยังหลายประเทศที่เพิ่มมากขึ้นตั้งแต่ต้นปี 64 ทำให้คาดว่าจะส่งผลดีให้กิจกรรมทางเศรษฐกิจในภาคส่วนต่าง ๆ กลับมาดำเนินการได้ในระดับปกติมากขึ้น และ (3) กิจกรรมด้านการผลิตโลกมีสัญญาณการฟื้นตัวที่ชัดเจนนับตั้งแต่ปลายปี 63 เป็นต้นมา สะท้อนจากดัชนีผู้จัดการฝ่ายจัดซื้อภาคการผลิตโลกโดยเฉพาะในกลุ่มประเทศพัฒนาแล้วที่เพิ่มขึ้นในอัตราเร่งอย่างต่อเนื่องช่วงต้นปี ประกอบกับดัชนียอดขายคำสั่งซื้อสินค้าส่งออกใหม่ของโลกที่อยู่เหนือระดับ 50 จุดต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม เรายังคงมีปัจจัยเสี่ยงจากการกลับมาใช้มาตรการล็อกดาวน์ในบางกลุ่มประเทศ จากการกลับมาแพร่ระบาดของไวรัสในระลอกใหม่ ๆ เพิ่มเติมโดยเฉพาะประเทศกลุ่มประเทศในเอเชีย ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อกิจกรรมเศรษฐกิจในบางสาขาและบางพื้นที่ที่ชะงักลงชั่วคราว รวมทั้ง ปัญหาด้านการขาดแคลนชิปซึ่งส่งผลกระทบต่อห่วงโซ่อุปทานในอุตสาหกรรมการผลิตบางประเภท เช่น รถยนต์ ชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น ความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนเงินในบางช่วงเวลา และต้นทุนค่าขนส่งทางเรือที่ยังคงมีแนวโน้มอยู่ในระดับสูงต่อเนื่อง ยังคงเป็นประเด็นที่ต้องติดตามต่อไปอย่างใกล้ชิด

² มูลค่าการส่งออกตามหลักสถิติการค้าระหว่างประเทศ (Customs basis)

³ มูลค่าการส่งออกสินค้าตามระบบดุลการชำระเงิน (BOP basis) (คำนวณโดย สศค.)

ภาพที่ 13 ประมาณการอัตราการขยายตัวของมูลค่าส่งออกสินค้าในรูปดอลลาร์สหรัฐ

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

หมายเหตุ: อัตราการขยายตัวของมูลค่าการส่งออกสินค้า คิดจาก USD Term ตามระบบดุลการชำระเงิน

6. มูลค่านำเข้าสินค้าในรูปดอลลาร์สหรัฐ

➡ มูลค่านำเข้าสินค้าในรูปดอลลาร์สหรัฐ ไตรมาส 2 ปี 2564 อยู่ที่ 66.3 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ คิดเป็นการขยายตัวเฉลี่ยที่ร้อยละ 48.0⁴ จากช่วงเดียวกันปีก่อน โดยเร่งขึ้นจากไตรมาสก่อนซึ่งขยายตัวเฉลี่ยที่ร้อยละ 9.4 ทั้งนี้ เมื่อพิจารณามูลค่าการนำเข้าในรายการสินค้าสำคัญในไตรมาสดังกล่าว พบว่า สินค้านำเข้าที่ขยายตัว อาทิ น้ำมันดิบ เครื่องจักรกลและส่วนประกอบ เคมีภัณฑ์ เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์ แผงวงจรไฟฟ้า สินแร่โลหะอื่น ๆ เศษโลหะและผลิตภัณฑ์ พืชและผลิตภัณฑ์จากพืช เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ ผลิตภัณฑ์ทำจากพลาสติก ก๊าซธรรมชาติ เครื่องมือเครื่องใช้เกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ การแพทย์ เป็นต้น

➡ มูลค่านำเข้าสินค้าในรูปดอลลาร์สหรัฐ ในช่วงครึ่งแรกของปี 2564 อยู่ที่ 129.9 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ คิดเป็นการขยายตัวเฉลี่ยที่ร้อยละ 26.2⁵ จากช่วงเดียวกันปีก่อน ทั้งนี้ เมื่อพิจารณามูลค่าการนำเข้าในรายการสินค้าสำคัญในช่วงดังกล่าว พบว่า สินค้านำเข้าที่ขยายตัว อาทิ เครื่องจักรกลและส่วนประกอบ เครื่องจักรไฟฟ้าและส่วนประกอบ เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ เครื่องมือเครื่องใช้เกี่ยวกับวิทยาศาสตร์และการแพทย์ เคมีภัณฑ์ สินแร่โลหะอื่น ๆ เศษโลหะและผลิตภัณฑ์ อุปกรณ์ส่วนประกอบเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ เครื่องใช้ไฟฟ้าในบ้าน ผลิตภัณฑ์เวชกรรมและเภสัชกรรม ส่วนประกอบและอุปกรณ์ยานยนต์ เป็นต้น ขณะที่หมวดสินค้านำเข้าที่หดตัวช่วงดังกล่าว อาทิ ก๊าซธรรมชาติปิโตรเลียม สบู่ ผงซักฟอกและเครื่องสำอาง เป็นต้น

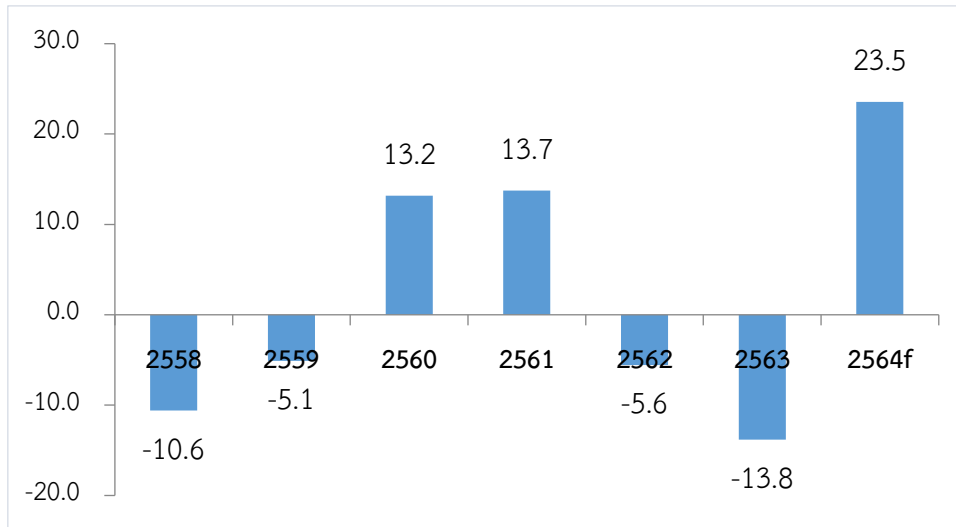
➡ สำหรับในปี 2564 สศค. คาดว่ามูลค่านำเข้าสินค้าในรูปดอลลาร์สหรัฐจะกลับมาขยายตัวที่ร้อยละ

⁴ มูลค่าการส่งออกตามหลักสถิติการค้าระหว่างประเทศ (Customs basis)

⁵ มูลค่าการส่งออกตามหลักสถิติการค้าระหว่างประเทศ (Customs basis)

23.5⁶ (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 23.0 ถึง 24.0) โดยเป็นการปรับเพิ่มจากประมาณการครั้งก่อน ณ เดือน เม.ย. 64 โดยคาดว่าจะปรับตัวดีขึ้นตามการส่งออกที่มีแนวโน้มฟื้นตัวจากปีก่อนหน้า ประกอบกับแนวโน้มกิจกรรมการผลิตที่เริ่มทยอยกลับสู่ภาวะปกติมากขึ้นจากอุปสงค์กลุ่มประเทศพัฒนาแล้วที่มีสัญญาณการขยายตัวต่อเนื่อง เป็นสำคัญ

ภาพที่ 14 ประมาณการอัตราการขยายตัวของมูลค่านำเข้าสินค้าในรูปดอลลาร์สหรัฐ

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

หมายเหตุ: อัตราการขยายตัวของมูลค่าการนำเข้าสินค้า คิดจาก USD Term ตามระบบดุลการชำระเงิน

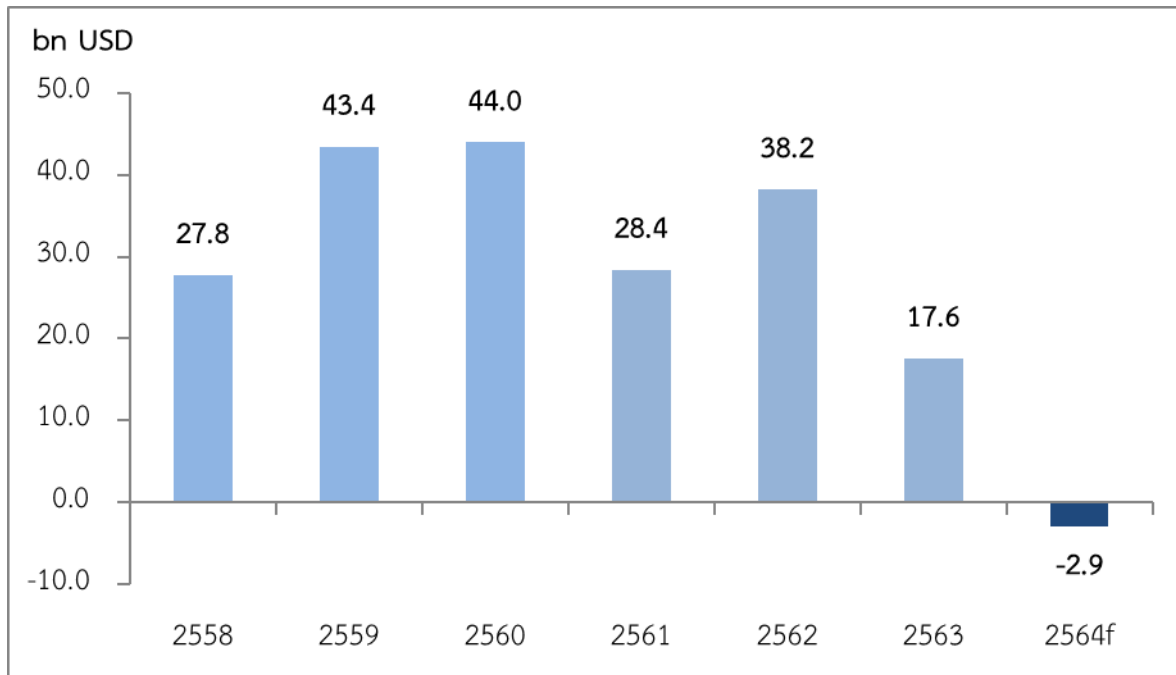
7. ดุลบัญชีเดินสะพัด

➡ ในไตรมาสที่ 2 ปี 2564 ดุลบัญชีเดินสะพัดขาดดุลเร่งขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้าทั้งสิ้น -5.2 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยที่ดุลบริการ รายได้ และเงินโอนขาดดุลอยู่ที่ -14.9 หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐ ขาดดุลเพิ่มขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้าขณะที่ ดุลการค้าตามระบบดุลการชำระเงินเกินดุลทั้งสิ้น 9.7 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้า จากมูลค่าการส่งออกที่เพิ่มขึ้นมากกว่ามูลค่าการนำเข้าที่เพิ่มสูงขึ้น ส่งผลให้ดุลบัญชีเดินสะพัดตั้งแต่ต้นปี 2564 ขาดดุลทั้งสิ้น -8.6 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ

➡ ในปี 2564 คาดว่าดุลบัญชีเดินสะพัดจะขาดดุล -2.9 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือคิดเป็นร้อยละ -0.5 ของ GDP (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ -5.5 ถึง -0.4 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือประมาณร้อยละ -1.0 ถึง 0.0 ของ GDP) เป็นการขาดดุลครั้งแรกในรอบหลายปี (ภาพที่ 8) โดยคาดว่า ดุลการค้าตามระบบดุลการชำระเงินจะเกินดุลทั้งสิ้น 34.8 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ เกินดุลลดลงจากปี 2563 เนื่องจากคาดว่า มูลค่าการนำเข้าจะเพิ่มสูงขึ้น สำหรับดุลบริการ รายได้ และเงินโอนคาดว่าจะขาดดุลอยู่ที่ -37.7 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ขาดดุลเพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า เนื่องจากคาดว่า รายได้สุทธิจากการท่องเที่ยวจะยังคงได้รับผลกระทบจากวิกฤติการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ระลอกใหม่ทั้งในประเทศและทั่วโลก โดยเฉพาะเมื่อเกิดการกลายพันธุ์ของเชื้อไวรัสที่มีความรุนแรง และสามารถแพร่ระบาดได้ง่ายและรวดเร็วมากขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้สถานการณ์เศรษฐกิจโลกและนักท่องเที่ยวต่างชาติอาจต้องชะลอการฟื้นตัวลง

⁶ มูลค่าการนำเข้าสินค้าตามระบบดุลการชำระเงิน (BOP basis) (คำนวณโดย สศค.)

ภาพที่ 15 ประมาณการดุลบัญชีเดินสะพัด (พันล้านดอลลาร์สหรัฐ)

ที่มา: ธปท. รวบรวมและคาดการณ์โดย สศค.

8. อัตราเงินเฟ้อทั่วไป

อัตราเงินเฟ้อทั่วไปในช่วง 7 เดือนแรก (มกราคม-กรกฎาคม) ของปี 2564 เทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน สูงขึ้นร้อยละ 0.83 โดยสาเหตุหลักมาจากการสูงขึ้นของหมวดพาหนะ การขนส่ง และการสื่อสาร ร้อยละ 5.97 ตามการสูงขึ้นของราคาน้ำมันเชื้อเพลิงเป็นสำคัญ ขณะที่หมวดเคสสถานลดลงร้อยละ -2.03 โดยสาเหตุหลักมาจากมาตรการลดภาระค่าครองชีพของภาครัฐ ในการลดค่าไฟฟ้า น้ำประปา นับเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้อัตราเงินเฟ้อขยายตัวในอัตราที่ชะลอลง และเมื่อหักอาหารสดและพลังงานออก อัตราเงินเฟ้อพื้นฐานในช่วง 7 เดือนแรกของปี 2564 ขยายตัวที่ร้อยละ 0.26

ขณะที่อัตราเงินเฟ้อทั่วไปในเดือนกรกฎาคม 2564 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันในปีก่อน ขยายตัวที่ร้อยละ 0.45 ซึ่งเป็นการขยายตัวในอัตราที่ชะลอตัวลงจากเดือนก่อนหน้า โดยเป็นผลจากการขยายตัวต่อเนื่องของสินค้าในกลุ่มพลังงานที่ร้อยละ 6.30 และการสูงขึ้นของอาหารสดบางประเภท อาทิ เนื้อสุกร ไช้ไก่ และผลไม้สด ตามความต้องการในช่วงล็อกดาวน์ ประกอบกับเกิดโรคระบาดในสุกรส่งผลให้ปริมาณผลผลิตเข้าสู่ตลาดน้อยลง นอกจากนี้ ไช้ไก่และผลไม้สด ฐานราคาของปีที่ผ่านมาอยู่ระดับต่ำ ขณะที่มาตรการลดภาระค่าครองชีพของภาครัฐครั้งที่ 3 (ในรอบเดือนกรกฎาคม – สิงหาคม 2564) หลังจากที่สูงสุดมาตรการรอบก่อนไปเมื่อเดือนมิถุนายน และมาตรการลดค่าเล่าเรียน-ค่าธรรมเนียมการศึกษาเพิ่มเติมเพื่อช่วยลดภาระค่าใช้จ่ายในช่วงการระบาดของโควิด-19 ที่แสดงได้จากราคาในหมวดเคสสถานที่ปรับลดลงร้อยละ -1.34 จากเดือนก่อนหน้า และราคาในหมวดไฟฟ้า เชื้อเพลิง น้ำประปาและแสงสว่างลดลงร้อยละ -7.0 จากเดือนก่อนหน้า นอกจากนี้การลดลงของอาหารสดบางประเภท อาทิ ข้าวสารเจ้า ข้าวสารเหนียว และผักสด เครื่องดื่มไม่มีแอลกอฮอล์ และเครื่องนุ่งห่ม ยังเป็นปัจจัยที่ทำให้เงินเฟ้อในเดือนนี้ชะลอตัว

สำหรับสินค้าในหมวดอื่น ๆ ยังคงเคลื่อนไหวในทิศทางปกติ สอดคล้องกับปริมาณผลผลิตและความต้องการในช่วงการระบาดของโควิด-19 ทั้งนี้ เมื่อหักอาหารสดและพลังงานออกแล้ว อัตราเงินเฟ้อพื้นฐานในเดือนกรกฎาคม 2564 ขยายตัวที่ร้อยละ 0.14 อย่างไรก็ตาม อัตราเงินเฟ้อที่ขยายตัวในอัตราที่ชะลอตัวในเดือนนี้ สอดคล้องกับเครื่องชี้วัดเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องซึ่งขยายตัวในอัตราที่ชะลอตัวเช่นกัน อาทิ ยอดการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มจากการนำเข้า ยอดจำหน่ายรถยนต์เชิงพาณิชย์และรถจักรยานยนต์ รวมถึงรายได้เกษตรกร ดัชนีราคาผู้ผลิต และดัชนีราคาวัสดุก่อสร้าง ยังคงขยายตัวได้แต่ในอัตราที่ชะลอลง

ตารางที่ 8 อัตราการขยายตัวของราคาสินค้าหมวดต่าง ๆ ในปี 2563

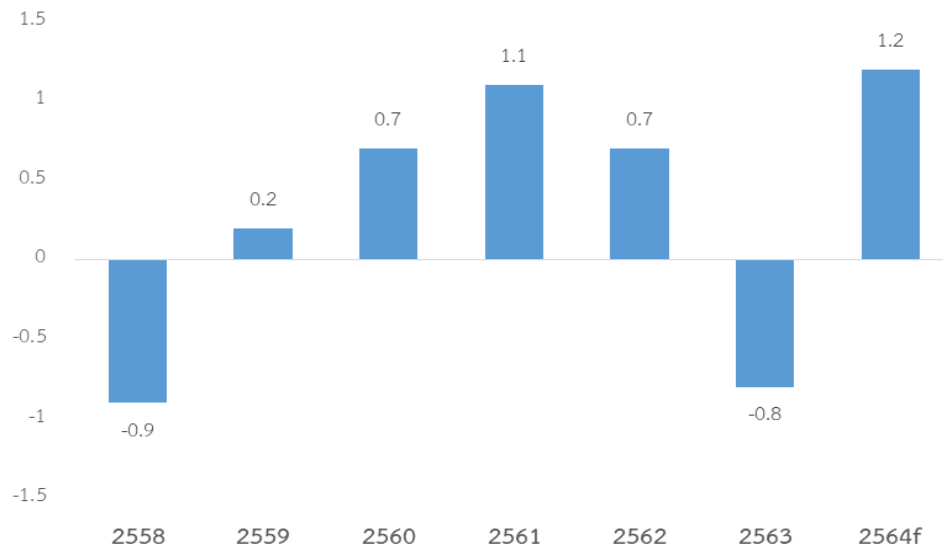
หมวด	%YoY	%MoM	%YTD
อาหารและเครื่องดื่ม	0.47	0.26	0.03
เครื่องนุ่งห่มและรองเท้า	0.27	0.04	-0.27
หมวดเคสสถาน	5.95	1.34	-2.03
ตรวจรักษาและบริการส่วนบุคคล	0.49	0.18	0.15
พาหนะ ขนส่ง และการสื่อสาร	9.22	1.14	5.97
การบันเทิง การศึกษา และศาสนา	-0.04	-0.02	-0.09
หมวดยาสูบและเครื่องดื่มมีแอลกอฮอล์	0.00	0.00	0.02

ที่มา: กระทรวงพาณิชย์ สรุปโดย สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

อัตราเงินเฟ้อเดือนสิงหาคม 2564 มีแนวโน้มขยายตัวต่อเนื่องในระดับที่ไม่สูงมาก โดยมีปัจจัยสำคัญจากมาตรการลดค่าครองชีพผู้บริโภคของภาครัฐ ทั้งการลดค่ากระแสไฟฟ้าและค่าน้ำประปา ในรอบเดือนกรกฎาคม – สิงหาคม 2564 อีกทั้งราคาพลังงานที่ถึงแม้จะมีแนวโน้มสูงขึ้นจากอุปสงค์ที่เพิ่มขึ้นตามสถานการณ์โควิด-19 ที่คลี่คลายลงในกลุ่มประเทศเศรษฐกิจหลัก แต่มีแนวโน้มชะลอตัว เนื่องจากฐานราคาของปีก่อนเริ่มสูงกว่าช่วงที่ผ่านมา ส่งผลให้เงินเฟ้อขยายตัวน้อยลง สำหรับสินค้าในหมวดอื่น ๆ ยังคงเคลื่อนไหวในทิศทางปกติ ตามปริมาณผลผลิตและความต้องการ ขณะที่ราคาสินค้าเกษตรยังมีโอกาสผันผวนตามสภาพอากาศ ทั้งนี้ การแพร่ระบาดของโควิด-19 ยังคงส่งผลกระทบต่อกำลังซื้อและการใช้จ่ายของประชาชน ซึ่งเป็นแรงกดดันสำคัญต่ออัตราเงินเฟ้อของประเทศ อย่างไรก็ตาม แผนการจัดหาและการกระจายวัคซีนที่มีประสิทธิภาพและมีความชัดเจน รวมถึงมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจของภาครัฐที่ทยอยออกมาเพิ่มเติมอย่างต่อเนื่อง ยังคงเป็นปัจจัยสนับสนุนให้อัตราเงินเฟ้อเคลื่อนไหวในกรอบเป้าหมายของธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดไว้ คือที่ร้อยละ 1.0 – 3.0

สำหรับทั้งปี 2564 คาดว่าอัตราเงินเฟ้อจะปรับตัวเพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า ตามการคาดการณ์ราคาน้ำมันดิบในตลาดโลกที่มีแนวโน้มปรับตัวเพิ่มขึ้น และการฟื้นตัวของอุปสงค์ภายในประเทศ โดยคาดว่าอัตราเงินเฟ้อทั่วไปของปี 2564 จะอยู่ที่ร้อยละ 1.2 (ช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 0.7 ถึง 1.7) ขณะที่อัตราเงินเฟ้อพื้นฐานคาดว่าจะอยู่ที่ร้อยละ 0.4 (ช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ -0.1 ถึง 0.9)

ภาพที่ 16 ประมาณการอัตราเงินเฟ้อทั่วไปในปี 2564

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง (สศค.)

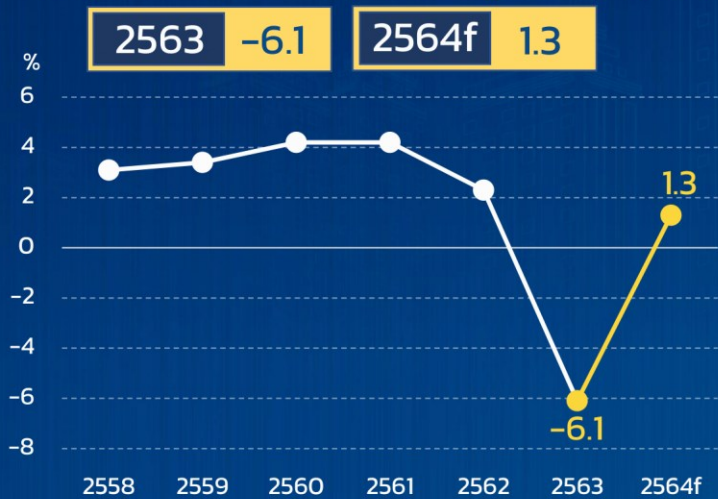
*หมายเหตุ f หมายถึงประมาณการ

ประมาณการเศรษฐกิจไทย ปี 2564

ณ เดือนกรกฎาคม 2564

อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจ (ร้อยละ)

การบริโภค

	2563	2564f
การบริโภคภาคเอกชน	-1.0	1.0
การบริโภคภาครัฐ	0.9	4.2

การลงทุน

	2563	2564f
การลงทุนภาคเอกชน	-8.4	4.1
การลงทุนภาครัฐ	5.7	9.5

อัตราเงินเฟ้อ

	2563	2564f
อัตราเงินเฟ้อทั่วไป	-0.8	1.2
อัตราเงินเฟ้อพื้นฐาน	0.3	0.4

การค้าระหว่างประเทศ

	2563	2564f
ปริมาณส่งออกสินค้าและบริการ	-19.4	8.2
ปริมาณนำเข้าสินค้าและบริการ	-13.3	12.1
ดุลการค้า (พันล้านดอลลาร์สหรัฐ)	40.9	34.8
มูลค่าสินค้าส่งออก ในรูป USD	-6.5	16.6
มูลค่าสินค้านำเข้า ในรูป USD	-13.8	23.5
ดุลบัญชีเดินสะพัด (พันล้านดอลลาร์สหรัฐ)	17.6	-2.9

หมายเหตุ: ข้อมูลอัตราการขยายตัวของมูลค่าที่แท้จริง (Real term)

ยกเว้น อัตราการขยายตัวของมูลค่าสินค้าส่งออกและนำเข้าสินค้าที่คิดจาก USD term ตามระบบ BOP

สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง

Thailand's Key Economic Indicators

ตารางเครื่องชี้ภาวะเศรษฐกิจ (Economic Indicators)

เครื่องชี้ภาวะเศรษฐกิจ รายเดือน	2563	2563				2564				
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	พ.ค.	มิ.ย.	YTD
ภาวะเศรษฐกิจภายนอก										
ราคาน้ำมันดิบ Dubai (ดอลลาร์ สหรัฐ/บาร์เรล) /7	42.21	50.73	30.57	42.92	44.62	60.01	67.00	66.31	71.80	63.51
อัตราดอกเบี้ย Federal Fund (%)/7	0.00– 0.25	0.00– 0.25	0.00– 0.25	0.00– 0.25	0.00–0.25	0.00– 0.25	0.00– 0.25	0.00– 0.25	0.00– 0.25	0.00– 0.25
ด้านอุปสงค์										
การบริโภคภาคเอกชน										
ภาษีมูลค่าเพิ่ม ณ ระดับราคาคงที่ (%YoY) /1	-6.8	-0.0	-15.1	-5.1	-6.7	-3.9	22.4	11.3	5.0	8.2
ปริมาณจำหน่ายรถยนต์นั่ง (% YoY)/13	-30.7	-23.6	-60.2	-30.3	-5.0	-24.0	39.4	32.7	20.6	-2.1
ปริมาณรถจักรยานยนต์จดทะเบียน ใหม่ (%YoY)/12	-10.4	-5.9	-28.1	-2.9	-4.6	1.2	40.5	41.1	24.5	17.7
ปริมาณการนำเข้าสินค้าอุปโภคบริโภคในรูป ดอลลาร์สหรัฐ (%YoY) /14	-10.1	-2.2	-16.6	-11.2	-10.6	8.8	25.9	29.6	14.1	17.0
ดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภคต่อ เศรษฐกิจโดยรวม (ระดับ) /5	52.6	60.8	48.2	50.4	51.1	48.6	44.6	44.7	43.1	46.6
การลงทุนภาคเอกชน										
ปริมาณการนำเข้าสินค้าทุนในรูป ดอลลาร์สหรัฐ (%YoY) /14	-10.3	-3.9	-17.0	-15.4	-4.9	5.4	25.0	33.6	26.1	12.4
ปริมาณจำหน่ายรถยนต์เชิงพาณิชย์ (%YoY)/13	-15.1	-24.4	-44.2	-1.3	11.7	5.9	42.0	40.6	13.9	21.0
ภาษีจากการทำธุรกรรมอสังหาริมทรัพย์ รวม (%YoY) /1	-12.9	-17.8	-12.3	-10.4	-11.3	5.0	14.3	2.8	8.5	9.6
ยอดขายรถยนต์ (%YoY) /14	-0.5	-4.3	4.0	1.6	-3.1	4.7	1.3	6.3	-0.8	3.0
ดัชนีราคาวัสดุก่อสร้าง (%YoY) /4	-1.8	-2.1	-3.6	-1.7	0.4	4.4	9.7	10.7	10.1	7.1
การค้าระหว่างประเทศ										
มูลค่าการส่งออก (พหุคูณดอลลาร์ สหรัฐ/ระบบศุลกากร/4	231.6	62.8	51.7	58.7	58.4	64.1	68.2	23.1	23.7	132.3
(%YoY) /4	-5.9	1.2	-15.2	-7.7	-2.0	2.1	31.9	41.6	43.8	15.5
ราคาสินค้าส่งออก (%YoY) /4	-0.8	-0.4	-2.0	-0.7	0.1	2.1	4.0	4.4	3.8	2.9
ปริมาณการส่งออก (%YoY)/14	-5.3	1.4	-13.4	-7.2	-2.1	-0.1	26.7	35.7	38.5	7.6
มูลค่าการนำเข้า (พหุคูณดอลลาร์ สหรัฐ/ระบบศุลกากร/4	206.2	58.2	44.8	48.3	54.9	63.6	66.3	22.3	22.8	129.9
(%YoY) /4	-12.7	-2.9	-23.7	-19.4	-4.9	9.4	48	63.5	53.8	26.2
ราคาสินค้านำเข้า (%YoY) /4	-2.0	-0.9	-5.1	-1.5	-0.5	6.1	12.3	12.3	11.6	8.7

เครื่องชี้ภาวะเศรษฐกิจ รายเดือน	2563	2563				2564				
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	พ.ค.	มิ.ย.	YTD
ปริมาณการนำเข้า (%YoY)/14	-10.7	-1.9	-19.6	-17.4	-3.8	2.9	31.6	45.7	37.8	11.9
ดุลการค้า (พันล้านดอลลาร์สหรัฐ); ระบบศุลกากร /4	25.5	4.6	6.9	10.4	3.5	0.5	1.9	0.8	0.9	2.4
ด้านอุปทาน										
ภาคการเกษตร										
ดัชนีผลผลิตสินค้าเกษตร (%YoY) /6	-5.9	-13.1	-7.6	-7.1	1.2	3.3	1.8	0.7	2.9	2.8
ดัชนีราคาสินค้าเกษตร (%YoY) /6	6.1	8.7	-1.4	6.3	11.0	9.3	12.8	14.6	10.9	11.0
รายได้เกษตรกรที่แท้จริง (%YoY) /14	1.0	-6.6	-6.5	-0.5	12.0	12.6	11.6	12.2	12.2	12.3
การจ้างงานภาคเกษตร (%YoY) /3	1.2	-3.6	n.a.	0.4	3.9	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
ภาคอุตสาหกรรม										
ดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรม (%YoY) /9	-9.3	-6.7	-20.4	-8.5	-1.6	0.8	20.4	25.8	17.6	8.0
มูลค่าการนำเข้าวัตถุดิบในรูปดอลลาร์ สหรัฐ (%YoY) /4	-9.9	-1.5	-20.1	-19.2	2.5	26.3	53.1	62.1	72.9	38.6
ปริมาณการนำเข้าวัตถุดิบในรูปดอลลาร์ สหรัฐ (%YoY) /14	-11.8	-2.7	-21.4	-21.0	-1.2	20.5	44.2	52.5	62.1	26.2
อัตรการใช้กำลังการผลิต (%) /9	61.0	66.9	52.8	60.4	63.8	67.4	63.2	65.4	63.9	65.3
การจ้างงานภาคอุตสาหกรรม (%YoY) /3	4.7	-1.6	n.a.	-2.6	20.3	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
ดัชนีความเชื่อมั่นภาคอุตสาหกรรม (ระดับ)/8	84.6	90.1	78.1	83.9	86.4	85.3	82.4	82.3	80.7	83.9
ภาคบริการ										
จำนวนนักท่องเที่ยวต่างประเทศ (ล้าน คน)/10	6.7	6.7	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
(%YoY) /14	-83.2	-38.0	-100.0	-100.0	-99.9	-99.7	100	100	100	-99.4
จำนวนผู้เยี่ยมเยือนชาวไทย (%YoY)/10	-46.4	-30.3	-90.6	-38.0	-29.9	-34.5	88.3	140.2	-70.8	-15.3
การจ้างงานภาคบริการ (%YoY) /3	-0.8	1.0	n.a.	3.1	-4.6	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
เสถียรภาพทางเศรษฐกิจต่างประเทศ										
อัตราแลกเปลี่ยนเฉลี่ย (บาท/ดอลลาร์ สหรัฐ)/2	31.3	31.3	31.9	31.3	30.6	30.3	31.4	31.3	31.4	30.8
ดุลบัญชีเดินสะพัด (พันล้านดอลลาร์ สหรัฐ)/2	17.6	9.9	1.2	7.2	-0.8	-3.4	-1.3	-2.6	-1.3	-7.3
ทุนสำรองทางการ (พันล้านดอลลาร์ สหรัฐ)/2	258.1	226.5	241.6	251.1	258.1	253.9	246.5	251.8	246.5	246.5
ฐานะซื้อเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า สุทธิ (พันล้านดอลลาร์สหรัฐ)/2	28.3	34.4	24.5	24.2	28.3	32.7	30.7	32.1	33.3	33.3
เสถียรภาพทางเศรษฐกิจในประเทศ										
อัตรากว้างงาน (%) /3	1.6	1.1	2.0	1.3	1.9	2.0	1.9	n.a.	n.a.	1.9
ดัชนีราคาผู้ผลิต (%YoY) /4	-1.9	-0.4	-4.1	-1.7	-1.5	-1.4	5.4	3.6	5.5	0.9
อัตราเงินเฟ้อทั่วไป (%YoY) /4	-0.8	0.4	-2.7	-0.7	-0.4	-0.5	2.36	2.4	1.25	0.9
อัตราเงินเฟ้อพื้นฐาน (%YoY) /4	0.3	0.5	0.1	0.3	0.2	0.1	0.44	0.5	0.52	0.3
หนี้สาธารณะต่อ GDP(%) /1	51.8	41.7	45.8	49.4	51.8	54.3	55.2	55.4	55.2	55.4

ภาคการคลัง

ภาคการคลัง

รายงานสรุปสถานการณ์ด้านการคลัง

ในช่วง 9 เดือนแรกของปีงบประมาณ 2564

(ตุลาคม 2563–มิถุนายน 2564)

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

○ พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ 2564 กำหนดวงเงินงบประมาณรายจ่ายจำนวน 3,285,962.5 ล้านบาท หรือประมาณร้อยละ 20.0 ของ GDP⁷ โดยเป็นการจัดทำงบประมาณแบบขาดดุล (Expansionary Fiscal Policy) จำนวน 623,000 ล้านบาท หรือประมาณร้อยละ 3.6 ของ GDP เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ 2563 ร้อยละ 2.7 โดยแบ่งออกเป็น รายจ่ายประจำ 2,537,652.3 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีที่แล้ว ร้อยละ 5.6 รายจ่ายลงทุน 649,310.2 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีที่แล้ว ร้อยละ 0.8 และรายจ่ายชำระคืนต้นเงินกู้ 99,000 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีที่แล้ว ร้อยละ 11.0

○ ในช่วง 9 เดือนแรกของปีงบประมาณ 2564 (ต.ค. 63 – มิ.ย. 64) รัฐบาลสามารถจัดเก็บรายได้สุทธิ 1,738,161 ล้านบาท ต่ำกว่าประมาณการ 195,357 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 10.1 แต่สูงกว่าช่วงเดียวกันของปีก่อน ร้อยละ 2.9 ต่อปี สำหรับการเบิกจ่ายงบประมาณรวม สามารถเบิกจ่ายได้ทั้งสิ้น 2,389,167 ล้านบาท ต่ำกว่าช่วงเดียวกันของปีก่อนหน้า 40,516 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ -1.7 ต่อปี โดยรายจ่ายปีปัจจุบันเบิกจ่ายได้จำนวน 2,228,444 ล้านบาท ต่ำกว่าปีก่อนร้อยละ -1.1 ต่อปี หรือคิดเป็นอัตราเบิกจ่ายร้อยละ 67.8 ของกรอบวงเงินงบประมาณ (3,285,962 ล้านบาท) ทั้งนี้ ดุลเงินงบประมาณขาดดุล จำนวน 713,548 ล้านบาท

○ หนี้สาธารณะคงค้าง ณ สิ้นเดือนมิถุนายน 2564 มีจำนวน 8,825,098 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 55.2 ของ GDP และเมื่อเปรียบเทียบกับเดือนก่อนหน้า หนี้สาธารณะเพิ่มขึ้นสุทธิ 128,957 ล้านบาท ทั้งนี้ ระดับหนี้สาธารณะคงค้างยังอยู่ในระดับที่มีเสถียรภาพ สะท้อนได้จาก (1) หนี้สาธารณะคงค้างเป็นหนี้ในประเทศถึงร้อยละ 98.2 และ (2) หนี้สาธารณะคงค้างแบ่งตามอายุคงเหลือเป็นหนี้ระยะยาวถึงร้อยละ 86.0 นอกจากนี้ หนี้สาธารณะคงค้างต่อ GDP ยังอยู่ภายใต้กรอบความยั่งยืนทางการคลังที่ตั้งไว้ไม่เกินร้อยละ 60 ของ GDP

ผลการดำเนินนโยบายการคลังใน ปีงบประมาณ 2564 (ต.ค. 63 – มิ.ย. 63)

1. ผลการจัดเก็บรายได้รัฐบาล

ผลการจัดเก็บรายได้รัฐบาลในช่วง 9 เดือนแรกของปีงบประมาณ 2564 (ต.ค. 63 – มิ.ย. 64) รัฐบาลสามารถจัดเก็บรายได้สุทธิ 1,738,161 ล้านบาท ต่ำกว่าประมาณการ 195,357 ล้านบาท โดยคิดเป็นร้อยละ 10.1 แต่สูงกว่าช่วงเดียวกันของปีก่อนร้อยละ 2.9 ต่อปี ทั้งนี้ผลการจัดเก็บรายได้ตามหน่วยงานจัดเก็บสรุปได้ ดังนี้

⁷ประมาณการ GDP ปี 2564 โดยสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เท่ากับ 16,468,800 ล้านบาท (ณ วันที่ 17 สิงหาคม 2563) ตามเอกสารงบประมาณ

กรมสรรพากร

กรมสรรพากรจัดเก็บรายได้รวมทั้งสิ้น 1,319,111 ล้านบาท ต่ำกว่าประมาณการ 130,711 ล้านบาท หรือร้อยละ -9.0 แต่สูงกว่าช่วงเดียวกันของปีก่อนร้อยละ 4.3 ต่อปี โดยภาษีที่จัดเก็บได้ต่ำกว่าประมาณการที่สำคัญ ได้แก่ (1) ภาษีเงินได้นิติบุคคล จัดเก็บได้ 377,694 ล้านบาท ต่ำกว่าประมาณการ 49,551 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ -11.6 แต่สูงกว่าช่วงเดียวกันปีก่อนร้อยละ 17.0 ต่อปี โดยภาษีเงินได้นิติบุคคลจากกำไรสุทธิ (ภ.ง.ด.50) ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย (ภ.ง.ด. 53) และภาษีจากการจำหน่ายเงินกำไร (ภ.ง.ด. 54) ต่ำกว่าประมาณการเป็นสำคัญ เนื่องจากรายได้ของนิติบุคคลได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโควิด-19 ประกอบกับ มีการลดอัตราภาษีหัก ณ ที่จ่าย ที่มีอัตราร้อยละ 3 เหลือร้อยละ 2 สำหรับการชำระภาษีผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Withholding Tax) เพื่อบรรเทาผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจและโควิด-19 (2) ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา จัดเก็บได้ 258,263 ล้านบาท ต่ำกว่าประมาณการ 32,897 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ -11.3 แต่สูงกว่าช่วงเดียวกันปีก่อนร้อยละ 1.7 ต่อปี โดยภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่ายจากเงินเดือน (ภ.ง.ด. 1) และภาษีอากรค้ำ (ท.ป. 3) ต่ำกว่าประมาณการเป็นสำคัญ เนื่องจากรายได้ของบุคคลธรรมดาลดลงจากผลกระทบของการปรับลดเงินเดือนและเลิกจ้างในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 ประกอบกับการเร่งรัดภาษีอากรค้ำล่าช้ากว่าที่ประมาณการไว้ และ (3) ภาษีมูลค่าเพิ่ม จัดเก็บได้ 583,409 ล้านบาท ต่ำกว่าประมาณการ 24,452 ล้านบาท หรือร้อยละ -4.0 แต่สูงกว่าช่วงเดียวกันของปีก่อนร้อยละ 3.4 โดยภาษีมูลค่าเพิ่มที่จัดเก็บในประเทศและภาษีมูลค่าเพิ่มจากการนำเข้าจัดเก็บได้ต่ำกว่าประมาณการเนื่องจากภาวะเศรษฐกิจและการค้าได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของ โควิด-19 รวมทั้งค่าเงินบาทที่แข็งค่าและราคาน้ำมันดิบดูไบที่ต่ำกว่าประมาณการในช่วงต้นปีงบประมาณ อย่างไรก็ตาม ภาษีมูลค่าเพิ่มจากการนำเข้ามีแนวโน้มฟื้นตัวตามมูลค่าการนำเข้าและราคาน้ำมันดิบดูไบที่ปรับเพิ่มขึ้นตั้งแต่เดือนมกราคม 2564

กรมสรรพสามิต

กรมสรรพสามิตจัดเก็บรายได้รวมทั้งสิ้น 416,174 ล้านบาท ต่ำกว่าประมาณการ 54,204 ล้านบาท หรือร้อยละ -11.5 แต่สูงกว่าช่วงเดียวกันของปีก่อนที่ร้อยละ 6.2 ต่อปี โดยภาษีที่จัดเก็บต่ำกว่าประมาณการที่สำคัญ ได้แก่ (1) ภาษีนํ้ามันและผลิตภัณฑ์นํ้ามัน จัดเก็บได้ 159,299 ล้านบาท ต่ำกว่าประมาณการ 29,216 ล้านบาท หรือร้อยละ -15.5 ต่อปี เนื่องจากปริมาณนํ้ามันที่ชำระภาษีต่ำกว่าที่ประมาณการไว้ ประกอบกับประมาณการดังกล่าวได้มีการรวมผลของการปรับโครงสร้างภาษีพลังงานไว้ อย่างไรก็ตาม จัดเก็บได้สูงกว่าช่วงเดียวกันของปีก่อนร้อยละ 0.4 ต่อปี (2) ภาษีสรรพสามิต จัดเก็บได้ 73,742 ล้านบาท ต่ำกว่าประมาณการ 13,405 ล้านบาท หรือร้อยละ -15.4 แต่สูงกว่าช่วงเดียวกันปีก่อนร้อยละ 14.5 ต่อปี

กรมศุลกากร

กรมศุลกากรจัดเก็บรายได้รวม 76,416 ล้านบาท ต่ำกว่าประมาณการ 1,684 ล้านบาท หรือร้อยละ -2.2 แต่สูงกว่าช่วงเดียวกันของปีก่อนร้อยละ 7.0 ต่อปี โดยมูลค่าการนำเข้าในรูปดอลลาร์สหรัฐและในรูปเงินบาทในช่วง 9 เดือนแรกของปีงบประมาณ 2564 สูงกว่าช่วงเดียวกันของปีก่อนร้อยละ 15.0 และ 13.8 ตามลำดับ โดยสินค้าที่จัดเก็บอากรขาเข้าได้สูงสุด 5 อันดับ ได้แก่ (1) ยานบกและส่วนประกอบ (2) เครื่องจักรไฟฟ้าและอุปกรณ์ (3) เครื่องจักรและเครื่องใช้ (4) ผลิตภัณฑ์ทางเภสัชกรรม และ (5) พลาสติกและของที่ทำด้วยพลาสติก

รัฐวิสาหกิจ

รัฐวิสาหกิจนำส่งรายได้รวมได้ทั้งสิ้น 105,569 ล้านบาท ต่ำกว่าประมาณการ 28,984 ล้านบาท หรือร้อยละ 21.5 และต่ำกว่าช่วงเดียวกันของปีก่อนร้อยละ -32.5 ต่อปี เนื่องจากผลประกอบการของรัฐวิสาหกิจในกลุ่มพลังงาน และบริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) (ทอท.) ต่ำกว่าประมาณการเป็นสำคัญ อย่างไรก็ตาม รัฐวิสาหกิจที่นำส่งรายได้สูง 3 อันดับแรก ได้แก่ (1) สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล (2) การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย และ (3) บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)

หน่วยงานอื่น

หน่วยงานอื่นจัดเก็บรายได้รวมได้ทั้งสิ้น 123,729 ล้านบาท ต่ำกว่าประมาณการ 8,983 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ -6.8 และต่ำกว่าช่วงเดียวกันของปีก่อนร้อยละ -9.2 ต่อปี จากการจัดเก็บรายได้ของ (1) ส่วนราชการอื่น จัดเก็บได้ 117,238 ล้านบาท ต่ำกว่าประมาณการ 7,617 ล้านบาทหรือร้อยละ -6.1 และต่ำกว่าช่วงเดียวกันของปีก่อนร้อยละ -7.7 ต่อปี โดยเป็นผลจากรายได้จากสัมปทานปิโตรเลียมเนื่องจากราคาและปริมาณการขุดก๊าซธรรมชาติต่ำกว่าที่ประมาณการไว้ และรายได้ค่าธรรมเนียมวีซ่า ณ ช่องทางอนุญาตของด่านตรวจคนเข้าเมือง (Visa On Arrival) ที่ได้รับผลกระทบจากการจำกัดการเดินทางเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโควิด-19 (2) กรมธนารักษ์ จัดเก็บได้ 6,491 ล้านบาท ต่ำกว่าประมาณการ 1,366 ล้านบาท หรือร้อยละ -17.4 และต่ำกว่าปีก่อนร้อยละ -30.0 ต่อปี โดยเป็นผลจากค่าเช่าที่ราชพัสดุของ ทอท. ซึ่งคิดตามสัดส่วนรายได้ของ ทอท. (Revenue Sharing) ต่ำกว่าที่ประมาณการไว้

ตารางที่ 9 ผลการจัดเก็บรายได้รัฐบาลสุทธิในช่วงไตรมาสแรกของปีงบประมาณ 2564 (ต.ค. 63 - มิ.ย. 64)

(หน่วย: ล้านบาท)	ปีงบประมาณ 2564		เปรียบเทียบกับปีงบประมาณ ตามเอกสารงบประมาณ	
	(ต.ค. 63 - มิ.ย. 64)	เปลี่ยนแปลงร้อยละ ต่อปี	จำนวน	(ต.ค. 63 - มิ.ย. 64)
1. กรมสรรพากร	1,319,111	4.3	-130,711	-9.0
2. กรมสรรพสามิต	416,174	6.2	-54,204	-11.5
3. กรมศุลกากร	76,416	7.0	-1,684	-2.2
รวมรายได้ 3 กรมจัดเก็บ	1,811,701	4.8	-186,599	-9.3
4. รัฐวิสาหกิจ	105,569	-32.5	-28,984	-21.5
5. หน่วยงานอื่น	123,729	-9.2	-8,983	-6.8
รวมรายได้จัดเก็บ (Gross)	2,040,999	1.0	-224,566	-9.9
หัก	246,496	-10.4	-28,541	-10.4
รวมรายได้สุทธิ (Net)	1,738,161	2.9	-195,357	-10.1

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง

2. ผลการเบิกจ่ายงบประมาณในช่วงไตรมาสแรกของปีงบประมาณ 2564 (ต.ค. 63 – มิ.ย. 64)

การเบิกจ่ายงบประมาณรวมในช่วง 9 เดือนแรกของปีงบประมาณ 2564 (ต.ค. 63–มิ.ย. 64) เท่ากับ 2,389,167 ล้านบาท ต่ำกว่าช่วงเดียวกันของปีก่อน 40,516 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ -1.7 ต่อปี ประกอบด้วย (1) รายจ่ายปีปัจจุบัน เบิกจ่ายได้จำนวน 2,228,444 ล้านบาท คิดเป็นอัตราเบิกจ่ายร้อยละ 67.8 ของวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ 2564 (3,285,962 ล้านบาท) ต่ำกว่าช่วงเดียวกันของปีก่อน 25,052 ล้านบาท หรือร้อยละ -1.1 ต่อปี และ (2) รายจ่ายปีก่อน เบิกจ่ายได้จำนวน 160,723 ล้านบาท คิดเป็นอัตราเบิกจ่าย ร้อยละ 74.5 ของวงเงินรายจ่ายปีก่อน (215,275 ล้านบาท) ต่ำกว่าช่วงเดียวกันของปีก่อน 15,464 ล้านบาท หรือร้อยละ -8.8 ต่อปี

ทั้งนี้ รายจ่ายปีปัจจุบันจำนวน 2,228,444 ล้านบาท ประกอบด้วย (1.1) รายจ่ายประจำ 1,945,065 ล้านบาท คิดเป็นอัตราการเบิกจ่ายร้อยละ 73.7 ของวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำหลังโอนเปลี่ยนแปลง (2,636,979 ล้านบาท) ต่ำกว่าช่วงเดียวกันของปีก่อน 111,570 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ -5.4 ต่อปี และ (1.2) รายจ่ายลงทุน 283,379 ล้านบาท คิดเป็นอัตราการเบิกจ่ายร้อยละ 43.7 ของวงเงินงบประมาณรายจ่ายลงทุนหลังโอนเปลี่ยนแปลง (648,983 ล้านบาท) สูงกว่าช่วงเดียวกันของปีก่อน 86,518 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 43.9 ต่อปี โดยในช่วง 9 เดือนแรกของปีงบประมาณ 2564 (ต.ค. 63 – มิ.ย. 64) มีรายจ่ายที่สำคัญ อาทิ รายจ่ายชำระหนี้ของกระทรวงการคลัง จำนวน 220,823 ล้านบาท รายจ่ายอื่นของกองทุนและเงินทุนหมุนเวียน จำนวน 167,740 ล้านบาท เงินอุดหนุนของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จำนวน 150,716 ล้านบาท เงินอุดหนุนของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม จำนวน 85,446 ล้านบาท รายจ่ายอื่นของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร จำนวน 82,037 ล้านบาท งบลงทุนของกรมทางหลวง จำนวน 67,439 ล้านบาท เงินอุดหนุนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 64,585 ล้านบาท เงินอุดหนุนของสำนักงานประกันสังคม จำนวน 63,611 ล้านบาท และเงินอุดหนุนของกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 61,767 ล้านบาท

ตารางที่ 10 ผลการเบิกจ่ายงบประมาณในไตรมาสที่ 1 ของปีงบประมาณ 2564 (ต.ค. 63 – มิ.ย. 64)

ประเภทรายจ่าย (หน่วย: ล้านบาท)	วงเงินงบประมาณ รายจ่าย	ปีงบประมาณ		
		2564 (ต.ค. 63 – มิ.ย. 64)	เปลี่ยนแปลงร้อยละต่อปี	ร้อยละต่อวงเงิน งบประมาณ
1. รายจ่ายปีปัจจุบัน	3,285,962	2,228,444	-1.1	67.8
1.1 รายจ่ายประจำ	2,638,397	1,945,065	-5.4	73.7
1.2 รายจ่ายลงทุน	647,565	283,379	43.9	43.7
2. รายจ่ายปีก่อน	215,275	160,723	-8.8	74.5
3. รายจ่ายรวม (1+2)	3,501,237	2,389,167	-1.7	68.2

ที่มา: กรมบัญชีกลาง และสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง

3. ฐานะการคลังในช่วงไตรมาสที่ 1 ของปีงบประมาณ 2564 (ต.ค. 63 - มิ.ย. 64)

ฐานะการคลังของรัฐบาลตามระบบกระแสเงินสดในช่วง 9 เดือนแรกของปีงบประมาณ 2564 (ต.ค. 63-มิ.ย. 64) พบว่า รัฐบาลมีรายได้นำส่งคลังจำนวน 1,741,904 ล้านบาท และมีการเบิกจ่ายงบประมาณรวมทั้งสิ้น 2,389,167 ล้านบาท ส่งผลให้ดุลเงินงบประมาณขาดดุลจำนวน 647,263 ล้านบาท และเมื่อรวมกับดุลเงินนอกงบประมาณที่ขาดดุล 66,285 ล้านบาท ทำให้ดุลเงินสดก่อนกู้ขาดดุลจำนวน 713,548 ล้านบาท ทั้งนี้ รัฐบาลได้บริหารเงินสดให้สอดคล้องกับความต้องการใช้เงินโดยชดเชยการขาดดุลด้วยการออกพันธบัตร จำนวน 601,810 ล้านบาท ส่งผลให้ดุลเงินสด (หลังการกู้เงินเพื่อชดเชยการขาดดุล) ขาดดุลจำนวน 111,738 ล้านบาท และส่งผลให้เงินคงคลัง ณ สิ้นเดือนมิถุนายน 2564 มีจำนวน 460,366 ล้านบาท

ตารางที่ 11 ฐานะการคลังในไตรมาสที่ 1 ของปีงบประมาณ 2564 (ต.ค. 63 – มิ.ย. 64)

(หน่วย:ล้านบาท)	ปีงบประมาณ		เปรียบเทียบ	
	ปีงบ. 2564	ปีงบ. 2563	จำนวน	เปลี่ยนแปลงร้อยละต่อปี
1. รายได้	1,741,904	1,725,053	16,851	1.0
2. รายจ่าย	-2,389,167	-2,429,683	-40,516	-1.7
3. ดุลเงินงบประมาณ	-647,263	-704,630	57,367	8.1
4. ดุลเงินนอกงบประมาณ	-66,285	34,430	-100,715	-292.5
5. ดุลเงินสดก่อนกู้ (3+4)	-713,548	-670,200	-43,348	-6.5
6. เงินกู้เพื่อชดเชยการขาดดุล	601,810	472,642	129,168	27.3
7. ดุลเงินสดหลังกู้ (5+6)	-111,738	-197,558	85,820	43.4
8. เงินคงคลังต้นงวด	572,104	512,955	59,149	11.5
9. เงินคงคลังปลายงวด	460,366	315,397	144,969	46.0

ที่มา: กรมบัญชีกลาง และสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง

4. หนี้สาธารณะ

หนี้สาธารณะคงค้าง ณ สิ้นเดือนมิถุนายน 2564 มีจำนวน 8,825,098 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 55.2 ของ GDP และเมื่อเปรียบเทียบกับเดือนก่อนหน้า หนี้สาธารณะเพิ่มขึ้นสุทธิ 128,957 ล้านบาท โดยเป็น (1) หนี้รัฐบาล จำนวน 7,760,489 ล้านบาท (2) หนี้รัฐวิสาหกิจจำนวน 772,090 ล้านบาท (3) หนี้รัฐวิสาหกิจที่เป็นสถาบันการเงิน (รัฐบาลค้ำประกัน) จำนวน 285,357 ล้านบาท และ (4) หนี้หน่วยงานอื่นของรัฐจำนวน 7,162 ล้านบาท ตามลำดับ ทั้งนี้ ระดับหนี้สาธารณะคงค้างยังอยู่ในระดับที่มีเสถียรภาพ สะท้อนได้จาก (1) หนี้สาธารณะคงค้างเป็นหนี้ในประเทศ ถึงร้อยละ 98.2 ของหนี้สาธารณะคงค้าง (2) หนี้สาธารณะคงค้างเป็นหนี้ระยะยาวแบ่งตามอายุคงเหลือร้อยละ 86.0 ของหนี้สาธารณะคงค้าง และ (3) สัดส่วนหนี้สาธารณะคงค้างต่อ GDP ยังอยู่ภายใต้กรอบวินัยทางการคลัง ที่ไม่เกินร้อยละ 60.0 ของ GDP

ตารางที่ 12 หนี้สาธารณะคงค้าง ณ สิ้นเดือนมิถุนายน 2564

หนี้สาธารณะคงค้าง (หน่วย: ล้านบาท)	ณ สิ้นเดือน มิ.ย. 64	% of GDP
1.หนี้รัฐบาล	7,760,489	48.54
2.หนี้รัฐวิสาหกิจ	772,090	4.83
3.หนี้รัฐวิสาหกิจที่เป็นสถาบันการเงิน (รัฐบาลค้ำประกัน)	285,357	1.78
4.หนี้หน่วยงานอื่นของรัฐ	7,162	0.04
หนี้สาธารณะรวม	8,825,098	55.20

หมายเหตุ: สัดส่วนต่อ GDP คำนวณโดย สบน.

ที่มา: สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ กระทรวงการคลัง

ภาคการเงิน

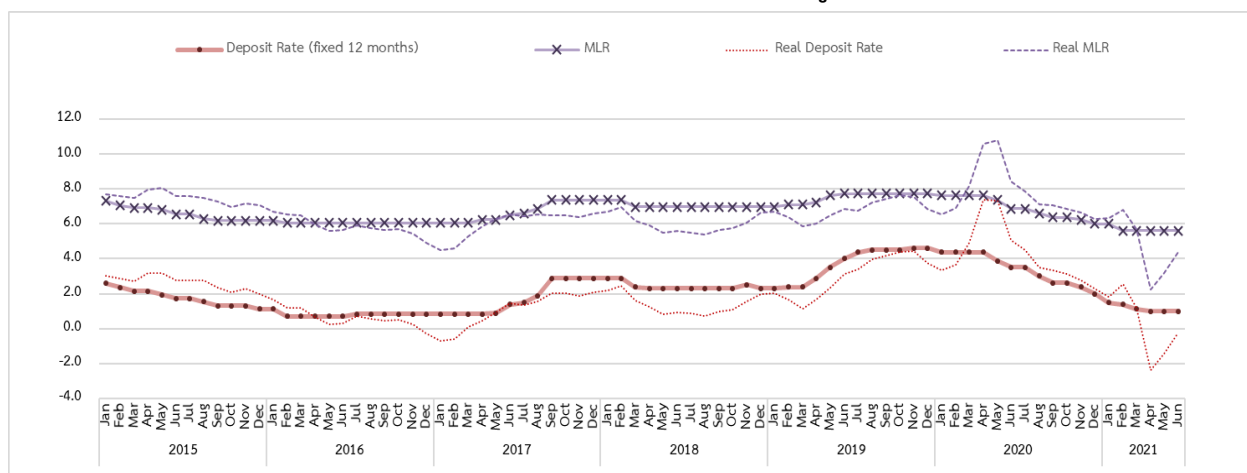
ภาคการเงิน

รายงานภาวะเศรษฐกิจการเงินไทยในไตรมาส 2 ปี 2564

○ ในไตรมาสที่ 2 ปี 2564 อัตราดอกเบี้ยเงินฝากและอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยังคงอยู่ในระดับต่ำ โดยอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำระยะเวลา 1 ปีของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ 5 แห่ง ปรับตัวลดลงอยู่ที่ร้อยละ 1.00 ต่อปี และอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ MLR เฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ 5 แห่ง ลดลงมาอยู่ที่ร้อยละ 5.63 ต่อปี (ภาพที่ 17) ทั้งนี้ อัตราเงินเฟ้อปรับตัวเพิ่มสูงขึ้นส่งผลให้อัตราดอกเบี้ยเงินฝากที่แท้จริง⁸ ณ เดือนมิถุนายน 2563 อยู่ที่ร้อยละ -0.25 ต่อปี ขณะที่อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ที่แท้จริงอยู่ที่ร้อยละ 4.38 ต่อปี

○ ในปี 2564 คาดว่าอัตราดอกเบี้ยเงินฝากและอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยังคงที่ตามกลไกการส่งผ่านนโยบายการเงินในการรักษาต้นทุนทางการเงินให้อยู่ในระดับต่ำเพื่อสนับสนุนการขยายตัวของเศรษฐกิจที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ไวรัสโควิด-19

ภาพที่ 17 อัตราดอกเบี้ยเงินฝากและอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ของธนาคารพาณิชย์

ที่มา: ธปท. / ประมวลผลโดย สศค.

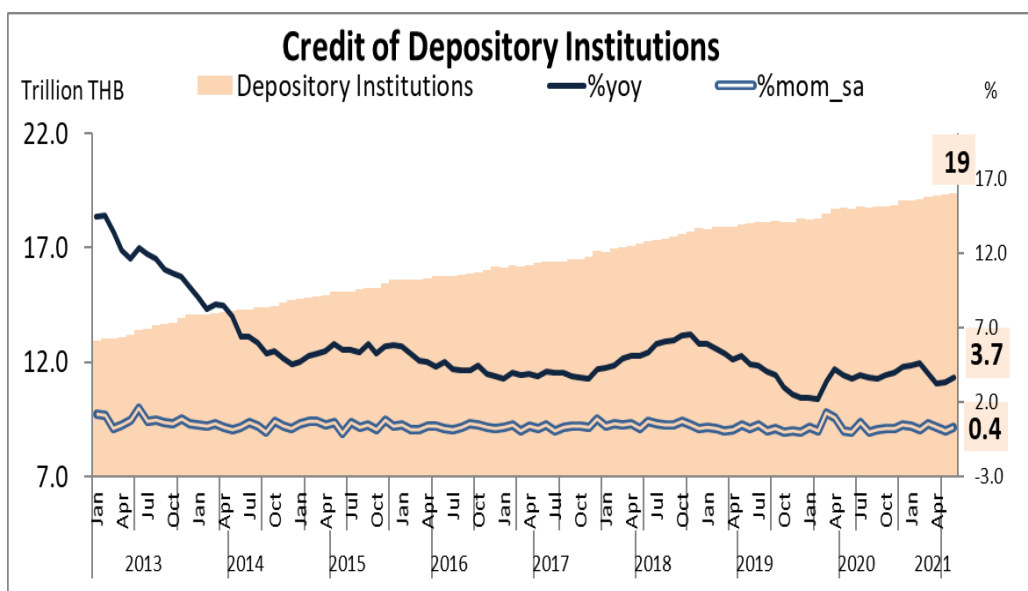
○ ยอดเงินรับฝากและยอดคงค้างสินเชื่อในสถาบันการเงินที่รับฝากเงิน⁹ (Depository Institutions) ณ สิ้นเดือนมิถุนายน 2564 ขยายตัวเร่งขึ้น (ภาพที่ 18 และภาพที่ 19) โดยสถาบันการเงินที่รับฝากเงินมียอดคงค้างของสินเชื่อจำนวน 19.4 ล้านล้านบาท คิดเป็นการขยายตัวร้อยละ 3.7 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน หรือขยายตัวร้อยละ 0.7 จากไตรมาสก่อนหน้า (หลังจัดผลทางฤดูกาล) นอกจากนี้ เมื่อวิเคราะห์จำแนกตามผู้ให้สินเชื่อพบว่าสินเชื่อในธนาคารพาณิชย์และสินเชื่อในสถาบันการเงินเฉพาะกิจมีการขยายตัวในอัตราเร่งขึ้น ทางด้านเงินรับฝาก ณ เดือนมิถุนายน 2564 มียอดคงค้างจำนวน 22.7 ล้านล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 3.1 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน หรือขยายตัวร้อยละ

⁸ คำนวณโดยนำอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 12 เดือนเฉลี่ย หักอัตราเงินเฟ้อในช่วงเดียวกัน

⁹ ได้แก่ ธนาคารพาณิชย์ บริษัทเงินทุน สถาบันการเงินเฉพาะกิจ สหกรณ์ออมทรัพย์ และกองทุนรวมตลาดเงิน

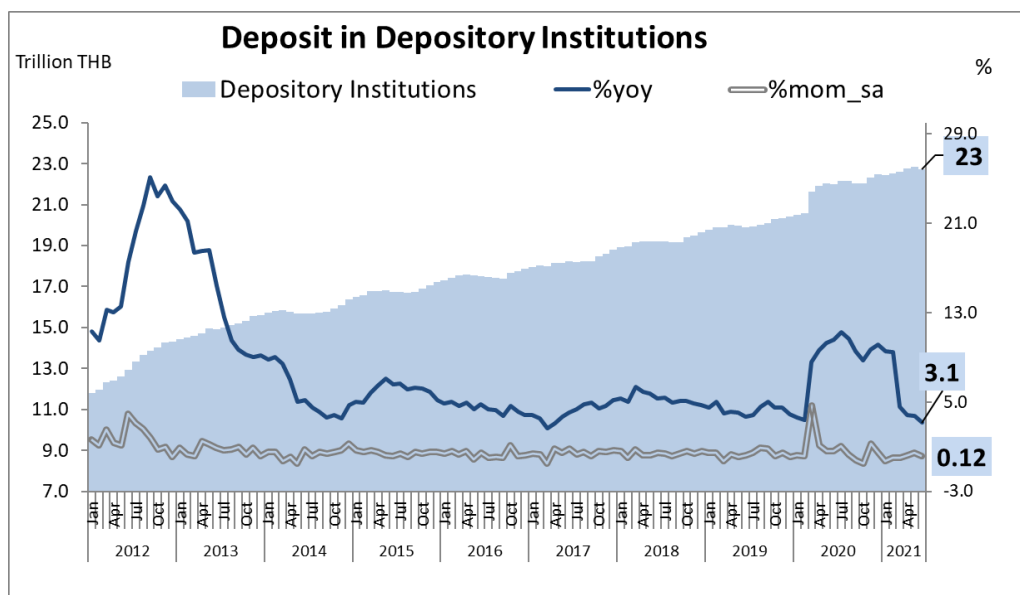
0.9 จากไตรมาสก่อนหน้า (หลังจัดผลทางฤดูกาล) โดยเมื่อเปรียบเทียบกับไตรมาสก่อนหน้า เงินรับฝากในธนาคารพาณิชย์ขยายตัวเพิ่มขึ้น ขณะที่เงินรับฝากในสถาบันการเงินเฉพาะกิจหดตัวลง

ภาพที่ 18 สินเชื่อในสถาบันรับฝากเงิน

ที่มา: ธปท. / ประมวลผลโดย สศค.

ภาพที่ 19 เงินฝากในสถาบันรับฝากเงิน

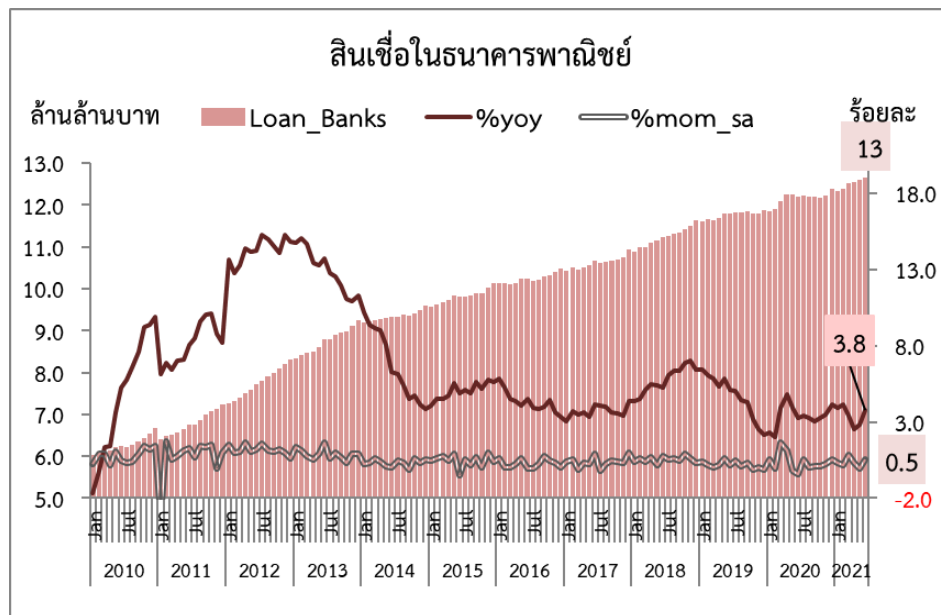

ที่มา: ธปท. / ประมวลผลโดย สศค.

○ ยอดคงค้างสินเชื่อและเงินฝากในธนาคารพาณิชย์ ณ สิ้นเดือนมิถุนายน 2564 ขยายตัวเร่งขึ้นเมื่อเทียบกับไตรมาสก่อนหน้า (ภาพที่ 20 และภาพที่ 21) โดยธนาคารพาณิชย์มียอดคงค้างสินเชื่อจำนวน 12.7 ล้านล้านบาท คิดเป็นการขยายตัวร้อยละ 3.8 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน ขยายตัวเพิ่มสูงขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้าร้อยละ 0.8

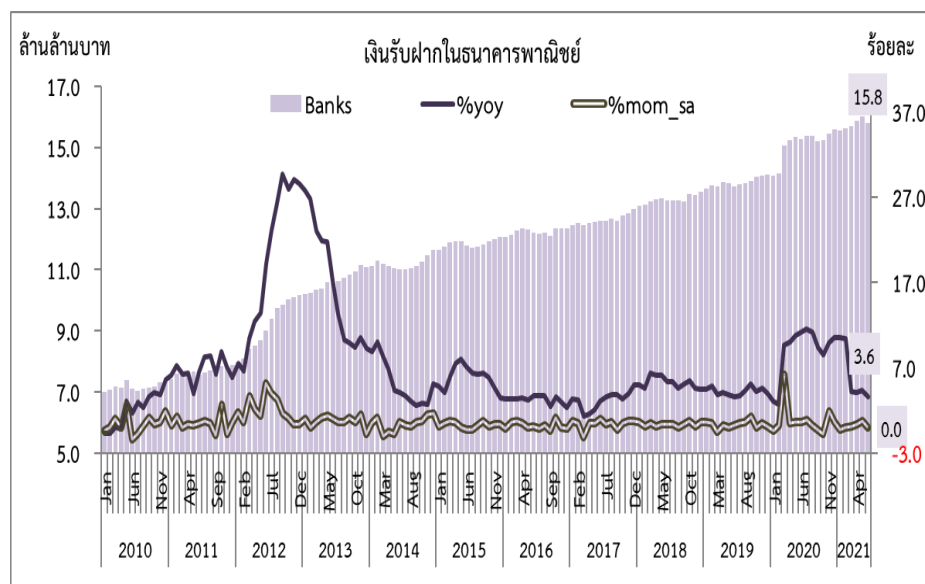
จากไตรมาสก่อนหน้า (หลังจัดผลทางฤดูกาลแล้ว) ด้านเงินรับฝากมียอดคงค้างจำนวน 15.8 ล้านล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 3.6 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน ขยายตัวเพิ่มสูงขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้าร้อยละ 1.2 จากไตรมาสก่อนหน้า (หลังจัดผลทางฤดูกาลแล้ว)

ภาพที่ 20 สินเชื่อในธนาคารพาณิชย์

ที่มา: ธปท. / ประมวลผลโดย สศค.

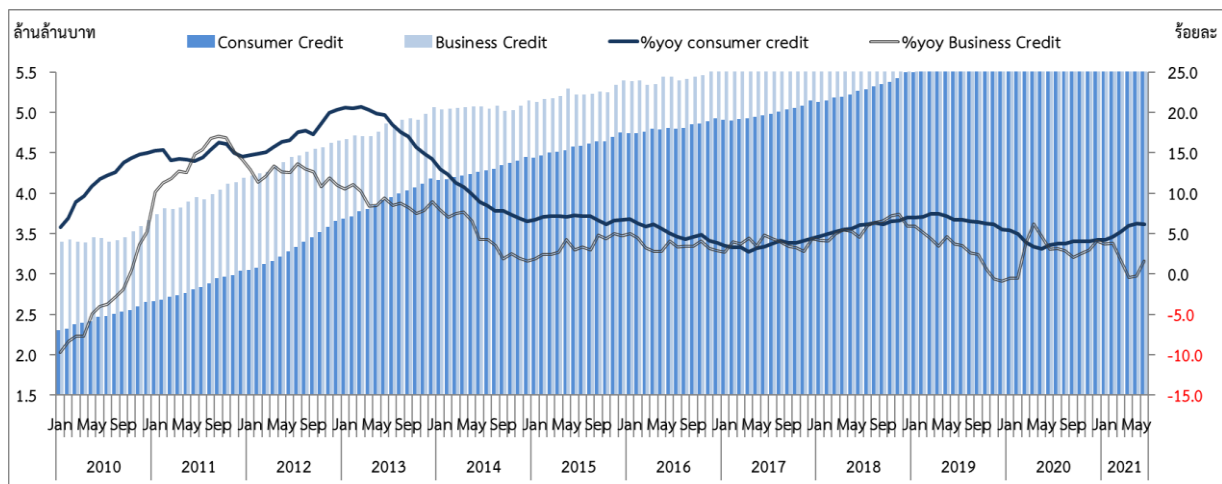
ภาพที่ 21 เงินรับฝากในธนาคารพาณิชย์

ที่มา: ธปท. / ประมวลผลโดย สศค.

○ เมื่อพิจารณาตามประเภทสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ ณ สิ้นเดือนมิถุนายน 2564 พบว่าสินเชื่อธุรกิจ และสินเชื่ออุปโภคบริโภคขยายตัวเร่งขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้า (ภาพที่ 22) โดยสินเชื่อที่ให้แกภาคธุรกิจซึ่งมีสัดส่วน ร้อยละ 36.2 ของสินเชื่อรวม ขยายตัวเร่งขึ้นอยู่ที่ร้อยละ 1.5 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน ขณะที่สินเชื่อเพื่อการอุปโภค บริโภคซึ่งมีสัดส่วนร้อยละ 63.8 ของสินเชื่อรวม ขยายตัวเร่งขึ้นที่ร้อยละ 5.0 จากช่วงเดียวกันปีก่อน

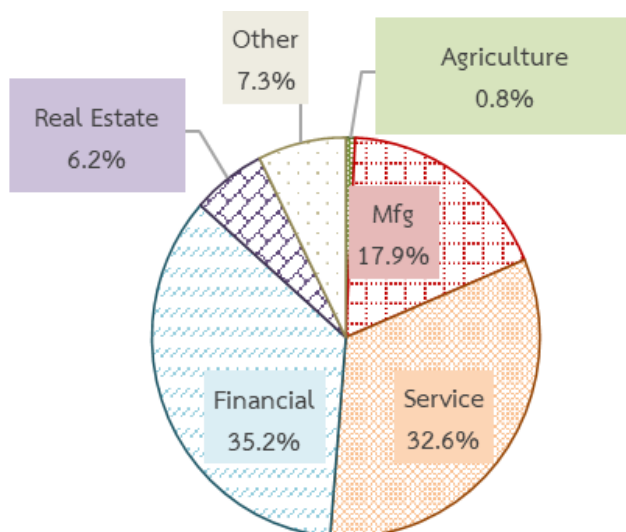
ภาพที่ 22 ยอดคงค้างสินเชื่อเพื่อการอุปโภคบริโภคและสินเชื่อธุรกิจของธนาคารพาณิชย์

ที่มา: ธปท. / ประมวลผลโดย สศค.

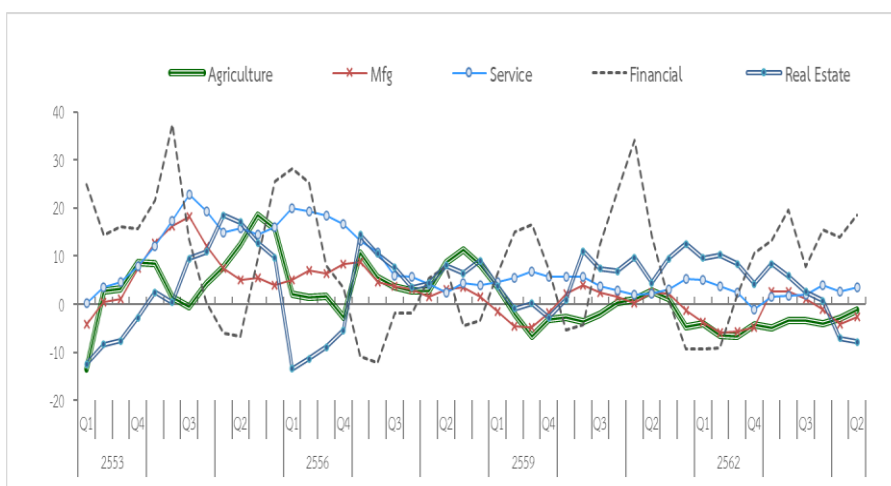
○ ในไตรมาสที่ 2 ปี 2564 ยอดคงค้างสินเชื่อธุรกิจในธนาคารพาณิชย์ขยายตัวเร่งขึ้น จากการเร่งขึ้น ของสินเชื่อภาคสถาบันการเงิน สินเชื่อภาคบริการ และสินเชื่อภาคเกษตร (ภาพที่ 23 และ ภาพที่ 24) โดยยอดคง ค้างสินเชื่อภาคสถาบันการเงินที่มีสัดส่วนร้อยละ 35.2 ของสินเชื่อธุรกิจ ขยายตัวที่ร้อยละ 18.5 จากช่วงเดียวกันปีก่อน ยอดคงค้างสินเชื่อภาคการผลิต มีสัดส่วนร้อยละ 17.9 ของสินเชื่อธุรกิจหดตัว ร้อยละ -2.5 จากช่วงเดียวกันปีก่อน นอกจากนี้ ยอดคงค้างสินเชื่อภาคเกษตร ซึ่งมีสัดส่วนร้อยละ 0.8 ของสินเชื่อธุรกิจ หดตัวเล็กน้อยที่ร้อยละ -1.2 จากช่วง เดียวกันของปีก่อน ขณะที่ยอดคงค้างสินเชื่อภาคบริการซึ่งมีสัดส่วนถึงร้อยละ 32.6 ของสินเชื่อธุรกิจ ขยายตัวร้อยละ 3.6 จากช่วงเดียวกันปีก่อน ยอดคงค้างสินเชื่อภาคอสังหาริมทรัพย์ มีสัดส่วนร้อยละ 6.2 ของสินเชื่อธุรกิจ หดตัวที่ร้อยละ -7.9 จากช่วงเดียวกันปีก่อน และยอดคงค้างสินเชื่อภาคอื่นๆ ซึ่งมีสัดส่วนร้อยละ 7.3 ของสินเชื่อธุรกิจ ขยายตัวร้อยละ 23.3จากช่วงเดียวกันของปีก่อน

ภาพที่ 23 สินเชื่อแยกตามภาคส่วนธุรกิจ

ที่มา: ธปท. / ประมวลผลโดย สศค.

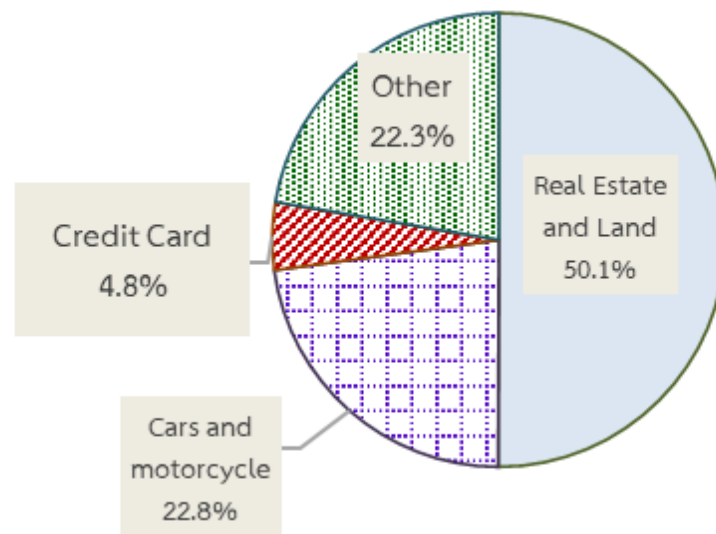
ภาพที่ 24 การขยายตัวของสินเชื่อธุรกิจ

ที่มา: ธปท. / ประมวลผลโดย สศค.

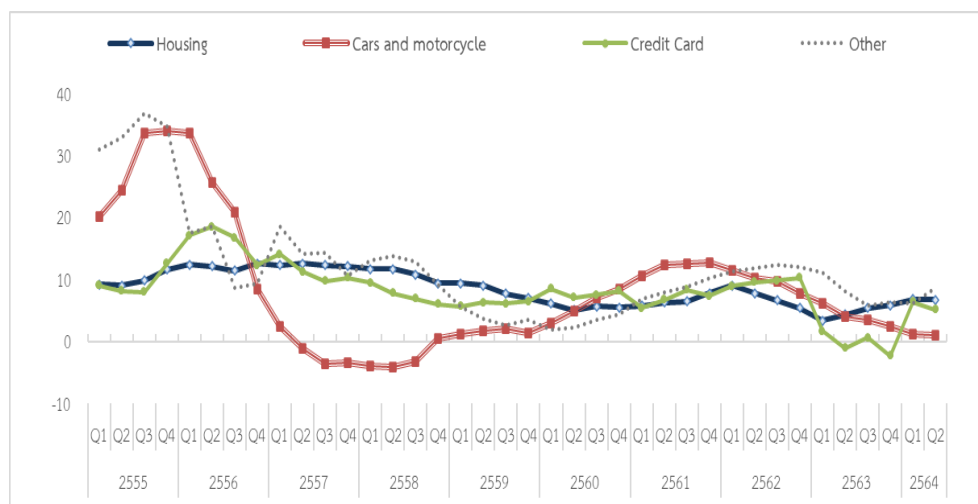
○ ในไตรมาส 4 ปี 2563 ยอดคงค้างสินเชื่อเพื่อการอุปโภคบริโภคในธนาคารพาณิชย์ขยายตัวชะลอลงจากไตรมาสก่อนหน้า (ภาพที่ 25 และ ภาพที่ 26) โดยสินเชื่อเพื่อซื้อรถหรือเช่าซื้อรถยนต์และรถจักรยานยนต์ ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 23.2 ของสินเชื่ออุปโภคบริโภค ขยายตัวที่ร้อยละ 2.4 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน ชะลอลงจากไตรมาสก่อนหน้า และยอดคงค้างสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 49.5 ของสินเชื่ออุปโภคบริโภค ขยายตัวร้อยละ 5.8 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน เติบโตจากไตรมาสก่อนหน้า ขณะที่ยอดคงค้างสินเชื่อบัตรเครดิต ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 5.4 ของสินเชื่ออุปโภคบริโภค หดตัวร้อยละ -2.3 จากช่วงเดียวกันปีก่อน (ภาพที่ 27)

ภาพที่ 25 โครงสร้างสินเชื่อเพื่อการอุปโภคบริโภค

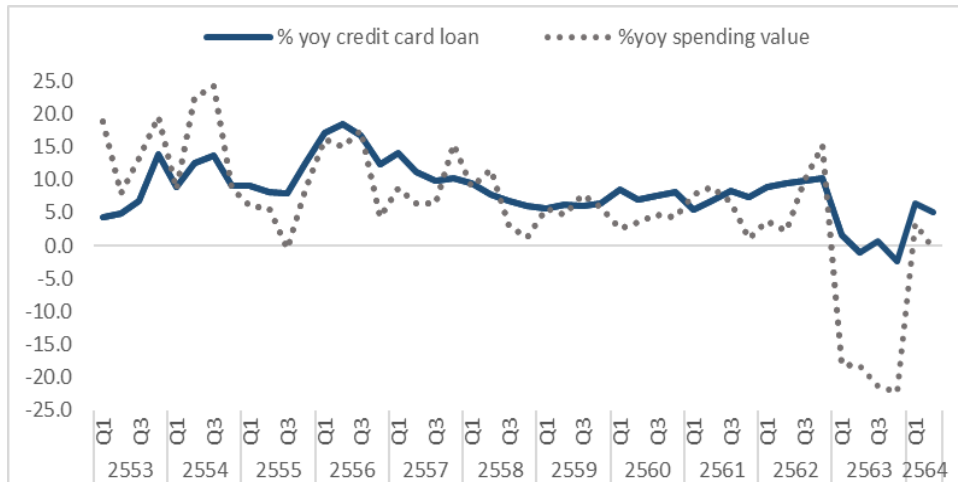
ที่มา: ธปท. / ประมวลผลโดย สศค.

ภาพที่ 26 การขยายตัวของสินเชื่อเพื่อการอุปโภคบริโภค

ที่มา: ธปท. / ประมวลผลโดย สศค.

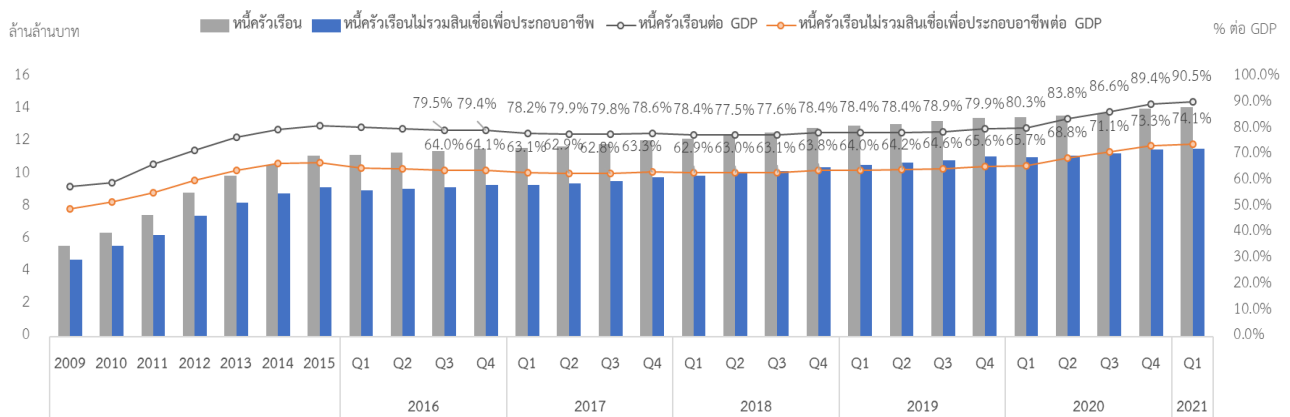
ภาพที่ 27 การใช้จ่ายผ่านบัตรเครดิต

ที่มา: ธปท. / ประมวลผลโดย สศค.

○ สำหรับหนี้ภาคครัวเรือน ณ ไตรมาส 1 ปี 2564 มียอดคงค้างอยู่ที่ 14.13 ล้านล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 90.5 ของ GDP เติบโตขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้า ทั้งนี้ หากไม่รวมสินเชื่อที่ครัวเรือนกู้เพื่อไปใช้ในการประกอบธุรกิจ ยอดหนี้ครัวเรือนจะอยู่ที่ 11.6 ล้านล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 74.1 ของ GDP (ภาพที่ 28)

ภาพที่ 28 ระดับหนี้ภาคครัวเรือนและอัตราส่วนต่อ GDP

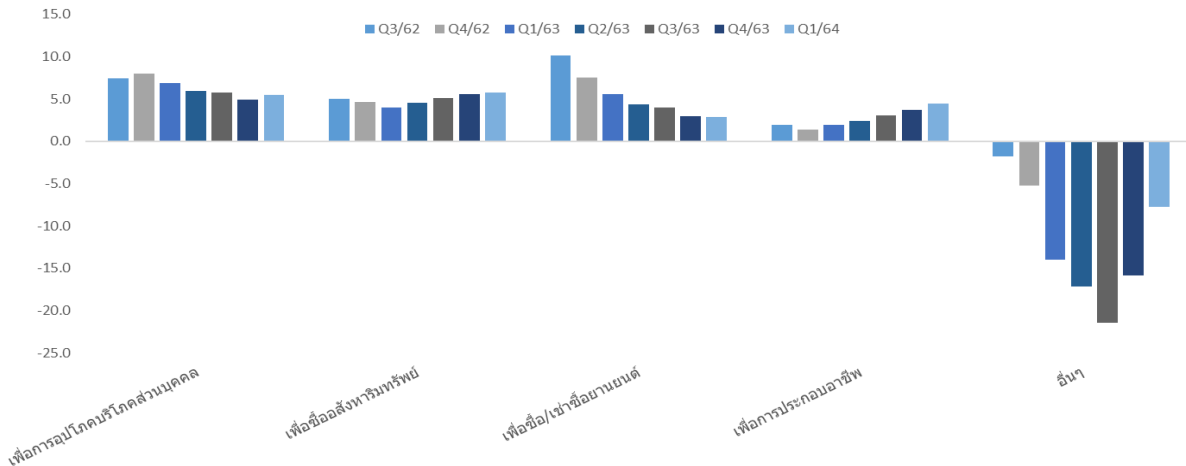

ที่มา: ธปท. ประมวลผลโดย สศค.

○ การขยายตัวของหนี้ครัวเรือนในภาพรวมเพิ่มขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้า โดยสินเชื่อเพื่อการอุปโภคบริโภคส่วนบุคคล สินเชื่อเพื่อซื้ออสังหาริมทรัพย์ และสินเชื่อเพื่อการประกอบอาชีพขยายตัวเพิ่มขึ้นที่ร้อยละ 5.5 5.8 และ 4.5 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันปีก่อน ตามลำดับ ในขณะที่สินเชื่อเพื่อซื้อหรือเช่าซื้อยานยนต์ ขยายตัวชะลอลงที่

ร้อยละ 2.9 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันปีก่อน อย่างไรก็ตาม สินเชื่ออื่น ๆ (อาทิ สินเชื่อเพื่อการศึกษา สินเชื่อเพื่อการลงทุนในหลักทรัพย์) หดตัวลดลงที่ร้อยละ -7.7 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกัน ปีก่อน (ภาพที่ 29)

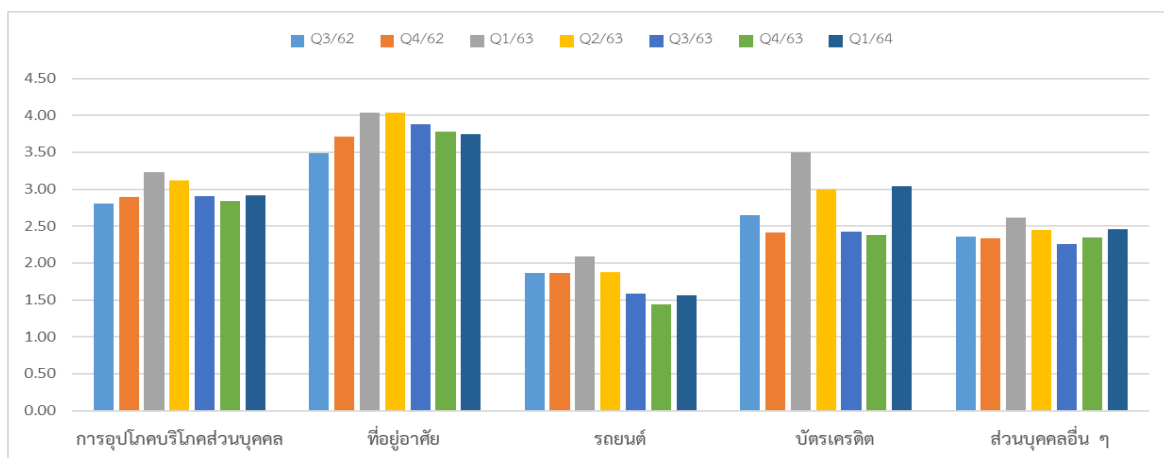
ภาพที่ 29 อัตราการเติบโตของหนี้ภาคครัวเรือนแต่ละประเภท

ที่มา: ธปท. ประมวลผลโดย สศค.

○ สำหรับหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPL) ของหนี้ครัวเรือนในระบบธนาคารพาณิชย์ ณ ไตรมาส 1 ปี 2564 ยังทรงตัวอยู่ในระดับที่ต่ำเพียงร้อยละ 2.92 ของสินเชื่อรวม มูลค่า 148,661 ล้านบาท โดย หนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของหนี้ครัวเรือนแบ่งเป็น ที่อยู่อาศัย มูลค่า 94,944 ล้านบาท (ร้อยละ 3.74 ต่อสินเชื่อ ที่อยู่อาศัยรวม) รถยนต์ มูลค่า 18,314 ล้านบาท (ร้อยละ 1.56 ต่อสินเชื่อรถยนต์รวม) บัตรเครดิต มูลค่า 7,511 ล้านบาท (ร้อยละ 3.04 ต่อสินเชื่อบัตรเครดิตรวม) และอื่น ๆ มูลค่า 27,892 ล้านบาท (ร้อยละ 2.46 ต่อสินเชื่ออื่น ๆ รวม) สะท้อนถึงความสามารถในการชำระหนี้ของหนี้ครัวเรือนที่ยังดีอยู่ (ภาพที่ 30)

ภาพที่ 30 สัดส่วน NPL ของหนี้ครัวเรือนในระบบธนาคารพาณิชย์

ที่มา ธปท. ประมวลผลโดย สศค.

○ กล่าวโดยสรุป ณ สิ้นไตรมาสที่ 2 ปี 2564 เงินฝากและสินเชื่อมีแนวโน้มขยายตัวเร่งขึ้น โดยที่สินเชื่อเพื่อการอุปโภคบริโภคและสินเชื่อธุรกิจมีอัตราการขยายตัวที่เร่งขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้า ทั้งนี้ คาดว่าการคงอัตราดอกเบี้ยของธนาคารพาณิชย์ให้อยู่ในระดับต่ำ จะช่วยสนับสนุนการลงทุนภาคเอกชนและการบริโภคที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา สำหรับความมั่นคงของธนาคารพาณิชย์ในปัจจุบันพบว่ายังคงมีความแข็งแกร่ง อีกทั้งธนาคารพาณิชย์มีสัดส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยงที่อยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์อย่างต่อเนื่อง โดยเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยง ณ เดือนมิถุนายน 2564 ยังคงอยู่ในระดับสูงที่ร้อยละ 20.0 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนดสำหรับในปี 2563 ที่ร้อยละ 11.0

บทวิเคราะห์เศรษฐกิจ: Macroeconomic Analysis Briefings

แนวโน้มอุตสาหกรรมไทยในช่วงโควิด-19¹⁰

บทสรุปผู้บริหาร

○ การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ส่งผลทำให้ภาครัฐต้องออกมาตรการต่าง ๆ เพื่อควบคุมการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ซึ่งมาตรการต่าง ๆ นั้นได้ส่งผลต่อธุรกิจให้หลายอุตสาหกรรมต้องชะลอตัวลง หรือบางธุรกิจต้องปิดกิจการลง อย่างไรก็ตาม ยังคงมีอุตสาหกรรมหลายอุตสาหกรรมที่สามารถประกอบกิจการ ขยายกิจการ หรือแม้กระทั่งเปิดกิจการใหม่ได้อีกด้วย

○ เมื่อพิจารณาสถานการณ์อุตสาหกรรมในช่วงที่มีการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ผ่านเครื่องชี้วัดต่าง ๆ พบว่า ในช่วงที่มีการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 เศรษฐกิจอุตสาหกรรมชะลอตัวลงแต่ก็ยังมีอุตสาหกรรมที่สามารถเติบโตได้

○ ผลจากการวิเคราะห์พบว่า ช่วงก่อนและระหว่างการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 อุตสาหกรรมที่มีศักยภาพเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม มีเพียงอุตสาหกรรมการผลิตเภสัชภัณฑ์ เคมีภัณฑ์ที่ใช้รักษาโรค และ ผลิตภัณฑ์จากพืชและสัตว์ที่ใช้รักษาโรคเท่านั้นที่เติบโตทั้งช่วงก่อนและระหว่างการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19

○ ทั้งนี้ การที่อุตสาหกรรมไทยจะเติบโตได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีความสามารถในการแข่งขันนั้นภาครัฐอาจจะต้องเข้ามาช่วยเหลือและสนับสนุนผ่านการดำเนินมาตรการต่าง ๆ อาทิ การพัฒนาหรือยกระดับทักษะฝีมือแรงงาน การสร้างแรงจูงใจให้แก่ผู้ประกอบการในการเพิ่มผลผลิต ส่งเสริมการลงทุนในอุตสาหกรรมที่มีแนวโน้มเติบโตสูง อาทิ อุตสาหกรรมการผลิตอุปกรณ์ขนส่งอื่น ๆ อุตสาหกรรมการผลิตผลิตภัณฑ์ยาสูบ อุตสาหกรรมการผลิตเภสัชภัณฑ์ เคมีภัณฑ์ที่ใช้รักษาโรคและผลิตภัณฑ์จากพืชและสัตว์ที่ใช้รักษาโรค อุตสาหกรรมการผลิตเคมีภัณฑ์และผลิตภัณฑ์เคมี และอุตสาหกรรมการผลิตผลิตภัณฑ์อื่น ๆ และส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการผลิต เช่น การใช้เทคโนโลยี 5G การใช้ปัญญาประดิษฐ์ (Artificial intelligence :AI) เป็นต้น

1. บทนำ

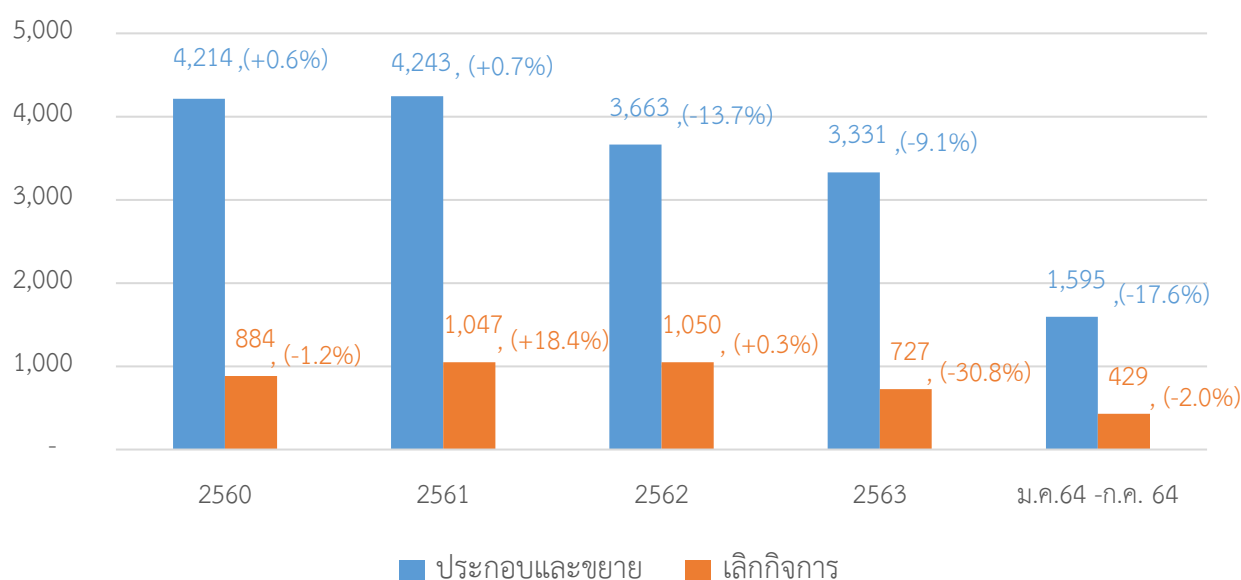
อุตสาหกรรมไทยเผชิญความท้าทายตั้งแต่ปี 61 อันเนื่องมาจากสงครามการค้าระหว่างสหรัฐฯและจีน ต่อมาในช่วงปลายปี 62 เริ่มมีการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ไปทั่วโลก ส่งผลทำให้ภาครัฐทั่วโลก รวมถึงไทยต้องออกมาตรการต่าง ๆ เพื่อควบคุมการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 เช่น มาตรการปิดเมือง (Lock Down) การรักษาระยะห่าง (Social Distancing) การส่งเสริมให้ประชาชนวัยแรงงานทำงานอยู่ที่บ้าน (Work Form Home) และการห้ามออกนอกเคสสถานในช่วงเวลาที่กำหนด เป็นต้น โดยมาตรการต่าง ๆ เหล่านี้ส่งผลกระทบต่อธุรกิจในหลาย

¹⁰ ผู้เขียน: นางสาวเกศินี ธารีสังข์ เศรษฐกรปฏิบัติการ ส่วนแบบจำลองและประมาณการเศรษฐกิจการคลัง สำนักนโยบายเศรษฐกิจมหภาค ขอขอบคุณ นายยุทธภูมิ จารุเศรษฐ์ ผู้อำนวยการส่วนแบบจำลองและประมาณการเศรษฐกิจการคลัง นายพงศ์นคร โภชากรณ์ ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านเศรษฐกิจมหภาค และนายพิสิทธิ์ พัวพันธ์ ผู้อำนวยการสำนักนโยบายเศรษฐกิจมหภาค สำหรับข้อเสนอแนะนี้ บทความนี้เป็นความเห็นของผู้เขียน ไม่ได้สะท้อนความเห็นของหน่วยงาน

อุตสาหกรรมไม่สามารถดำเนินธุรกิจได้อย่างเป็นปกติ หลายธุรกิจต้องลดกำลังการผลิต และบางธุรกิจต้องปิดตัวลงเนื่องจากขาดรายได้อย่างเฉียบพลัน (Income Shock)

ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาข้อมูลการประกอบและขยายกิจการจากกรมโรงงานอุตสาหกรรม พบว่า ในปี 63 มีโรงงานที่ประกอบกิจการและขยายกิจการทั้งสิ้น 3,331 โรงงาน คิดเป็นการหดตัวร้อยละ -9.1 เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อนหน้า และเมื่อพิจารณาข้อมูลการประกอบกิจการและการขยายกิจการในเดือน ม.ค. 64 - ก.ค. 64 พบว่ามีโรงงานที่ประกอบกิจการและขยายกิจการเพียง 1,595 โรงงาน ซึ่งคิดเป็นการหดตัวร้อยละ -17.6 เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อนหน้า (ภาพที่ 31)

ภาพที่ 31 จำนวนโรงงานที่กำลังประกอบกิจการและขยายกิจการ และโรงงานที่เลิกกิจการ

ที่มา: กรมโรงงานอุตสาหกรรม

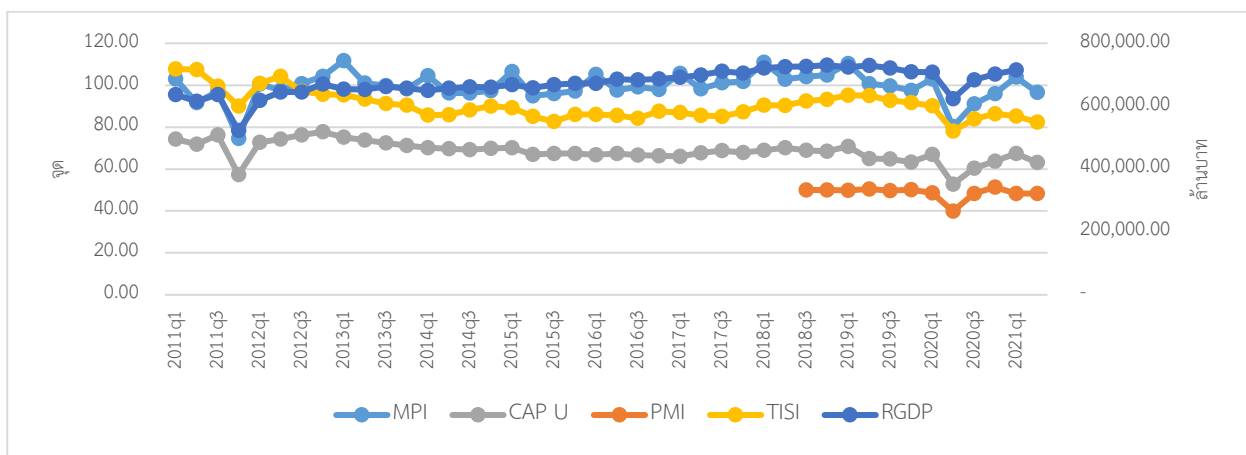
อย่างไรก็ตาม หากพิจารณาจำนวนโรงงานที่ปิดกิจการเทียบกับโรงงานที่ประกอบกิจการใหม่ในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ปี 63 - เดือน ก.ค. 64 พบว่า มีโรงงานเปิดใหม่จำนวน 4,134 โรงงาน ขณะที่โรงงานที่ปิดกิจการมีเพียง 1,161 โรงงาน จากข้อมูลข้างต้นชี้ให้เห็นว่าโรงงานเปิดใหม่มีมากกว่าโรงงานที่ปิดกิจการสูงถึง 3.6 เท่าตัว (ซึ่งตัวเลขดังกล่าวนี้ไม่แตกต่างจากในสถานการณ์ปกติเท่าไรนัก) โดยกลุ่มอุตสาหกรรมที่มีการประกอบกิจการใหม่มากที่สุด 3 อันดับ ได้แก่ อุตสาหกรรมอาหาร อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์โลหะ และอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์โลหะ นอกจากนี้ หากนับรวมจำนวนโรงงานที่ขยายกิจการเข้าไปจะด้วยจำนวนทั้งสิ้น 4,957 โรงงาน ซึ่งมากกว่าจำนวนโรงงานที่ปิดกิจการถึง 4.3 เท่าตัว

จากข้อมูลข้างต้นสะท้อนให้เห็นว่า ท่ามกลางวิกฤตการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ยังคงมีอุตสาหกรรมหลายอุตสาหกรรมที่สามารถประกอบกิจการ ขยายกิจการ หรือแม้กระทั่งเปิดกิจการใหม่ได้ อีกทั้งยังมีจำนวนมากกว่าอุตสาหกรรมที่ต้องปิดตัวลงหลายเท่าตัว ดังนั้น บทความนี้จึงมีจุดมุ่งหมายเพื่อวิเคราะห์แนวโน้มและทิศทางอุตสาหกรรมไทยในอนาคต พร้อมทั้งเสนอแนะแนวทางนโยบายที่เหมาะสมสำหรับการส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมต่อไป

2. สถานการณ์อุตสาหกรรมไทย

สภาวะทางเศรษฐกิจอุตสาหกรรมนั้นสามารถติดตามได้จากผลิตภัณฑ์มวลรวมของภาคอุตสาหกรรม แต่ความถี่ของข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมของภาคอุตสาหกรรมถูกรายงานเป็นรายไตรมาส อย่างไรก็ตาม อย่างไรก็ดี หากต้องการติดตาม ณ ปัจจุบัน เพื่อวิเคราะห์สภาวะ และแนวโน้มของภาคอุตสาหกรรมนั้นสามารถติดตามได้จากเครื่องชี้วัดต่าง ๆ อาทิ ดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรม (Manufacturing Production Index: MPI) อัตราการใช้กำลังการผลิต (Capacity Utilization: CAP U) ดัชนีผู้จัดการฝ่ายจัดซื้อ (Purchasing Managers Index: PMI) และดัชนีความเชื่อมั่นอุตสาหกรรม (Thai Industries Sentiment Index: TISI) ซึ่งมีความถี่ของข้อมูลเป็นรายเดือน

ภาพที่ 32 ความสัมพันธ์ระหว่างเครื่องชี้วัดทางอุตสาหกรรมและผลิตภัณฑ์มวลรวมที่แท้จริงของภาคอุตสาหกรรม

ที่มา: CEIC รวบรวมและคำนวณโดยสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

จากภาพที่ 37 แสดงให้เห็นว่าเครื่องชี้วัดทางอุตสาหกรรมต่าง ๆ ตามที่กล่าวมาข้างต้นนั้นมีความสัมพันธ์ทิศทางเดียวกันกับผลิตภัณฑ์มวลรวมที่แท้จริงของภาคอุตสาหกรรม ซึ่งหมายความว่าดัชนีชี้วัดเหล่านี้สามารถบ่งชี้ถึงแนวโน้มภาวะเศรษฐกิจอุตสาหกรรมที่เกิดขึ้นได้เป็นอย่างดี ดังนั้นเพื่อวิเคราะห์แนวโน้มและทิศทางอุตสาหกรรมไทยในอนาคต ผู้เขียนจึงเลือกวิเคราะห์สถานการณ์ภาคอุตสาหกรรมผ่านเครื่องมือชี้วัดต่าง ๆ ตามที่กล่าวมาข้างต้น โดยแบ่งช่วงเวลาของสถานการณ์อุตสาหกรรมออกเป็น 3 ช่วงเวลา ประกอบด้วย (1) ช่วงปกติ ตั้งแต่ปี 58 - 60 ซึ่งจะอธิบายสถานการณ์ของอุตสาหกรรมในช่วงก่อนเกิดสงครามทางการค้าระหว่างสหรัฐฯและจีน (2) ช่วงสงคราม

ทางการค้าระหว่างสหรัฐฯและจีน ตั้งแต่ปี 61 – 62 และ (3) ช่วงการแพร่ระบาดของโควิด-19 ตั้งแต่ปี 63 – เดือน มิ.ย. 64 ดังนี้

2.1 ช่วงปกติ ปี 58-60

ดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรมโดยเฉลี่ยในปี 58-60 อยู่ในระดับมากกว่า 100.1 จุด หรือคิดเป็นอัตราการขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 1.0 โดยอุตสาหกรรมที่มีอัตราการขยายตัวสูงสุด 5 อันดับแรก (Top 5) ได้แก่ อุตสาหกรรมการผลิตถ่านโค้กและผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการถลุงปิโตรเลียม (+9.0%) อุตสาหกรรมการผลิตเภสัชภัณฑ์ เคมีภัณฑ์ที่ใช้รักษาโรค และผลิตภัณฑ์จากพืชและสัตว์ที่ใช้รักษาโรค (+8.2%) อุตสาหกรรมการผลิตผลิตภัณฑ์อื่นๆ (+6.0%) อุตสาหกรรมการผลิตกระดาษและผลิตภัณฑ์กระดาษ (+3.7%) และอุตสาหกรรมการผลิตโลหะขั้นมูลฐาน (+3.0%) สำหรับอัตราการกำลังการใช้การผลิตรวมเฉลี่ยในปี 58-60 อยู่ที่ร้อยละ 67.5 ของกำลังการผลิตรวม และดัชนีความเชื่อมั่นอุตสาหกรรมเฉลี่ยในปี 58-60 เฉลี่ยทั้งปีอยู่ที่ระดับ 86.0 จุด

2.2 ช่วงสงครามทางการค้าระหว่างสหรัฐฯและจีน ตั้งแต่ปี 61 – 62

แม้ว่าในช่วงปี 61 – 62 ภาคอุตสาหกรรมจะได้รับผลกระทบจากสงครามทางการค้าระหว่างสหรัฐฯและจีน แต่หากพิจารณาตามเครื่องชี้วัดต่าง ๆ กลับพบว่า ในช่วงปี 61 และ 62 ดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรมเฉลี่ยอยู่ที่ระดับ 105.7 และ 102.1 จุด ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบกับปีก่อนหน้า พบว่า ดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรมปี 61 คิดเป็นอัตราการขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 3.9 เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า แต่ดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรมปี 62 หดตัวเฉลี่ยร้อยละ -3.4 เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า โดยอุตสาหกรรมที่มีอัตราการขยายตัวสูงสุด 5 อันดับแรก (Top 5) ในปี 61 ได้แก่ อุตสาหกรรมการผลิตผลิตภัณฑ์ยาสูบ (+17.3%) อุตสาหกรรมการผลิตเภสัชภัณฑ์ เคมีภัณฑ์ที่ใช้รักษาโรค และ ผลิตภัณฑ์จากพืชและสัตว์ที่ใช้รักษาโรค (+16.6%) อุตสาหกรรมการผลิตยานยนต์ รถพ่วง และรถกึ่งพ่วง (+10.2%) อุตสาหกรรมการผลิตเครื่องจักรและเครื่องมือ ซึ่งมีได้จัดประเภท (+6.3) และอุตสาหกรรมการผลิตผลิตภัณฑ์อาหาร (+5.8%) ขณะเดียวกัน อุตสาหกรรมที่มีอัตราการขยายตัวสูงสุด 5 อันดับแรก (Top 5) ในปี 62 ได้แก่ อุตสาหกรรมการผลิตเครื่องจักรและเครื่องมือ ซึ่งมีได้จัดประเภท (+9.3%) อุตสาหกรรมการผลิตเครื่องดื่ม (+8.5%) อุตสาหกรรมการผลิตเภสัชภัณฑ์ เคมีภัณฑ์ที่ใช้รักษาโรค และผลิตภัณฑ์จากพืชและสัตว์ที่ใช้รักษาโรค (+6.7%) อุตสาหกรรมการผลิตเสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย (+0.8%) และอุตสาหกรรมการผลิตกระดาษและผลิตภัณฑ์กระดาษ (-0.7%)

นอกจากนี้ยังพบว่า ดัชนีผู้จัดการฝ่ายซื้อในปี 61 – 62 อยู่ในระดับ 50.1 จุด ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า การผลิตอยู่ในจุดที่ไม่มีการเปลี่ยนแปลง โดยอัตราการกำลังการใช้การผลิตรวมในปี 61 -62 อยู่ที่ร้อยละ 69.2 และ 66.0 ของกำลังการผลิตรวมตามลำดับ และดัชนีความเชื่อมั่นอุตสาหกรรมในปี 61 – 62 เฉลี่ยทั้งปีอยู่ที่ระดับ 91.6 และ 93.7 ตามลำดับ จากข้อมูลข้างต้นจะเห็นว่า แม้ว่าจะเกิดสงครามทางการค้าระหว่างสหรัฐฯและจีนแต่ภาคอุตสาหกรรมไทยก็ยังสามารถดำเนินต่อไปได้เทียบเท่ากับตอนช่วงที่สถานการณ์ปกติ

2.3 ช่วงการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ตั้งแต่ปี 63 – เดือน มิ.ย. 64

วิกฤตการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 เริ่มแพร่ระบาดไปทั่วโลกตั้งแต่ต้นปี 63 การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจไปทั่วโลก จากข้อมูลดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรม พบว่า ค่าดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรมโดยเฉลี่ยในปี 63 อยู่ที่ 92.6 จุด ซึ่งคิดเป็นอัตราการหดตัวร้อยละ -9.2 เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า ขณะที่ข้อมูลผลผลิตอุตสาหกรรมตั้งแต่เดือน ม.ค. 64 ถึง เดือน มิ.ย. 64 โดยเฉลี่ยสองไตรมาสอยู่ที่ 100.2 จุด คิดเป็นอัตราการขยายตัวร้อยละ 10.6 เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า

อย่างไรก็ตาม หากพิจารณาข้อมูลผลผลิตอุตสาหกรรมตั้งแต่ปี 63 จนถึงเดือน มิ.ย. 64 พบว่า ดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรมในช่วงที่มีการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 โดยเฉลี่ยอยู่ที่ 95.1 จุด คิดเป็นอัตราการหดตัวเฉลี่ยร้อยละ -2.6 ต่อปี ขณะเดียวกัน เมื่อพิจารณาอัตราการกำลังการใช้การผลิตรวม ดัชนีผู้จัดการฝ่ายซื้อ และดัชนีความเชื่อมั่นอุตสาหกรรมเฉลี่ยตั้งแต่ปี 63 – เดือน มิ.ย. 64 นั้นมีค่าต่ำกว่าช่วงปกติ และช่วงสงครามทางการค้าระหว่างสหรัฐฯและจีน ซึ่งอุตสาหกรรมมีอัตราการกำลังการใช้การผลิตรวมเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 62.4 ของกำลังการผลิตรวม ค่าดัชนีผู้จัดการฝ่ายซื้อโดยเฉลี่ยอยู่ที่ 47.7 จุด สะท้อนให้เห็นถึงการหดตัวของภาคอุตสาหกรรม และค่าดัชนีความเชื่อมั่นอุตสาหกรรมโดยเฉลี่ยอยู่ที่ระดับ 84.4 จุด

ถึงแม้ว่า ในช่วงที่มีการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรมโดยรวมจะหดตัว แต่ยังคงมีอุตสาหกรรมที่สามารถขยายตัวได้โดยอุตสาหกรรมที่มีอัตราการขยายตัวสูงสุด 5 อันดับแรก (Top 5) ตั้งแต่ปี 63 – เดือน มิ.ย. 64 ได้แก่ อุตสาหกรรมการผลิตอุปกรณ์ไฟฟ้า (+11.1%) อุตสาหกรรมการผลิตยานยนต์ รถพ่วง และรถกึ่งพ่วง (+10.4%) อุตสาหกรรมการผลิตเฟอร์นิเจอร์ (+10.0%) อุตสาหกรรมการผลิตอุปกรณ์ขนส่งอื่นๆ (+8.6%) และอุตสาหกรรมการผลิตโลหะขั้นมูลฐาน (+3.9%)

จากข้อมูลสถานการณ์อุตสาหกรรมทั้ง 3 ช่วง จะเห็นว่าไม่ว่าจะในช่วงปกติ ช่วงสงครามทางการค้าระหว่างสหรัฐฯและจีน และช่วงการแพร่ระบาดของโควิด-19 ยังคงมีอุตสาหกรรมที่ยังคงสามารถเติบโตต่อไปได้ ซึ่งในแต่ละช่วงก็จะมีอุตสาหกรรมที่เติบโตได้แตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับสถานการณ์ ณ เวลานั้น ๆ

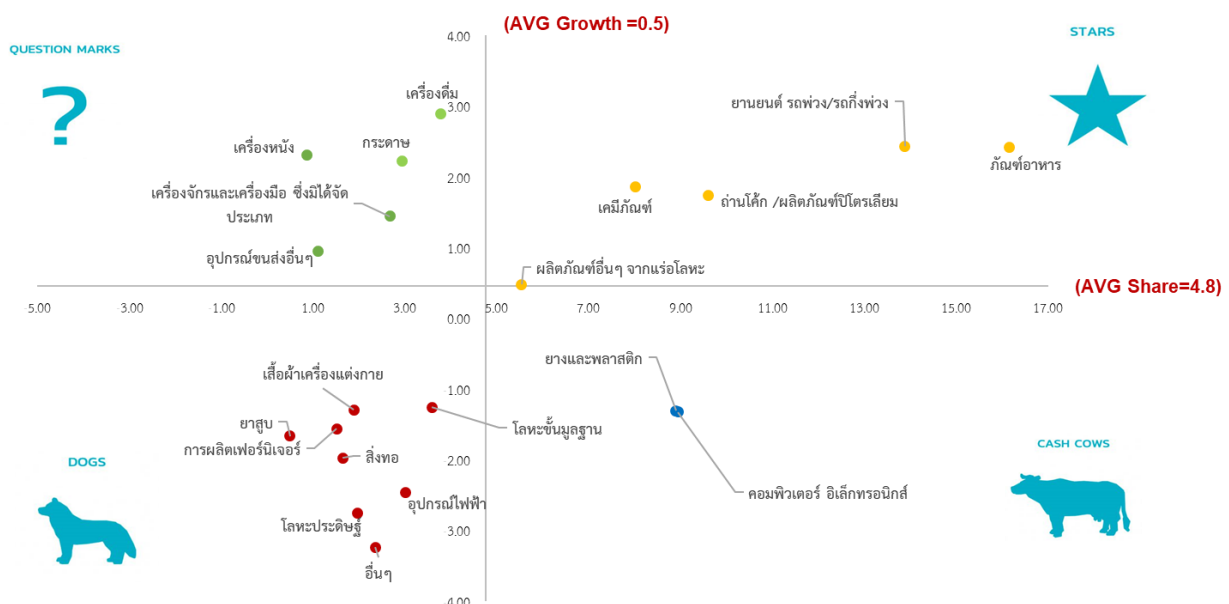
ตารางที่ 13 สรุปภาวะการณ์อุตสาหกรรมไทย

ตัวชี้วัด	ค่าเฉลี่ย	อุตสาหกรรมที่ขยายตัวสูง 5 อันดับแรก (ร้อยละต่อปี)
ช่วงปกติ ปี 58-60		
ดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรม (%YoY)	1.0	1. อุตสาหกรรมการผลิตถ่านโค้กและผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการถลุงปิโตรเลียม (+9.0%)
อัตรการใช้กำลังการผลิต (%)	67.5	2. อุตสาหกรรมการผลิตเภสัชภัณฑ์ เคมีภัณฑ์ที่ใช้รักษาโรค และผลิตภัณฑ์จากพืชและสัตว์ที่ใช้รักษาโรค (+8.2%)
ดัชนีผู้จัดการฝ่ายจัดซื้อ (จุด)	-	3. อุตสาหกรรมการผลิตผลิตภัณฑ์อื่นๆ (+6.0%)
ดัชนีความเชื่อมั่นอุตสาหกรรม (จุด)	86.0	4. อุตสาหกรรมการผลิตกระดาษและผลิตภัณฑ์กระดาษ (+3.7%)
		5. อุตสาหกรรมการผลิตโลหะขั้นมูลฐาน (+3.0%)
ช่วงสงครามทางการค้าระหว่างสหรัฐฯและจีน ตั้งแต่ปี 61 – 62		
ดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรม (%YoY)	0.6	1. อุตสาหกรรมการผลิตเภสัชภัณฑ์ เคมีภัณฑ์ที่ใช้รักษาโรค และ ผลิตภัณฑ์จากพืชและสัตว์ที่ใช้รักษาโรค (+11.7%)
อัตรการใช้กำลังการผลิต (%)	67.6	2. อุตสาหกรรมการผลิตเครื่องจักรและเครื่องมือ ซึ่งมีได้จัดประเภท (+7.8%)
ดัชนีผู้จัดการฝ่ายจัดซื้อ (จุด)	50.1	3. อุตสาหกรรมการผลิตผลิตภัณฑ์ยาสูบ (+5.8%)
ดัชนีความเชื่อมั่นอุตสาหกรรม (จุด)	92.7	4. อุตสาหกรรมการผลิตเครื่องดื่ม (+3.7%)
		5. อุตสาหกรรมการผลิตยานยนต์ รถพ่วง และรถกึ่งพ่วง (+2.6%)
ช่วงการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ตั้งแต่ปี 63 – เดือน มิ.ย. 64		
ดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรม (%YoY)	-2.6	1. อุตสาหกรรมการผลิตอุปกรณ์ไฟฟ้า (+11.1%)
อัตรการใช้กำลังการผลิต (%)	62.4	2. อุตสาหกรรมการผลิตยานยนต์ รถพ่วง และรถกึ่งพ่วง (+10.4%)
ดัชนีผู้จัดการฝ่ายจัดซื้อ (จุด)	47.7	3. อุตสาหกรรมการผลิตเฟอร์นิเจอร์ (+10.0%)
ดัชนีความเชื่อมั่นอุตสาหกรรม (จุด)	84.4	4. อุตสาหกรรมการผลิตอุปกรณ์ขนส่งอื่นๆ (+8.6%)
		5. อุตสาหกรรมการผลิตโลหะขั้นมูลฐาน (+3.9%)

3. แนวโน้มและทิศทางของอุตสาหกรรมไทยในอนาคต

ก่อนการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 อุตสาหกรรมไทยที่มีศักยภาพส่วนใหญ่เป็นอุตสาหกรรมที่มีสัดส่วนในดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรมสูง โดยอุตสาหกรรมที่อยู่ในกลุ่มดาวเด่น ได้แก่ อุตสาหกรรมการผลิตผลิตภัณฑ์อาหาร อุตสาหกรรมยานยนต์ รถพ่วง และรถกึ่งพ่วง อุตสาหกรรมการผลิตเคมีภัณฑ์และผลิตภัณฑ์เคมี อุตสาหกรรมการผลิตถ่านโค้กและผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการกลั่นปิโตรเลียม และการผลิตผลิตภัณฑ์อื่นๆ (ประกอบด้วย การผลิตเครื่องประดับเพชรพลอยแท้และสิ่งของที่เกี่ยวข้อง การผลิตเครื่องประดับเพชรพลอยเทียมและสิ่งของที่เกี่ยวข้อง และการผลิตเครื่องมือและอุปกรณ์ในทางการแพทย์และทางทันตกรรม) ดังภาพที่ 38

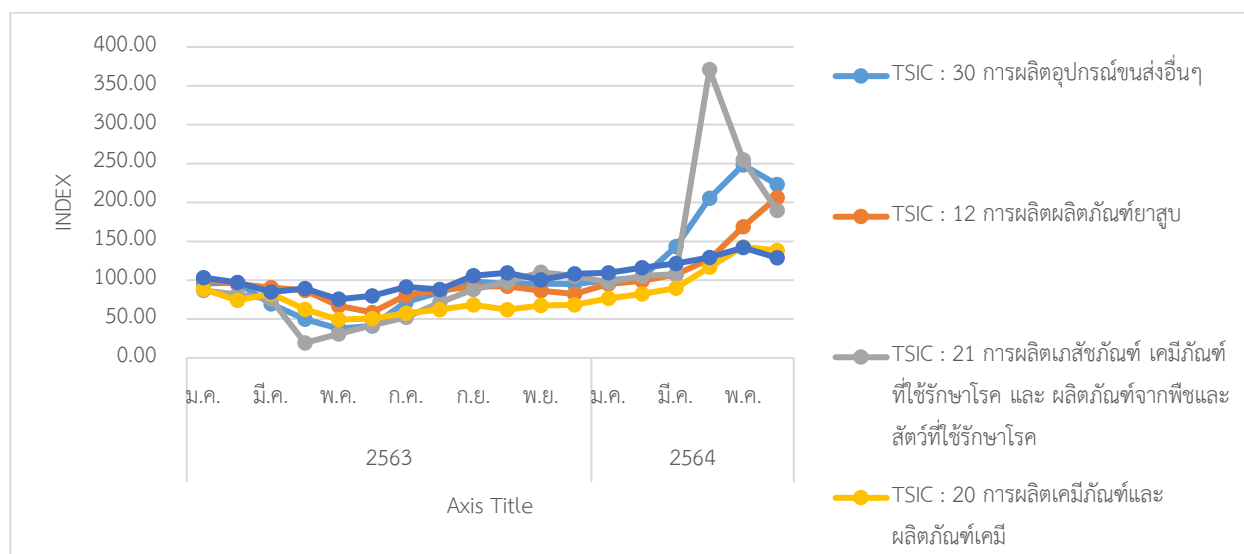
ภาพที่ 33 อุตสาหกรรมที่อยู่ในกลุ่มดาวเด่นในช่วงปี 60-62

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม รวบรวมและคำนวณโดยสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

อย่างไรก็ตาม การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ส่งผลกระทบต่อภาคอุตสาหกรรมซึ่งเป็นผลทำให้บางอุตสาหกรรมผลิตสินค้าลดลง ทั้งนี้ เพื่อวิเคราะห์แนวโน้มและทิศทางของอุตสาหกรรมไทย ผู้เขียนจึงจำเป็นต้องกำหนดให้ช่วงปกติให้เป็นปีฐาน (ปี 60) เพื่อเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในภาคอุตสาหกรรม จากภาพที่ 39 แสดงให้เห็นว่า ณ เดือน มิ.ย. 64 อุตสาหกรรมที่มีการเติบโตสูง คือ อุตสาหกรรมการผลิตอุปกรณ์ขนส่งอื่น ๆ (ซึ่งหมายถึงอุตสาหกรรมการผลิตจักรยานยนต์) อุตสาหกรรมการผลิตผลิตภัณฑ์ยาสูบ อุตสาหกรรมการผลิตเภสัชภัณฑ์ เคมีภัณฑ์ที่ใช้รักษาโรคและผลิตภัณฑ์จากพืชและสัตว์ที่ใช้รักษาโรค อุตสาหกรรมการผลิตเคมีภัณฑ์และผลิตภัณฑ์เคมี และอุตสาหกรรมการผลิตผลิตภัณฑ์อื่น ๆ (ประกอบด้วย การผลิตเครื่องประดับเพชรพลอยแท้และสิ่งของที่เกี่ยวข้อง การผลิตเครื่องประดับเพชรพลอยเทียมและสิ่งของที่เกี่ยวข้อง และการผลิตเครื่องมือและอุปกรณ์ในทางการแพทย์และทางทันตกรรม)

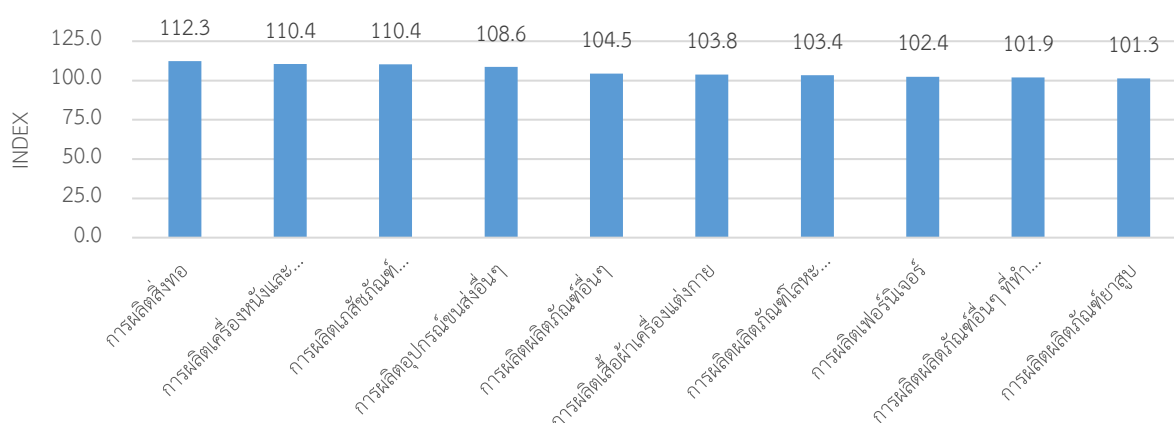
ภาพที่ 34 อุตสาหกรรมที่มีแนวโน้มเติบโตสูง ณ เดือน มิ.ย. 64

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม รวบรวมและคำนวณโดยสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

ขณะที่ ข้อมูลตั้งแต่ปี 63 จนถึงเดือน มิ.ย. 64 บ่งชี้ว่า อุตสาหกรรมที่มีการเติบโตสูงในช่วงการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 คือ อุตสาหกรรมการผลิตสิ่งทอ อุตสาหกรรมการผลิตเครื่องหนังและผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้อง อุตสาหกรรมการผลิตเภสัชภัณฑ์ เคมีภัณฑ์ที่ใช้รักษาโรค และ ผลิตภัณฑ์จากพืชและสัตว์ที่ใช้รักษาโรค อุตสาหกรรมการผลิตอุปกรณ์ขนส่งอื่น ๆ และอุตสาหกรรมการผลิตผลิตภัณฑ์อื่น ๆ (ภาพที่ 40)

ภาพที่ 35 อุตสาหกรรม 10 อันดับแรก (TOP 10) ที่มีแนวโน้มเติบโตดี ตั้งแต่ปี 63-เดือน มิ.ย. 64

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม รวบรวมและคำนวณโดยสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

จากข้อมูลข้างต้น ชี้ให้เห็นว่า ช่วงก่อนและระหว่างการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 อุตสาหกรรมที่มีศักยภาพเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม มีเพียงอุตสาหกรรมการผลิตเภสัชภัณฑ์ เคมีภัณฑ์ที่ใช้รักษาโรค และ ผลิตภัณฑ์จากพืชและสัตว์ที่ใช้รักษาโรคเท่านั้นที่เติบโตทั้งช่วงก่อนและระหว่างการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 อย่างไรก็ดี

ประเด็นที่สำคัญและน่าสนใจ คือ ภาพอนาคตของอุตสาหกรรมไทยหลังการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ซึ่งอุตสาหกรรมต่าง ๆ ที่เคยเติบโตในช่วงก่อนการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 อาจจะกลับมาเติบโตเช่นเคย รวมทั้งอุตสาหกรรมที่สามารถเติบโตในช่วงระหว่างการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19ก็สามารถเติบโตขึ้นไปได้อีก การจะทำให้อุตสาหกรรมไทยนั้นสามารถเติบโตได้อย่างมีเสถียรภาพและมีความสามารถในการแข่งขันนั้นถือเป็นความท้าทายอย่างมาก เพราะนอกจากปัจจัยทางเศรษฐกิจทั้งภายในและภายนอกประเทศแล้ว ยังมีปัจจัยภายนอกอื่น ๆ อีกด้วย

4. ข้อเสนอแนะ

การที่อุตสาหกรรมไทยจะเติบโตได้อย่างมีเสถียรภาพและมีความสามารถในการแข่งขันภาครัฐมีบทบาทสำคัญในการเข้ามาช่วยเหลือและสนับสนุนเพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน ดังนี้

1. การดูแลอุตสาหกรรมที่มีข้อจำกัดในการฟื้นตัวหลังการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 เช่น

1.1 การพัฒนาหรือยกระดับทักษะฝีมือแรงงาน เช่น การจัดตั้งโครงการเพื่อพัฒนาฝีมือหรือยกระดับแรงงานให้แก่แรงงานที่ตกงานเพื่อเตรียมพร้อมกลับเข้าสู่ตลาดแรงงาน เป็นต้น

1.2 การสร้างแรงจูงใจให้แก่ผู้ประกอบการในการเพิ่มผลผลิต เช่น การลดภาษี การให้เงินอุดหนุน เป็นต้น

2. พัฒนาพื้นที่ และแรงงานในเขตส่งเสริมเศรษฐกิจพิเศษ เช่น เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก Eastern Economic Corridor (ECC)

3. การส่งเสริมการลงทุนในอุตสาหกรรมที่มีแนวโน้มเติบโตสูง เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันโดยมีการดำเนินมาตรการภาษีเพื่อกระตุ้นให้เกิดการลงทุน ผ่อนคลายข้อจำกัดที่เป็นอุปสรรคต่อการลงทุนของรัฐให้มีความรวดเร็วขึ้น เพิ่มโอกาสการเข้าถึงแหล่งเงินทุนกับภาคเศรษฐกิจต่าง ๆ

4. ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการผลิตเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับยุคอุตสาหกรรม 4.0 เช่น การใช้เทคโนโลยี 5G การใช้ปัญญาประดิษฐ์ (Artificial intelligence :AI) เป็นต้น

จับสัญญาณชีพจร...เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC)

ท่ามกลางวิกฤติ COVID-19¹¹

บทสรุปผู้บริหาร

○ สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทยอย่างรุนแรง โดยเฉพาะสถานการณ์เศรษฐกิจและการดำเนินงานในการพัฒนาพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor: EEC) อย่างไรก็ดี สถานการณ์เริ่มคลี่คลายในหลายประเทศ ทำให้ในช่วงหลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 (Post-COVID-19) จึงเป็นโอกาสที่ดีที่ประเทศไทยจะดึงดูดการลงทุนจากทั้งในและต่างประเทศเข้ามายังพื้นที่ EEC มากขึ้น เพื่อเป็นปัจจัยสนับสนุนให้การฟื้นตัวของเศรษฐกิจไทยมีความต่อเนื่องและกลับมาเติบโตได้ในระดับสูง

○ จากการศึกษาฉบับนี้ พบว่า ในช่วงปี 2563 เศรษฐกิจและการลงทุนในพื้นที่ EEC ปรับตัวลดลง ก่อนที่จะปรับตัวดีขึ้นเป็นลำดับ ตามการส่งออกสินค้าและการลงทุนภาคเอกชนที่เริ่มฟื้นตัวในช่วงไตรมาสที่ 1 และ 2 ปี 2564 ซึ่งคาดว่าเศรษฐกิจ EEC จะกลับมาขยายตัวในปี 2564 และ 2565 นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาผลการดำเนินงานในการพัฒนาพื้นที่ EEC ในช่วงที่ผ่านมา พบว่า การดำเนินงานส่วนใหญ่มีความคืบหน้าตามเป้าหมายที่กำหนด แม้เผชิญกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 รวมทั้ง มีภาคเอกชนหลายรายเข้ามาร่วมลงทุนกับภาครัฐ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาพื้นที่ EEC อย่างไรก็ตาม พบว่า ยังมีการดำเนินงานบางโครงการที่มีความล่าช้าและขาดการเชื่อมโยงของโครงสร้างพื้นฐานด้านโลจิสติกส์ต่าง ๆ รวมถึงอุตสาหกรรมเป้าหมายบางสาขายังขยายตัวต่ำ อีกทั้ง ยังมีอุปสรรคในการอำนวยความสะดวกทางการค้าและข้อจำกัดของข้อตกลงทางการค้าระหว่างประเทศ

○ ท้ายที่สุด เพื่อยกระดับขีดความสามารถของพื้นที่ EEC ในการรองรับการขยายตัวของการลงทุนในช่วง Post-COVID-19 การศึกษาฉบับนี้จะมีการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ครอบคลุมการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน การส่งเสริมการลงทุนภาคอุตสาหกรรมและการท่องเที่ยว การปรับปรุงกฎระเบียบและข้อตกลงระหว่างประเทศ และการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน

1. บทนำ

เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor: EEC) เป็นโครงการพัฒนาพื้นที่ 3 จังหวัดในภาคตะวันออก ได้แก่ ระยอง ชลบุรี และฉะเชิงเทรา ซึ่งเริ่มต้นขึ้นเมื่อปี 2561 โดยมีวัตถุประสงค์หลักในการต่อยอดการพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก ซึ่งเป็นที่รู้จักกว่า 30 ปี หรือที่เรียกว่า Eastern Seaboard เพื่อเป็น

¹¹ ผู้เขียน : นายสันติธร เศรษฐกุลศิริ เศรษฐกรชำนาญการ ส่วนการวิเคราะห์เศรษฐกิจมหภาค สำนักนโยบายเศรษฐกิจมหภาค ขอขอบคุณนายณัฐพล ศรีพนารถ ผู้อำนวยการส่วนการวิเคราะห์เศรษฐกิจมหภาค นายพงศ์นคร โกชากรณ์ ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านเศรษฐกิจมหภาค และนายพิสิทธิ์ พัวพันธ์ ผู้อำนวยการสำนักนโยบายเศรษฐกิจมหภาค สำหรับข้อเสนอแนะนี้ บทความนี้เป็นความเห็นของผู้เขียน ไม่ได้สะท้อนความเห็นของหน่วยงาน

เครื่องยนต์หลักในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทยในอนาคต ทั้งนี้ การจัดตั้ง EEC เป็นไปตามพระราชบัญญัติเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. 2561 ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (สผกอ.) ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ซึ่งมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ โดยนับตั้งเริ่มต้นโครงการในปี 2561 จนถึงปัจจุบัน มีการอนุมัติเงินลงทุนไปแล้วกว่า 1.59 ล้านล้านบาท คิดเป็นประมาณร้อยละ 10.0 ของ GDP ทั้งประเทศ โดยในปี 2562 ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในจังหวัด (GPP) ของพื้นที่ EEC 3 จังหวัดรวมกันอยู่ที่ 2.5 ล้านล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 15.0 ของ GDP ทั้งประเทศ) หรือขยายตัวร้อยละ 1.6 ต่อปี และจากการคาดการณ์แนวโน้มการเติบโตทางเศรษฐกิจของ EEC ของ สกพอ. พบว่า GPP ของพื้นที่ EEC จะเพิ่มขึ้นไปอยู่ที่ประมาณ 10.9 ล้านล้านบาทได้ในปี พ.ศ. 2580 โดยมีอัตราการขยายตัวโดยเฉลี่ย (พ.ศ. 2561-2580) อยู่ที่ร้อยละ 6.3 ต่อปี แสดงให้เห็นว่าพื้นที่ EEC มีความสำคัญต่อการเติบโตของเศรษฐกิจไทยเป็นอย่างมากทั้งในปัจจุบันและอนาคต

อย่างไรก็ดี นับตั้งแต่ต้นปี 2563 เศรษฐกิจไทยต้องเผชิญกับการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ซึ่งส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทยอย่างรุนแรง ส่งผลให้ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross Domestic Product: GDP) หดตัวร้อยละ -6.1 ต่อปี เช่นเดียวกับเศรษฐกิจของพื้นที่ EEC ที่หดตัวสูงถึงร้อยละ -7.8 จากปี 2562 หลังจากการปรับตัวลดลงของการลงทุนและการส่งออกสินค้าทั่วโลก แต่ในช่วงครึ่งแรกของปี 2564 เศรษฐกิจไทยเริ่มส่งสัญญาณการฟื้นตัวต่อเนื่อง เนื่องจากสถานการณ์แพร่ระบาดของ COVID-19 เริ่มคลี่คลายในหลายประเทศ ทำให้กิจกรรมทางเศรษฐกิจกลับมาดำเนินการได้อีกครั้ง โดยเฉพาะการส่งออกสินค้าที่ปรับตัวดีขึ้น รวมถึงมีการเดินทางกลับเข้ามาลงทุนในตลาดเกิดใหม่ (Emerging Market) รวมถึงประเทศไทยที่ได้รับผลประโยชน์ดังกล่าวมากขึ้น ทำให้ในช่วงหลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 เป็นโอกาสที่ดีที่ประเทศไทยจะดึงดูดการลงทุนจากทั้งในและต่างประเทศเข้ามายังพื้นที่ EEC มากขึ้น เพื่อเป็นปัจจัยสนับสนุนให้การฟื้นตัวของเศรษฐกิจไทยมีความต่อเนื่องและกลับมาเติบโตได้ในระดับสูง

บทความนี้จะนำเสนอการวิเคราะห์สถานการณ์เศรษฐกิจ EEC และรายงานความคืบหน้าในการพัฒนาพื้นที่ EEC ในปัจจุบัน รวมทั้งเสนอแนะแนวนโยบายการพัฒนาพื้นที่ EEC ในช่วงหลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 (Post-COVID-19) เพื่อยกระดับขีดความสามารถของพื้นที่ EEC ในการรองรับการขยายตัวของการลงทุนในระยะถัดไป

2. เศรษฐกิจ EEC เป็นอย่างไร...ในช่วงการแพร่ระบาดของ COVID-19

นอกจากผลกระทบเชิงเศรษฐกิจไทยภาพรวมที่หดตัวในปี 2563 โดยเฉพาะช่วงไตรมาสที่ 2 แล้ว สถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 ยังส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจในเขตพื้นที่ EEC ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพทางเศรษฐกิจสูงของประเทศ โดยในช่วงเริ่มต้นของการแพร่ระบาด กิจกรรมการส่งออกสินค้าในเขตพื้นที่ EEC หยุดชะงัก จากการประกาศมาตรการเข้มงวดในการควบคุมการแพร่ระบาดของ COVID-19 (Lockdown) ทั่วโลก ทำให้อุปสงค์จากต่างประเทศปรับตัวลดลงอย่างรุนแรง เช่นเดียวกับการลงทุนภาคเอกชน ซึ่งเป็นเครื่องยนต์หลักในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ EEC ที่เผชิญกับอุปสรรคของการเดินทางของนักลงทุนต่างชาติและการปรับลดเม็ดเงินการลงทุนชั่วคราว รวมถึงภาคการท่องเที่ยวของ EEC ที่ส่วนใหญ่เป็นนักท่องเที่ยวจากทวีปยุโรป ได้รับผลกระทบอย่างหนักเช่นกัน จากปัจจัยลบต่าง ๆ

เหล่านี้ ทำให้ในช่วงไตรมาสที่ 2 ปี 2563 เศรษฐกิจ EEC หดตัวในระดับสูงร้อยละ 15.4 ต่อปี สูงกว่าการหดตัวของเศรษฐกิจไทยภาพรวมที่ร้อยละ -12.1 ต่อปี ซึ่งถือเป็นจุดต่ำสุดของเศรษฐกิจ EEC อย่างไรก็ดี เศรษฐกิจ EEC เริ่มฟื้นตัวในช่วงไตรมาสที่ 3 และ 4 ในปี 2563 หลังจากมีมาตรการผ่อนคลาย Lockdown มากขึ้นทั้งในไทยและต่างประเทศ ส่งผลให้เศรษฐกิจ EEC ปี 2563 หดตัวร้อยละ -7.8 ต่อปี และในช่วงไตรมาสที่ 1 ปี 2564 เศรษฐกิจ EEC หดตัวชะลอลงอย่างมากที่ร้อยละ -2.6 ต่อปี ซึ่งยังคงได้รับผลกระทบสถานการณ์โควิดระลอกใหม่ นอกจากนี้ ผู้เขียนจะอธิบายสถานการณ์เศรษฐกิจ EEC ในปัจจุบัน ผ่านเครื่องชี้เศรษฐกิจรายเดือนและรายไตรมาส โดยสรุปรายละเอียด ได้ดังนี้

2.1 สถานการณ์เศรษฐกิจ EEC (ณ เดือนมิถุนายน 2564)

สถานการณ์เศรษฐกิจ EEC ภาพรวม ณ เดือนมิถุนายน 2564 ยังเติบโตได้ต่อเนื่องจากเดือนก่อน แม้ว่าสถานการณ์การแพร่ระบาด COVID-19 ในระลอกสามมีแนวโน้มความรุนแรงมากขึ้น นำโดยด้านอุปสงค์ที่เครื่องชี้การบริโภคภาคเอกชนที่ยังคงขยายตัวได้ทุกจังหวัด โดยเฉพาะยอดรถยนต์นั่งจดทะเบียนใหม่และยอดรถจักรยานยนต์จดทะเบียนใหม่ในจังหวัดชลบุรี ขยายตัวที่ร้อยละ 47.3 และ 54.9 ต่อปี เติบโตขึ้นจากเดือนก่อน ตามลำดับ ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากรายได้เกษตรกรที่ขยายตัวดีตามราคาผลไม้และรายได้แรงงานภาคการผลิต โดยเฉพาะอุตสาหกรรมการผลิตเพื่อส่งออกยังขยายตัวดี เช่นเดียวกับการลงทุนภาคเอกชนใน EEC พบว่า ยังขยายตัวต่อเนื่อง เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน เช่น เงินทุนของโรงงานที่เริ่มประกอบกิจการในจังหวัดชลบุรีและระยอง ขยายตัวร้อยละ 190.9 และ 201.5 ต่อปี เติบโตขึ้นจากเดือนก่อนหน้า ยอดรถบรรทุกจดทะเบียนใหม่ในจังหวัดชลบุรีและระยอง ขยายตัวเร่งขึ้นเช่นกันที่ร้อยละ 54.7 และ 109.4 ต่อปี เป็นต้น

ภาพที่ 36 สถานการณ์เศรษฐกิจ EEC ณ เดือนมิถุนายน 2564

ด้านอุปสงค์ : การบริโภคเอกชน		ชลบุรี		ระยอง		ฉะเชิงเทรา	
		พ.ค. 64	มิ.ย. 64	พ.ค. 64	มิ.ย. 64	พ.ค. 64	มิ.ย. 64
	ยอดรถยนต์นั่งจดทะเบียนใหม่ (%yoy)	24.3	47.3	94.3	38.4	39.8	33.0
	ยอดรถจักรยานยนต์จดทะเบียนใหม่ (%yoy)	52.0	54.9	53.0	33.3	41.9	66.8
ด้านอุปสงค์ : การลงทุนเอกชน		ชลบุรี		ระยอง		ฉะเชิงเทรา	
		พ.ค. 64	มิ.ย. 64	พ.ค. 64	มิ.ย. 64	พ.ค. 64	มิ.ย. 64
	ยอดรถบรรทุกจดทะเบียนใหม่ (%yoy)	14.6	41.5	61.4	1.6	57.4	9.7
	ยอดรถบรรทุกจดทะเบียนใหม่ (%yoy)	29.6	54.7	84.3	109.4	87.5	33.9
	เงินทุนของโรงงานที่เริ่มประกอบกิจการ (%yoy)	23.8	190.9	77.9	201.5	1,076.1	105.8
ด้านอุปทาน : ภาคการก่อสร้าง		ชลบุรี		ระยอง		ฉะเชิงเทรา	
		พ.ค. 64	มิ.ย. 64	พ.ค. 64	มิ.ย. 64	พ.ค. 64	มิ.ย. 64
	จำนวนผู้เยี่ยมชม (%yoy)	63.9	-80.4	364.9	-77.0	1,046.8	-92.0
	รายได้จากผู้เยี่ยมชม (%yoy)	-75.8	-85.4	444.2	-75.7	840.6	-94.0

ที่มา: สกพอ.

อย่างไรก็ตาม ภาคการท่องเที่ยวในพื้นที่ EEC เดือนมิถุนายน 2564 กลับปรับตัวลดลง เมื่อเทียบกับปีก่อนที่ได้รับผลกระทบจาก COVID-19 เช่นเดียวกัน โดยเฉพาะจำนวนผู้เยี่ยมชมในจังหวัดที่หดตัวสูงขึ้นร้อยละ -80.4 ต่อปี ส่งผลให้รายได้จากผู้เยี่ยมชมหดตัวร้อยละ -85.4 ต่อปี เช่นเดียวกับการท่องเที่ยวของจังหวัดระยองและฉะเชิงเทราที่หดตัวในระดับสูงเช่นกัน ส่วนหนึ่งเป็นมาจากการดำเนินมาตรการป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดของ COVID-19 ระลอกใหม่ของรัฐบาลที่เข้มงวดมากขึ้น อย่างไรก็ดี การท่องเที่ยวในระยะถัดไปมีแนวโน้มปรับตัวดีขึ้น เนื่องจาก

ปัจจัยสนับสนุนจาก 1) การเพิ่มขึ้นของปริมาณการฉีดวัคซีน 3 จังหวัด EEC โดยมียอดการฉีดวัคซีนป้องกัน COVID-19 เข็มที่ 1-3 สะสมตั้งแต่วันที่ 28 กุมภาพันธ์ – 7 สิงหาคม 2564 อยู่ที่ 1.2 ล้านคน ครอบคลุมร้อยละ 32.2 ของประชากรทั้งหมดในเขตพื้นที่ 3 จังหวัด EEC และ 2) เมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี เตรียมเปิดรับนักท่องเที่ยวต่างชาติ ตั้งแต่ 1 ตุลาคม 2564 ตามแผนการเปิดประเทศของรัฐบาล

2.2 สถานการณ์การลงทุนใน EEC ณ ไตรมาสที่ 2 ปี 2564

จากรายงานภาวะการส่งเสริมการลงทุนในช่วง 6 เดือนแรกปี 2564 (เดือนมกราคม-มิถุนายน 2564) ของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI) พบว่า การขอรับการส่งเสริมการลงทุนในพื้นที่ EEC มีจำนวนทั้งสิ้น 232 โครงการ คิดเป็นเงินลงทุนมูลค่า 126,640 ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 54.0 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันปีก่อนที่อยู่มูลค่าราว 82,160 ล้านบาท โดยแบ่งเป็น 1) โครงการของนักลงทุนต่างชาติ จำนวน 147 โครงการ มูลค่ารวม 81,271 ล้านบาท (ขยายตัวร้อยละ 102.0 จากช่วงเดียวกันปีก่อน) และ 2) โครงการของนักลงทุนภายในประเทศ 85 โครงการ มูลค่ารวม 45,369 ล้านบาท (ขยายตัวร้อยละ 9.6 จากช่วงเดียวกันปีก่อน) ซึ่งจะเห็นได้ว่าในช่วงครึ่งปีแรกที่ผ่านมานักลงทุนต่างชาตินักลงทุนใน EEC มากขึ้น เช่นเดียวกับนักลงทุนไทยที่ยื่นขอการส่งเสริมการลงทุนเข้ามาอย่างต่อเนื่อง แม้เกิดการแพร่ระบาดของ COVID-19 ระลอกใหม่

นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาตามพื้นที่ พบว่า จังหวัดระยองมีคำขอรับการส่งเสริมการลงทุนมากที่สุด จำนวน 108 โครงการ มูลค่ารวม 64,350 ล้านบาท (ขยายตัวร้อยละ 111.0 จากช่วงเดียวกันปีก่อน) รองลงมาคือ จังหวัดชลบุรี จำนวน 92 โครงการ มูลค่ารวม 40,860 ล้านบาท (ขยายตัวร้อยละ 111.0 จากช่วงเดียวกันปีก่อน) และจังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวน 76 โครงการ มูลค่ารวม 21,430 ล้านบาท (ขยายตัวร้อยละ 76.0 จากช่วงเดียวกันปีก่อน)

2.3 แนวโน้มเศรษฐกิจ EEC ในปี 2564 และ 2565

สถานการณ์เศรษฐกิจ EEC ในปัจจุบัน มีแนวโน้มฟื้นตัวต่อเนื่อง แม้จะเกิดการแพร่ระบาดของ COVID-19 ระลอกใหม่ อย่างไรก็ตาม สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (สกพอ.) คาดว่าเศรษฐกิจ EEC ปี 2564 และ 2565 จะกลับมาขยายตัวร้อยละ 3.4 และ 4.9 ต่อปี ตามลำดับ ซึ่งเป็นขยายตัวในทุกสาขาการผลิต นำโดยภาคอุตสาหกรรม ภาคบริการ และภาคเกษตร ตามลำดับ

ภาพที่ 37 ประมาณการเศรษฐกิจไทยและ EEC ปี 2564 และ 2565 จำแนกตามสาขาการผลิต

ประมาณการ GDP ไทย และ EEC								
%YoY	2562		2563		2564f		2565f	
	ประเทศ	EEC	ประเทศ	EEC	ประเทศ	EEC	ประเทศ	EEC
Real GDP growth rate	2.4	1.6	-6.1	-7.8	1.7	3.4	4.1	4.9
Agriculture	-0.2	-2.8	-3.6	-2.0	2.7	2.6	2.7	5.5
Industry	0.3	-1.0	-5.9	-7.6	3.7	3.4	3.4	4.5
Services	3.9	5.2	-6.5	-8.0	0.6	1.7	4.6	6.6

ที่มา: สกพอ. (คาดการณ์ ณ มิถุนายน 2564)

แนวโน้มที่ขี้นดังกล่าว ได้รับปัจจัยสนับสนุนมาจาก 1) การส่งออกสินค้ามีแนวโน้มอย่างต่อเนื่องตามเศรษฐกิจประเทศคู่ค้า ปริมาณการค้าโลก และวัฏจักรสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ที่อยู่ในช่วงขาขึ้น ซึ่งคาดว่าจะส่งผลดีต่อการผลิตและการส่งออกสินค้าในพื้นที่ EEC ที่มีนิคมอุตสาหกรรมอยู่เป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ 2) การลงทุนภาคเอกชนมีแนวโน้มฟื้นตัวตามปริมาณการส่งออก โดยการลงทุนในพื้นที่ EEC คาดว่าจะสามารถขยายตัวได้ในระยะถัดไปตามการลงทุน 5G การลงทุนโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ในพื้นที่ EEC ที่คาดว่าจะเริ่มก่อสร้างได้ในช่วงปลายปี 2564 รวมทั้ง นักลงทุนต่างชาติมีความสนใจย้ายฐานการผลิตจากจีนและไต้หวันเข้ามาในพื้นที่ EEC มากขึ้น 3) แม้การท่องเที่ยวจะยังชะลอตัว แต่คาดว่าจะเริ่มมีจำนวนนักท่องเที่ยวทยอยปรับเปลี่ยนในช่วงปลายปี หากประเทศไทยสามารถฉีดวัคซีนป้องกัน COVID-19 ให้กับประชากรได้มากพอจนเกิดภูมิคุ้มกันหมู่ (Herd Immunity) ในช่วงปลายปี 2564 และรัฐบาลสามารถดำเนินการตามแผนการเปิดประเทศในวันที่ 1 ตุลาคม 2564 ได้อีกครั้ง ซึ่งเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี เป็นหนึ่งในจังหวัดนำร่องท่องเที่ยวสำคัญตามแผนดังกล่าว อย่างไรก็ตาม เศรษฐกิจ EEC ยังต้องเผชิญกับปัจจัยเสี่ยงรอบด้าน โดยเฉพาะสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 ในประเทศระลอกที่ 3 ที่มีแนวโน้มยืดเยื้อยาวนาน เนื่องจากเกิดการกลายพันธุ์ของ COVID-19 ทำให้ประสิทธิภาพของวัคซีนลดลง รวมถึงการกระจายวัคซีนมีความล่าช้า ซึ่งปัจจัยกดดันภาคการบริโภคภายในประเทศที่กำลังชะลอตัว ตามมาตรการ Lockdown ของรัฐบาล

3. ความคืบหน้าในการพัฒนาพื้นที่ EEC เป็นอย่างไร...ในช่วงการแพร่ระบาดของ COVID-19

นับตั้งแต่ก่อตั้งโครงการเมื่อปี 2561 ความก้าวหน้าการลงทุนใน EEC เกิดการลงทุนรวมจากงบประมาณ EEC โครงสร้างพื้นฐาน (PPP) และการส่งเสริมลงทุนจาก BOI มีมูลค่าสูงถึง 1,594,282 ล้านบาท (ณ 30 มิถุนายน 2564) โดยมีการลงทุนที่สำคัญ ๆ เช่น โครงการร่วมลงทุนรัฐ – เอกชน (โครงสร้างพื้นฐาน) ซึ่งได้ผู้ลงทุน 4 โครงการหลัก มูลค่ารวม 633,401 ล้านบาท เกิดการลงทุนในปี 2564 มูลค่า 26,588 ล้านบาท และลงทุนตลอดระยะเวลาที่เหลือของโครงการสูงถึง 606,205 ล้านบาท โดยมีรายละเอียดด้านต่าง ๆ ดังนี้

3.1 การลงทุนโครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน (EEC Project list)

ในปัจจุบัน สกพอ. ผลักดันโครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน (EEC Project list) จำนวน 5 โครงการ มูลค่าโครงการรวมกว่า 633,401 ล้านบาท (ข้อมูล ณ มิถุนายน 2564) ซึ่งเป็นการลงทุนร่วมระหว่างภาครัฐและเอกชนหรือ PPP เพื่อขีดความสามารถของโครงสร้างพื้นฐานในพื้นที่ EEC ประกอบด้วย 1) โครงการรถไฟความเร็วสูง เชื่อม 3 สนามบิน มีมูลค่าการลงทุนประมาณ 276,561 ล้านบาท 2) โครงการพัฒนาสนามบินอู่ตะเภาและเมืองการบินภาคตะวันออก มีมูลค่าการลงทุนของโครงการรวม 204,334 ล้านบาท 3) โครงการพัฒนาท่าเรือแหลมฉบัง ระยะที่ 3 มีมูลค่าการลงทุนโครงการรวม 79,200 ล้านบาท 4) โครงการพัฒนาท่าเรืออุตสาหกรรมมาบตาพุด ระยะที่ 3 มีมูลค่าการลงทุนโครงการรวม 62,205 ล้านบาท และ 5) โครงการศูนย์ซ่อมบำรุงอากาศยานอู่ตะเภา (Maintenance Repair and Overhaul : MRO) มีมูลค่าการลงทุนทั้งโครงการ 10,588 ล้านบาท โดย สกพอ. คาดว่า โครงการต่าง ๆ เหล่านี้ จะสร้างผลตอบแทนทางเศรษฐกิจราว 819,662 ล้านบาท และผลตอบแทนทางการเงินตลอดระยะเวลาโครงการ 50 ปี 446,960 ล้านบาท รวมวงเงินที่ได้ผลตอบแทนทั้งสิ้น 1,266,622 ล้านบาท

ภาพที่ 38 ภาพรวมการลงทุนโครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานใน EEC

การลงทุนโครงสร้างพื้นฐาน		“มูลค่าการลงทุนโครงการโครงสร้างพื้นฐานหลักใน อีอีซี 633,401 ล้านบาท”			
		รัฐลงทุน 246,383 au. (39%)	เอกชนลงทุน 387,018 au. (61%)	มูลค่ารวม 633,401 au. (100%)	เปิดดำเนินการ
1	โครงการรถไฟความเร็วสูง เชื่อม 3 สนามบิน	158,986	117,575	276,561	2568
2	โครงการพัฒนาสนามบินอู่ตะเภา และเมืองการบินภาคตะวันออก	17,768	186,566	204,334	2568
3	โครงการท่าเรือแหลมฉบัง ระยะที่ 3 ท่าเทียบเรือ F1 และท่าเทียบเรือ F2	48,329	30,871	79,200	F1-2568 F2-2572
4	โครงการพัฒนาท่าเรือ อุตสาหกรรมมาบตาพุด ระยะที่ 3	21,300	52,005	73,305	2569
5	ศูนย์ซ่อมบำรุงอากาศยาน และกิจกรรมพัฒนาพื้นที่อุตสาหกรรมการบิน (MRO & Aviation Technical Zone)*	อยู่ในระหว่างออกแบบเบื้องต้น และรอความชัดเจนแผนปฏิบัติการไทย			2568

ที่มา: สกพอ.

ทั้ง 5 โครงการดังกล่าว จะทำให้เกิดการจ้างงาน 4 หมื่นตำแหน่งต่อปี รวมถึงระบบการขนส่งและโลจิสติกส์ ที่ครอบคลุมจะช่วยเพิ่มมูลค่าการลงทุนลดต้นทุนค่าขนส่งและระยะเวลา และเชื่อมโยงเขตเศรษฐกิจที่มีศักยภาพทั่วประเทศอย่างไร้รอยต่อ ซึ่งล้วนเป็นการส่งเสริมความเข้มแข็งให้ผู้ประกอบการโลจิสติกส์และผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องทั้งสิ้น เพื่อเตรียมความพร้อมในการรองรับการขยายตัวของภาคธุรกิจและการค้าในอนาคต ทั้งนี้ แต่ละโครงการมีความก้าวหน้าของการดำเนินงานในช่วงที่ผ่านมา ซึ่งสรุปรายละเอียด ได้ดังนี้

ตารางที่ 14 ความคืบหน้าของการลงทุนโครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานใน EEC

ชื่อโครงการ	ความคืบหน้า
โครงการรถไฟความเร็วสูงเชื่อม 3 สนามบิน	เริ่มงานก่อสร้างแล้ว พร้อมส่งมอบพื้นที่ทั้งหมดกันยายน 2564 โดย รฟท. เตรียมส่งมอบพื้นที่ช่วงสนามบินสุวรรณภูมิถึงสนามบินอู่ตะเภา ระยะทาง 170 กิโลเมตร ซึ่งเป็นพื้นที่โครงการประมาณ 5,521 ไร่ งานมีความคืบหน้าร้อยละ 86 ให้กับเอกชนคู่สัญญาแล้ว และพร้อมส่งมอบพื้นที่ได้ทั้งหมด ภายในเดือนกันยายน 2564 ขณะนี้เอกชนได้เข้าพื้นที่ และเริ่มออกแบบเตรียมการก่อสร้าง โดยการก่อสร้างทั้งหมดจะใช้เวลาประมาณ 4 – 5 ปี และจะเปิดให้บริการช่วงพญาไท สุวรรณภูมิถึงอู่ตะเภา ในปี 2568
โครงการพัฒนาสนามบินอู่ตะเภาและเมืองการบินภาคตะวันออก	● ส่วนความรับผิดชอบภาครัฐ อาทิ การก่อสร้างทางวิ่งที่ 2 โดยกองทัพเรือได้ออกแบบทางวิ่งและทางขับที่ 2 งานทางขับเชื่อมระหว่างทางวิ่ง พร้อมลานจอดศูนย์ซ่อมอากาศยานเสร็จเรียบร้อยแล้ว ประกอบด้วย ทางวิ่งความยาว 3,505 เมตร ทางขับที่เกี่ยวข้อง 6 เส้นทาง อุโมงค์ลอดใต้ทางวิ่ง งานระบบที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น สำหรับการเตรียมส่งมอบพื้นที่ สกพอ. ได้จัดทำร่างระเบียบการปฏิบัติงานในพื้นที่เขตส่งเสริม สำหรับช่วงการก่อสร้างเพื่อใช้ในการบริหารจัดการพื้นที่ รวมถึงดูแลรักษาความปลอดภัยพื้นที่ อีกทั้ง การก่อสร้างระบบไฟฟ้าและน้ำเย็น สกพอ. ได้ส่งมอบที่ดินที่เช่าและบริษัท บี.กริม.ได้เข้าเคลียร์พื้นที่เรียบร้อยแล้ว และการก่อสร้างระบบประปาและระบบน้ำเสีย สกพอ. ได้ส่งมอบที่ดินให้แก่ บริษัท อีสทวอเตอร์เรียบร้อยแล้ว และอยู่ระหว่างสำรวจสภาพพื้นที่ ● ส่วนความรับผิดชอบเอกชนคู่สัญญา (UTA) ได้เข้าสำรวจพื้นที่โครงการเรียบร้อยแล้วและได้ก่อสร้างรั้วมาตรฐานเขตการบิน (Airsides) ความยาว 4.9 กิโลเมตร แล้วเสร็จประมาณร้อยละ 95 เพื่อรักษาความปลอดภัย และอำนวยความสะดวกในช่วงการก่อสร้างพร้อมจัดทำระดับในพื้นที่โครงการและกำหนดแนวเส้นทางเชื่อมโยงระหว่างอาคารผู้โดยสารกับสถานีรถไฟความเร็วสูง โดยมีการดำเนินงานจัดทำแผนแม่บทสนามบินฉบับสมบูรณ์ กำหนดส่งมอบตามสัญญาเดือนมิถุนายน 2564 นี้ และงานออกแบบอาคารผู้โดยสารแห่งใหม่ ได้ว่าจ้างที่ปรึกษาาระดับโลก กลุ่มบริษัท SOM เพื่อออกแบบร่างขั้นต้นของอาคาร ● กิจกรรมพัฒนาพื้นที่อุตสาหกรรมการบิน (ATZ) สกพอ. เตรียมพัฒนาพื้นที่ประมาณ 539 ไร่ เพื่อให้สนามบินอู่ตะเภาเป็นศูนย์กลางพัฒนารัฐกิจด้านอากาศยาน ซึ่งกิจกรรมใน ATZ ที่สำคัญ ๆ เช่น ศูนย์ซ่อมบำรุงอากาศยาน (MRO) ให้บริการซ่อมบำรุง/หนัก ดัดแปลงอากาศยาน ศูนย์บริการอะไหล่อากาศยาน ศูนย์บริการอุปกรณ์ภาคพื้น ซ่อมบำรุงอุปกรณ์อากาศยาน ศูนย์ฝึกอบรมบุคลากรด้านการบินและอวกาศ และที่จอดรถสำหรับอากาศยานที่เสีย และใช้เวลาซ่อมระยะยาว หรือรอจำหน่าย เป็นต้น
โครงการพัฒนาท่าเรือแหลมฉบัง ระยะที่ 3	● ส่งสัญญาร่วมลงทุนระหว่างภาครัฐกับเอกชนให้สำนักงานอัยการสูงสุดพิจารณาเรียบร้อยแล้ว จากนั้นจะนำเอาสัญญาที่ผ่านการพิจารณาแล้วเข้าสู่การพิจารณาของ กพอ. นิตพิเศษ และนำเสนอที่ประชุมคณะรัฐมนตรี (ครม.) เมื่อผ่านความเห็นชอบแล้วก็จะมีการเซ็นสัญญากับภาคเอกชนโดยกลุ่มกิจการร่วม GPC ประกอบด้วย 1) บริษัท กัลฟ์ เอ็นเนอร์จี ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด (มหาชน) 2) บริษัท พีทีที แทงค์ เทอร์มินัล จำกัด และ 3) บริษัท China Harbour Engineering Company Limited กับการท่าเรือแห่งประเทศไทย คาดว่า จะดำเนินการได้ในเดือน ส.ค.นี้ ● ส่วนการก่อสร้างท่าเรือ F1 คาดว่าจะดำเนินการแล้วเสร็จในปี 2568 และท่าเรือ F2 จะดำเนินการให้แล้วเสร็จในปี 2572 จากนั้นจะเปิดประมูลท่าเรือใกล้เคียงในบริเวณดังกล่าว ได้แก่ ท่าเรือ E ซึ่งจะมีการเชิญชวนเอกชนมาร่วมลงทุนอีกโครงการ
โครงการพัฒนาท่าเรือ	● ได้รับใบอนุญาตให้ปลูกสร้างสิ่งล่วงล้ำลำแม่น้ำ จากสำนักงานเจ้าท่าภูมิภาค สาขาระยอง เรียบร้อยแล้ว

ชื่อโครงการ	ความคืบหน้า
อุตสาหกรรมมาบตาพุด ระยะที่ 3	และการแก้ไขเปลี่ยนแปลงเนื้อหาในรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ (EHIA Report) ได้รับความเห็นชอบจากทางสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) แล้ว - ออกหนังสือแจ้งให้เริ่มงานระยะที่ 1 (NTP1) แล้ว ให้แก่ บริษัท กัลฟ์ เอ็มทีพี แอลเอ็นจี เทอร์มินัล จำกัด เพื่อให้ดำเนินการก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐาน โดยระบุวันที่เริ่มต้นนับระยะเวลาของโครงการเป็นวันที่ 1 ก.ค. 2564 ซึ่งคาดว่าจะดำเนินการแล้วเสร็จปี 2569 - มีการจัดประชุมโครงการก่อนเริ่มดำเนินการก่อสร้างโครงการพัฒนาท่าเรืออุตสาหกรรมมาบตาพุดระยะที่ 3 ที่คาดว่าจะเริ่มการก่อสร้างใน ก.ค. นี้ ซึ่งเป็นไปตามกำหนดเดิมที่ตั้งไว้
โครงการศูนย์ซ่อมบำรุงอากาศยานอุตะฉะ (MRO)	อยู่ระหว่างออกแบบจัดทำแผนแม่บทและรอความชัดเจนแผนพื้นที่ปฏิบัติการ บมจ.การบินไทย (THAI)

ที่มา: เอกสารแถลงข่าวผลการประชุมคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ครั้งที่ 2/2564 (ณ 4 ส.ค.64) และการประชุมคณะอนุกรรมการบริหารการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (กบอ.) ครั้งที่ 3/2564 (ณ 4 มิ.ย.64) รวบรวมโดยผู้เขียน

ภาพที่ 39 Timeline ของโครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานใน EEC

ที่มา: สกพอ.

3.2 การปรับสู่เศรษฐกิจสังคมดิจิทัลใน EEC (5G Leads Digital Transformation in EEC)

สกพอ. อยู่ระหว่างผลักดันการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยี 5G และการลงทุนพัฒนาระบบ 5G ในพื้นที่ EEC เพื่อก้าวสู่เศรษฐกิจสังคมดิจิทัลเต็มรูปแบบ โดยมีการพัฒนา 5G ในพื้นที่ EEC สรุปลงได้ดังนี้

3.2.1. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน: ติดตั้งแล้วเกินร้อยละ 80.0 ของพื้นที่ ซึ่งด้านสัญญาณ 5G ได้ติดตั้งท่อเสา สาย และสัญญาณ โดยร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) ประสานให้เกิดต้นทุน

ต่ำสุด ด้วยการใช้เสาอัจฉริยะ (Smart Pole) ร่วมกัน และการลงทุนเสาเพิ่ม เพื่อให้เช่า รวมทั้งกำหนดราคาต่ำสุด เพื่อให้สะท้อนความสามารถการแข่งขันของธุรกิจ สำหรับด้านข้อมูลกลาง สดช.กำหนดให้ข้อมูลภาครัฐรวมอยู่ในคลาวด์ภาครัฐ (Government Cloud) โดยพื้นที่ EEC จะสนับสนุนการจัดตั้งศูนย์ข้อมูล (Data Center) และร่วมกับกระทรวงดิจิทัล ปรับข้อกำหนด นำข้อมูลคลาวด์ภาครัฐและภาคเอกชนเฉพาะข้อมูลที่เปิดเผยได้ จัดทำข้อมูลกลางเพื่อธุรกิจในอนาคต (Common Data Lake) ในพื้นที่ EEC

3.2.2 ด้านการใช้ประโยชน์: ผลักดันการใช้ 5G ในโรงงานในพื้นที่ EEC (10,000 แห่ง) โรงแรม (300 แห่ง) หน่วยราชการ สถานศึกษา และโรงพยาบาล รวมถึงกลุ่มผู้ประกอบการ SMEs ให้มาใช้ 5G พร้อมเริ่มนำร่องใช้ 5G บริเวณสี่หีบ สนามบินอู่ตะเภา นิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด และบ้านฉาง โดยการนำ 5G มาสร้างประโยชน์ให้กับชุมชน ทั้งนี้ สวกอ. เริ่มผลักดันให้บ้านฉาง ก้าวสู่ต้นแบบเมืองอัจฉริยะ (Smart city) แห่งแรกของประเทศไทย รวมทั้งนำ 5G มาใช้ประโยชน์พัฒนาภาคเกษตร เกิดระบบเกษตรอัจฉริยะ (Precision farming) และสนับสนุนการใช้ดิจิทัลเพื่อดูแลสุขภาพ โดยสร้าง Digital Hospital Center ในพื้นที่เมืองพัทยา นอกจากนี้ สนับสนุนให้สร้างธุรกิจใหม่จาก 5G โดยส่งเสริมการใช้ประโยชน์ 5G ในการพัฒนาหุ่นยนต์ และระบบอัตโนมัติ ส่งเสริมการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษด้านดิจิทัลและการใช้ข้อมูล และส่งเสริม Star up ทำแอปพลิเคชันด้านหุ่นยนต์และอัตโนมัติ

3.2.3 ด้านการพัฒนาบุคลากร: สวกอ. สนับสนุนให้ทุกบริษัทที่จะมาลงทุนด้านดิจิทัล ให้เข้าร่วมลงทุนการพัฒนาคน โดยเน้นผลิตบุคลากรที่มีทักษะตามความต้องการของเอกชน (Up-Re-New Skill) ตั้งเป้าหมาย 3 ปี (2564 - 2566) รวม 115,282 คน ปัจจุบันดำเนินการแล้ว 8,392 คน มีแผนในปี 2564-2565 จำนวน 62,890 คน และประสานกับบริษัทชั้นนำ เช่น Huawei, HP ผลิตบุคลากรร่วมกันอย่างน้อย 44,000 คน

3.2.4 ด้านการมีส่วนร่วมและประชาสัมพันธ์: สร้างการมีส่วนร่วมให้แก่ทุกภาคส่วนให้เกิดการรับรู้การใช้ประโยชน์จาก 5G และร่วมพัฒนาพื้นที่อย่างยั่งยืน

ภาพที่ 40 การลงทุนพัฒนาระบบ 5G ในพื้นที่ EEC เพื่อก้าวสู่เศรษฐกิจสังคมดิจิทัล

3.3 การส่งเสริมการลงทุนในพื้นที่ EEC

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI) ได้ดำเนินการมาตรการส่งเสริมการลงทุนในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ปี 2563-2564 เพื่อกระตุ้นการลงทุนทั้งในและต่างประเทศในพื้นที่ EEC ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ 15 สรุปมาตรการส่งเสริมการลงทุนในพื้นที่เขต EEC ปี 2563-2564

สิทธิประโยชน์	เงื่อนไข
1. กรณีพัฒนาทรัพยากรมนุษย์	
- ลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับกำไรสุทธิที่ได้รับจากการลงทุนร้อยละ 50 ของอัตราปกติ เป็นระยะเวลา 3 ปี นับจากวันสิ้นสุดระยะเวลาการได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล สำหรับกิจการในกลุ่ม A1 A2 และ A3 - ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเพิ่มเติมอีก 2 ปี สำหรับกิจการในหมวด 8 และกิจการสนับสนุนการพัฒนาเทคโนโลยีเป้าหมายในหมวด 8	ต้องมีความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาตามที่กำหนด ได้แก่ ความร่วมมือในโครงการ Work-integrated Learning (WiL) สหกิจศึกษา และทวิภาคี หรือความร่วมมือเพื่อพัฒนาบุคลากรไทยในด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอื่นๆ ตามที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ต้องยื่นแผนความร่วมมือในการรับนักเรียนหรือนักศึกษาเข้าฝึกอาชีพ โดยมีจำนวนนักเรียนหรือนักศึกษาที่จะรับเข้าฝึก อาชีพไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ของจำนวนพนักงานทั้งหมดในโครงการที่ยื่นขอรับการส่งเสริมการลงทุน หรือไม่น้อยกว่า 40 คน แล้วแต่จำนวนใดต่ำกว่า
2. กรณีที่ตั้งอยู่ในพื้นที่เฉพาะ	
- ให้ได้รับลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับกำไรสุทธิที่ได้จากการลงทุนในอัตราร้อยละ 50 ของอัตราปกติ เป็นระยะเวลา 2 ปี นับจากวันสิ้นสุดระยะเวลาการได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล สำหรับกิจการในกลุ่ม A1 A2 และ A3 - ให้ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเพิ่มเติมอีก 1 ปี สำหรับกิจการในหมวด 8 การพัฒนาเทคโนโลยีเป้าหมาย และกิจการสนับสนุนการพัฒนาเทคโนโลยีเป้าหมายในหมวด 8	จะต้องดำเนินการจัดตั้งโครงการในเขตส่งเสริมเพื่อกิจการพิเศษในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ดังนี้ - เมืองการบินภาคตะวันออก (EEC-A) - เขตนวัตกรรมระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EECi) - เขตส่งเสริมอุตสาหกรรมและนวัตกรรมดิจิทัล (EECd) - ศูนย์นวัตกรรมทางการแพทย์ครบวงจร ธรรมศาสตร์ (พทยา) (EECmd) - เขตส่งเสริมการแพทย์จีโนมิกส์ มหาวิทยาลัยบูรพา (บางแสน)
ให้ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเพิ่มเติมอีก 1 ปี ตามหลักเกณฑ์ในประกาศคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ที่ 2/2557 ลงวันที่ 3 ธันวาคม พ.ศ. 2557	จะต้องดำเนินการจัดตั้งโครงการในนิคมอุตสาหกรรมหรือเขตอุตสาหกรรมที่ได้รับการส่งเสริมฯ ในพื้นที่จังหวัดฉะเชิงเทรา ชลบุรี และระยอง
ผ่อนผันที่ตั้งโครงการลงทุนในกิจการเป้าหมายตามมาตรการส่งเสริมการลงทุนในพื้นที่ EEC ที่จะขอรับสิทธิและประโยชน์เพิ่มเติมกรณีตั้งโครงการในเขตEECi ให้สามารถตั้งอยู่ในพื้นที่อุทยานวิทยาศาสตร์ที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนให้เป็นเขต	ให้โครงการที่ดำเนินการตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในกรณีการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และกรณีแบ่งตามสถานที่ตั้งโครงการสามารถได้รับสิทธิและประโยชน์ด้านภาษีเงินได้นิติบุคคลเพิ่มเติมควบคู่กันได้

สิทธิประโยชน์	เงื่อนไข
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีได้โดยจะต้องย้ายไปตั้งอยู่ในเขต EECi ภายในวันที่ 30 ธันวาคม 2565 ● กรณีโครงการใดได้รับสิทธิและประโยชน์ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลรวมแล้วเกิน 8 ปี จะไม่ได้รับสิทธิและประโยชน์ลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลตามมาตรา 35 (1) เพิ่มเติมอีก ● มาตรการนี้ให้มีผลบังคับใช้สำหรับคำขอรับการส่งเสริมฯ ที่ยื่นตั้งแต่วันที่ 2 มกราคม 2563 จนถึงวันทำการสุดท้ายของปี 2564 ยกเว้นสิทธิและประโยชน์ตามที่ตั้งในเขตส่งเสริมเพื่อกิจการพิเศษ 4 แห่ง ได้แก่ EECi, EECd, EECa และ EECmd สามารถยื่นคำขอรับการส่งเสริมฯ ตามมาตรการนี้ได้โดยไม่กำหนดระยะเวลาสิ้นสุดในการยื่นคำขอฯ	
หมายเหตุ: ประเภทกิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนในพื้นที่ EEC 1) กิจการกลุ่ม A1: อุตสาหกรรมฐานความรู้ เน้นการออกแบบ ทำ R&D เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน 2) กิจการกลุ่ม A2: กิจการโครงสร้างพื้นฐานเพื่อพัฒนาประเทศ และกิจการที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม แต่มีการลงทุนในประเทศน้อยหรือยังไม่มีการลงทุน 3) กิจการกลุ่ม A3: กิจการที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงซึ่งมีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ 4) กิจการในหมวด 8: การพัฒนาเทคโนโลยีเป้าหมาย ได้แก่ (1) ออกแบบทางอิเล็กทรอนิกส์ (2) วิจัยและพัฒนา (3) บริการออกแบบทางวิศวกรรม (4) บริการทดสอบทางวิทยาศาสตร์ (5) บริการสอบเทียบมาตรฐาน (6) สถานฝึกฝนวิชาชีพ ยกเว้นประเภทกิจการที่มโนบายเฉพาะที่จะไม่ได้รับสิทธิและประโยชน์ตามมาตรการนี้ ตามที่สำนักงานกำหนด	

ที่มา: สกพอ. และ BOI รวบรวมโดยผู้เขียน

ตารางที่ 16 ค่าขอรับการส่งเสริมการลงทุนจำแนกตามอุตสาหกรรมเป้าหมายช่วง 6 เดือนแรกปี 2564

อุตสาหกรรมเป้าหมาย	โครงการ		เงินลงทุน	
	เดือน ม.ค.-มิ.ย.64		เดือน ม.ค.-มิ.ย.64	
	จำนวน (โครงการ)	อัตราการเปลี่ยนแปลง (%YOY)	มูลค่า (ล้านบาท)	อัตราการเปลี่ยนแปลง (%YOY)
5 อุตสาหกรรมเดิมที่เป็นเป้าหมาย (First S-curve)				
เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์	77	+8%	60,970	+136%
ปิโตรเคมีและเคมีภัณฑ์	43	+23%	28,160	+577%
การเกษตรและแปรรูปอาหาร	97	+43%	23,170	+78%
การท่องเที่ยว	13	+63%	14,280	+246%
ยานยนต์และชิ้นส่วน	53	+33%	14,030	+5%
รวม	283	+27%	140,610	+132%
5 อุตสาหกรรมใหม่ที่เป็นเป้าหมาย (New S-curve) และ 2 อุตสาหกรรมใหม่อื่น ๆ				
การแพทย์	47	-2%	43,040	+234%
เทคโนโลยีชีวภาพ	10	-	20,720	+850%
ดิจิทัล	83	46%	1,050	+119%
อากาศยาน	4	-20%	880	-36%
ระบบอัตโนมัติและหุ่นยนต์	3	-	150	+36%
ป้องกันประเทศ	1	-50%	410	-7%
พัฒนาทรัพยากรมนุษย์และการศึกษา	-	-	-	-
รวม	148	+15%	66,250	+274%
รวมทั้งหมด	431	+23%	206,860	+164%

ที่มา: BOI รวบรวมโดยผู้เขียน

นอกเหนือการส่งเสริมการลงทุนในเขตส่งเสริมเพื่อกิจการพิเศษอย่าง EEC-A EECi EECd และ EECmd แล้วนั้น คณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (กพอ.) ได้ดำเนินการจัดตั้งเขตส่งเสริมเศรษฐกิจพิเศษเพิ่มเติมอีก 7 แห่ง ซึ่งตั้งอยู่ในจังหวัดชลบุรี 4 แห่ง และจังหวัดระยอง 3 แห่ง โดยมีพื้นที่รองรับการพัฒนาอุตสาหกรรมเป้าหมายรวมประมาณ 8,000 ไร่ โดยมีเป้าหมายเงินลงทุนรวมประมาณ 3 แสนล้านบาท ภายใน 10 ปี (2564 – 2573) สรุปรายละเอียดได้ดังนี้

1) เขตการส่งเสริมเศรษฐกิจพิเศษ เพื่อกิจการอุตสาหกรรม รูปแบบนิคมอุตสาหกรรม จำนวน 5 แห่ง ตั้งอยู่ในจังหวัดชลบุรี 3 แห่ง ได้แก่ นิคมโรจนะแหลมฉบัง นิคมโรจนะหนองใหญ่ และ นิคมเอเชียคลีน เพื่อรองรับอุตสาหกรรมยานยนต์ สมัยใหม่ อิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ การบินและโลจิสติกส์ เกษตรและเทคโนโลยีชีวภาพ และในจังหวัดระยอง 2 แห่ง ได้แก่ นิคมเอ็กโก และนิคมดับบลิวเอชเออินดัสเตรียลเอสเตทระยอง รองรับยานยนต์สมัยใหม่ หุ่นยนต์การบินและโลจิสติกส์ โดยมีจำนวนพื้นที่ โครงการ 6,884 ไร่ เป็นพื้นที่รองรับประกอบกิจการ 5,099 ไร่ เงินลงทุนสูงถึง 280,772 ล้านบาท

2) เขตส่งเสริมเศรษฐกิจพิเศษเพื่อกิจการพิเศษ จำนวน 1 แห่ง ได้แก่ ศูนย์นวัตกรรมดิจิทัลและเทคโนโลยีขั้นสูง บ้านฉาง จังหวัดระยอง พื้นที่โครงการ 519 ไร่ รองรับงานวิจัยพัฒนากลุ่มอุตสาหกรรมดิจิทัล และกิจการที่เกี่ยวข้อง พื้นที่ประกอบ กิจการ 360 ไร่ เงินลงทุนประมาณ 20,000 ล้านบาท รวมทั้ง ได้เห็นชอบ เปลี่ยนแปลงเขต

ส่งเสริมเศรษฐกิจพิเศษ เพื่อกิจการพิเศษ ศูนย์นวัตกรรมทางการแพทย์ครบวงจร ธรรมศาสตร์ (พญา) หรือ EECmd โดยขยายพื้นที่เพิ่ม 19 ไร่ จากเดิมมีพื้นที่ 566 ไร่ เป็นพื้นที่รวมประมาณ 585 ไร่ เงินลงทุนประมาณ 8,000 ล้านบาท

นอกจากนี้ จากการรายงานของ สกพอ. พบว่า เริ่มมีการลงทุนเพิ่มขึ้นใน 4 กลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมายใหม่ ประกอบด้วย 1) ธุรกิจเทคโนโลยี 5G ได้เริ่มมีการลงทุนโครงข่าย 5G แล้ว โดยนำร่องใช้อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง เพื่อพัฒนาเป็นต้นแบบเมืองอัจฉริยะ 2) ธุรกิจการแพทย์สมัยใหม่ (Medical) มีจำนวนขอรับการส่งเสริมการลงทุนเพิ่มขึ้น ท่ามกลางการแพร่ระบาดของ COVID-19 3) ธุรกิจยานยนต์ไฟฟ้า (EV) มีแนวโน้มเติบโตมากขึ้น โดยสิ้นปี 2564 คาดว่าจะมีสถานีชาร์จไฟฟ้า (EV Station) ในพื้นที่ EEC 100 แห่ง และเพิ่มเป็น 200 แห่งในปี 2565 และ 4) อุตสาหกรรมเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (BCG Model) เกิดการลงทุนในธุรกิจพลังงานสะอาดแล้วร้อยละ 30.0 ในพื้นที่ EEC เช่น การผลิตไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์และจากขยะ การพัฒนา EV City บ้านฉาง เป็นต้น

4. สรุปและข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากการรายงานข้อมูลของ สกพอ. และ BOI บ่งชี้ไปในทิศทางเดียวกันว่า ในช่วงปี 2563 เศรษฐกิจและการลงทุนในพื้นที่ EEC ปรับตัวลดลง เนื่องจากได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของ COVID-19 ก่อนที่จะปรับตัวดีขึ้นเป็นลำดับ ตามการส่งออกและการลงทุนภาคเอกชนที่เริ่มฟื้นตัวในช่วงไตรมาสที่ 1 และ 2 ปี 2564 ซึ่งคาดว่าเศรษฐกิจ EEC จะกลับมาขยายตัวในปี 2564 และ 2565 นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาผลการดำเนินงานในการพัฒนาพื้นที่ EEC ในช่วงที่ผ่านมา พบว่า การดำเนินงานส่วนใหญ่มีความคืบหน้าตามเป้าหมายที่กำหนด แม้เผชิญกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 รวมทั้ง มีภาคเอกชนหลายรายเข้าร่วมลงทุนกับภาครัฐ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาพื้นที่ EEC อย่างไรก็ตาม พบว่า ยังมีการดำเนินงานบางโครงการที่มีความล่าช้าและขาดการเชื่อมโยงของโครงสร้างพื้นฐานด้านโลจิสติกส์ต่าง ๆ รวมถึงอุตสาหกรรมเป้าหมายบางสาขายังขยายตัวช้า อีกทั้ง ยังมีอุปสรรคในการอำนวยความสะดวกทางการค้าและข้อจำกัดของข้อตกลงทางการค้าระหว่างประเทศ นำมาซึ่งการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เพื่อยกระดับขีดความสามารถของพื้นที่ EEC ในช่วงหลังจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 (Post-COVID-19) เพื่อรองรับการขยายตัวของการลงทุนทั้งจากในและต่างประเทศ ซึ่งมีรายละเอียดของข้อเสนอแนะ ดังนี้

ตารางที่ 17 สรุปข้อเสนอแนะของการศึกษา

ประเด็นเรื่อง	ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย
การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน	- เร่งรัดการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทั่วประเทศให้เกิดการเชื่อมโยงโครงข่ายทางคมนาคมตามเส้นทางยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง (GMS) เพื่อเชื่อมโยงพื้นที่ EEC เข้ากับพื้นที่มีศักยภาพทางเศรษฐกิจและเส้นทางสู่ประตูการค้าสำคัญอื่น ๆ เช่น เขตเศรษฐกิจพิเศษ (SEZ) แนวพื้นที่เศรษฐกิจตอนใต้ (SEC) แนวพื้นที่เศรษฐกิจเหนือ - ใต้ (NSEC) แนวระเบียง เส้นทาง Belt and Road Initiatives (BRI) ของจีน เป็นต้น เพื่อยกระดับให้ประเทศไทยเป็น Logistics Hub ของภูมิภาคอย่างแท้จริง - มุ่งเน้นการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้เกิดการเชื่อมโยงอย่างไร้รอยต่อ โดยเฉพาะภายในเขตพื้นที่ EEC ที่ควรพัฒนาให้เกิดการเชื่อมโยงจากท่าเรือแหลมฉบังเฟส 1-3 และท่าเรือมาบตาพุด กับเส้นทางระบบรางถนน และท่าอากาศยาน เพื่อให้เกิดระบบขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบ (Multimodal Transport)

	● เร่งรัดการดำเนินงานของโครงการศูนย์ซ่อมบำรุงอากาศยานอู่ตะเภา (MRO) ที่ในปัจจุบันมีความล่าช้ามากที่สุด เมื่อเทียบกับความคืบหน้าของทั้ง 4 โครงการ EEC Project list เนื่องจากการหยุดชะงักลงจากการล้มละลายของการบินไทย ซึ่งเป็นหุ้นส่วนหลักของโครงการนี้
การส่งเสริมการลงทุนภาคอุตสาหกรรม และการท่องเที่ยว	● เร่งรัดให้ผู้ประกอบการที่ขอรับการส่งเสริมการลงทุนในพื้นที่ EEC ให้ได้รับการอนุมัติ ออกบัตรส่งเสริมการลงทุน และให้เกิดการลงทุนจริงในพื้นที่ โดยเฉพาะโครงการลงทุนที่อยู่ในกลุ่ม 12 อุตสาหกรรมเป้าหมายตามนโยบายการส่งเสริมการลงทุนของประเทศ ● สนับสนุนให้มีการจัดสรรพื้นที่รองรับนักลงทุนที่เป็นผู้ประกอบการไทยรายเล็กหรือ SMEs โดยเฉพาะ โดยการจัดตั้ง “นิคมอุตสาหกรรม SMEs” ให้เป็นรูปธรรม เพื่อเปิดโอกาสให้บริษัทธุรกิจขนาดเล็กในประเทศไทยที่มีจำนวนกว่า 3 ล้านราย (สัดส่วนร้อยละ 98.0 ของจำนวนบริษัทรวมทั่วประเทศ) ได้เรียนรู้เทคโนโลยี ได้สิทธิประโยชน์ การดูแล และระบบสาธารณูปโภคที่ดี อีกทั้ง มีช่องทางในการลงทุนสามารถพัฒนาตนเองให้เป็นส่วนหนึ่งใน Supply Chain เพื่อป้อนชิ้นส่วนหรือวัตถุดิบให้ครบวงจรของการผลิต ● ส่งเสริมการท่องเที่ยวในพื้นที่ EEC เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพสูงด้านการท่องเที่ยวและมีความหลากหลายของแหล่งท่องเที่ยว เช่น แหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ แหล่งท่องเที่ยวเชิงนันทนาการ แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรกรรม และการท่องเที่ยวเชิงธุรกิจ (Business tourism) หรือธุรกิจไมซ์ (MICE) โดยเฉพาะในเมืองพัทยา อีกทั้ง ยังมีแหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น (Man-made Attraction) อาทิ สวนสนุก สวนน้ำ ศูนย์การค้า สถานบันเทิง และการจัดงานกิจกรรมพิเศษ เช่น การจัดแข่งขันกีฬาทางน้ำ การจัดแสดงคอนเสิร์ต และการแสดงนิทรรศการระดับนานาชาติ เป็นต้น เพื่อให้นักท่องเที่ยว เกิดสิ่งจูงใจในการท่องเที่ยว ทั้งนี้ ภาครัฐควรเร่งพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเหล่านี้ ให้เป็นจุด Landmark แหล่งใหม่ ตลอดจนพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ของแหล่งท่องเที่ยว เช่น การก่อสร้างอาคารบริการการท่องเที่ยว จุดชมวิว/แวะพัก การก่อสร้างห้องน้ำสาธารณะ เป็นต้น ตามแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕)
การปรับปรุงกฎระเบียบและข้อตกลงระหว่างประเทศ	● ควรเร่งพัฒนาระบบ e-Customs หรือระบบศุลกากรอิเล็กทรอนิกส์แบบไร้กระดาษ 100% เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ประกอบการในพื้นที่ EEC ● ควรพัฒนาระบบรับชำระภาษีอากรและค่าธรรมเนียมในการส่งออก-นำเข้าผ่านธนาคารทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Payment) โดยไม่ต้องมาติดต่อที่กรมศุลกากร เพื่อลดระยะเวลาและค่าใช้จ่ายในการดำเนินธุรกิจของผู้ประกอบการในพื้นที่ EEC ● เร่งรัดการศึกษาและพิจารณาข้อตกลงการค้าเสรีกับประเทศที่สำคัญ เช่น หุ้นส่วนเศรษฐกิจภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก (CPTPP) ข้อตกลงการค้าเสรี (FTA) กับสหภาพยุโรป (EU) เพื่อดึงดูดการลงทุนในพื้นที่ EEC ในระยะถัดไป ● เร่งแก้ไขปัญหาที่นักลงทุนต่างชาติเห็นว่าอุปสรรคต่อการลงทุนและการประกอบธุรกิจในประเทศไทย เช่น ข้อจำกัดและอุปสรรคในการทำงาน และการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว เป็นต้น เพื่อสร้างสภาวะแวดล้อมที่เหมาะสมกับการลงทุน
การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน	● มุ่งเน้นการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Governance) ในพื้นที่ EEC เพื่อให้การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานต่าง ๆ เกิดผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและประชาชนที่อยู่บริเวณพื้นที่โครงการดังกล่าวให้น้อยที่สุด รวมถึงจะต้องเปิดโอกาสให้ประชาชน ผู้มีส่วนได้เสีย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เข้าไปมีส่วนร่วมในกระบวนการแลกเปลี่ยนข้อมูลและความคิดเห็น เพื่อแสวงหาทางเลือกในการตัดสินใจต่าง ๆ เกี่ยวกับโครงการที่เหมาะสมร่วมกัน เนื่องจากในช่วงที่ผ่านมา มีประชาชนในพื้นที่ที่มีการขอให้ยุติการดำเนินการเพื่อประกาศใช้ผังเมือง EEC ฉบับใหม่ที่รัฐบาลกำหนด รวมถึงต้องการให้รัฐบาลทบทวนการจัดทำผังเมืองใหม่ดังกล่าวตั้งแต่นั้น โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วม

ที่มา: จัดทำโดยผู้เขียน

รู้หรือไม่? อันดับของไทยไม่แพ้ใครในโลก¹²

บทสรุปผู้บริหาร

○ ศักยภาพทางเศรษฐกิจของไทยในหลายด้านติดอันดับดีที่สุดในหรือมากที่สุดเป็นลำดับขั้นนำของโลก

○ อันดับของไทยมีความโดดเด่นในด้านปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจ ด้านธุรกิจ ด้านเกษตรกรรม ด้านอุตสาหกรรม ด้านบริการ และด้านเศรษฐกิจดิจิทัล ซึ่งไทยอยู่ใน 25 อันดับแรกของโลกจากสถิติและการจัดอันดับของหน่วยงานต่างๆ

○ จะเห็นได้ว่าประเทศไทยมีความน่าสนใจในเชิงเศรษฐกิจอย่างรอบด้าน นับเป็นปัจจัยที่จะส่งเสริมให้เกิดการดึงดูดการลงทุนและการเติบโตทางเศรษฐกิจในระยะยาวต่อไปในอนาคต ดังนั้น หน่วยงานภาคเอกชนจึงควรเร่งใช้ประโยชน์จากข้อได้เปรียบทางเศรษฐกิจข้างต้นเพื่อต่อยอดให้เศรษฐกิจไทยขับเคลื่อนต่อไปได้อย่างยั่งยืน

ศักยภาพของในเชิงเศรษฐกิจของไทยมีหลายด้านที่ไม่แพ้ชาติใดในโลก เห็นได้จาก Infographic “อันดับของไทยในระดับโลก” ที่จัดทำโดยสำนักงานเศรษฐกิจการคลังและมีการเผยแพร่ทั้งในระดับกระทรวงการคลังและระดับรัฐบาล โดยการจัดกลุ่มอันดับของไทยแบ่งเป็น 6 ด้าน ได้แก่ ปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจ ธุรกิจ เกษตรกรรม อุตสาหกรรม บริการ และเศรษฐกิจดิจิทัล เพื่อสะท้อนให้เห็นถึงมิติแง่มุมต่างๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกับศักยภาพทางเศรษฐกิจของไทยอย่างรอบด้าน

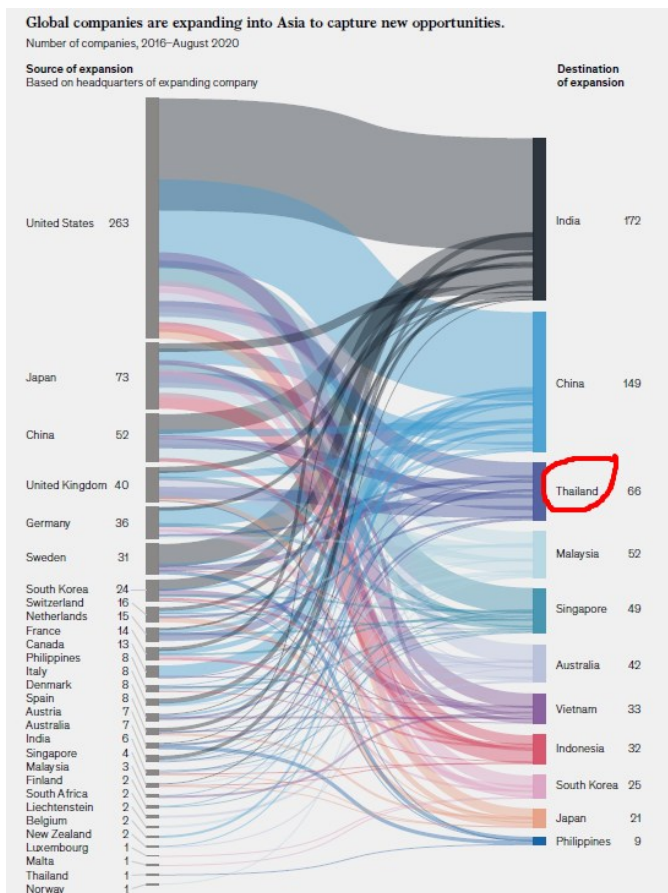
ในที่นี่ จะขอขยายความเฉพาะบางอันดับที่มีความน่าสนใจในแต่ละด้าน ดังนี้

1. ด้านปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจ ประเทศไทยได้รับการจัดอันดับเป็นที่ 1 ของโลกจาก Bloomberg ใน 2 การจัดอันดับ ได้แก่ การที่ไทยเป็นประเทศที่น่าสนใจ

¹² ผู้เขียน นรพัชร อัครวัตรกล ผู้อำนวยการส่วนวิเคราะห์และสถาบันสัมพันธ์ และกวิณ เอี่ยมตระกูล เศรษฐกรชำนาญการ ขอขอบคุณ ดร.พิสิทธิ์ พัวพันธ์ ผู้อำนวยการสำนักนโยบายเศรษฐกิจมหภาค สำหรับคำแนะนำ

เป็นอันดับ 1 โดยได้มีการรายงานจากสำนักข่าว Bloomberg เมื่อวันที่ 16 ธันวาคม 2563 ว่าประเทศไทยเป็นอันดับหนึ่งในกลุ่มประเทศเกิดใหม่ 17 ประเทศจากการศึกษาโดยใช้เครื่องชี้วัดทางเศรษฐกิจ 11 เครื่องชี้วัด (Thailand and Russia are well placed to be among the emerging-market standouts that could beat expectations next year.) เนื่องจากประเทศไทยมีฐานะเงินทุนสำรองระหว่างประเทศที่แข็งแกร่งและมีศักยภาพสูงในการดึงดูดเงินลงทุนใน portfolio จากต่างประเทศ โดยมีประเทศรัสเซียตามมาเป็นอันดับที่ 2 นอกจากนี้ ในการจัดอันดับประเทศที่มีความทุกข์ยากทางเศรษฐกิจจาก Bloomberg Misery Index 2020 ซึ่งมีการรายงานเมื่อเดือนสิงหาคม 2563 ที่ผ่านมามีประเทศไทยมีความทุกข์ยากน้อยที่สุดในโลก ตามมาด้วยสิงคโปร์ ญี่ปุ่น สวิตเซอร์แลนด์ และมาเลเซีย อันที่จริงประเทศไทยได้รับการจัดอันดับให้เป็นประเทศที่มีความทุกข์ยากน้อยที่สุดมา 4 ปีต่อเนื่องกันแล้ว เนื่องจากการวัดความทุกข์ยากของ Bloomberg อาศัยข้อมูลการว่างงานและอัตราเงินเฟ้อเป็นสำคัญ ซึ่งประเทศไทยมีอัตราการว่างงานและอัตราเงินเฟ้อที่ต่ำกว่าประเทศอื่นๆ ในช่วงที่ผ่านมา สะท้อนถึงการมีกำลังซื้อที่ดีของประชาชน

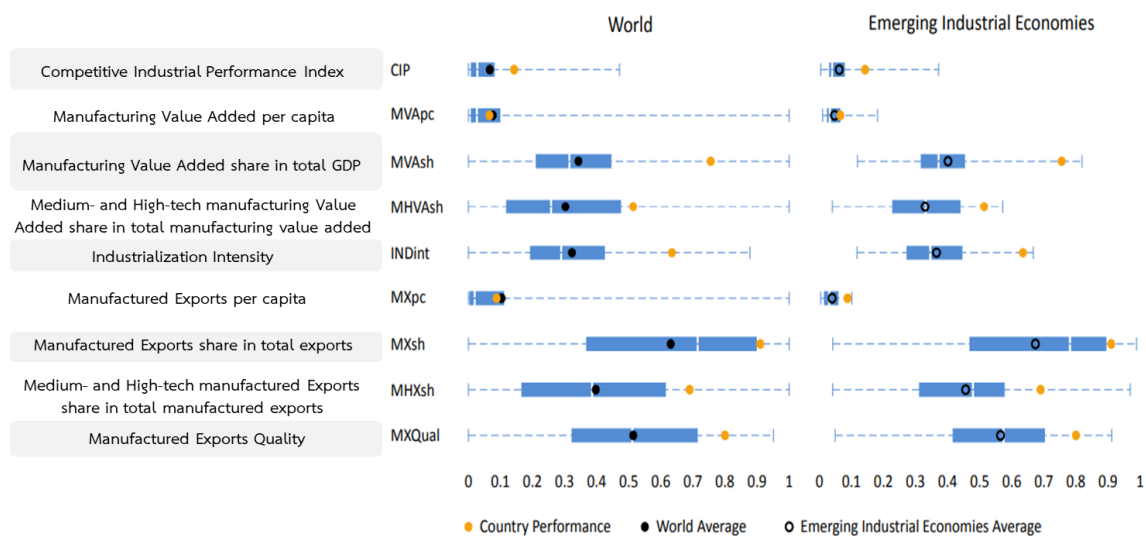

2. ด้านธุรกิจ นอกเหนือจากการจัดอันดับความง่ายในการประกอบธุรกิจหรือ Ease of Doing Business ซึ่งเป็นที่รู้จักกันดีอยู่แล้ว ในที่นี้อยากจะหยิบยกการจัดอันดับของบริษัทที่ปรึกษาชั้นนำอย่าง McKinsey ซึ่งได้เผยแพร่รายงาน “The Future of Asia: How Asia can Boost Growth through Technological Leapfrogging” เมื่อเดือนธันวาคม 2563 ที่ผ่านมามีส่วนหนึ่งของรายงานได้อ้างอิงถึงผลการสำรวจบริษัทข้ามชาติต่างว่าต้องการเข้ามาลงทุนในประเทศใดในเอเชีย ซึ่งพบว่า ประเทศอินเดีย จีน และไทยเป็น 3 เป้าหมายแรกในการขยายกิจการของบริษัทข้ามชาติต่างๆ โดยเฉพาะในกรณีของประเทศไทย บริษัทที่สนใจเข้ามาขยายธุรกิจ ยกตัวอย่างเช่น สหรัฐอเมริกา จีน และสหราชอาณาจักร เป็นต้น

3. ด้านเกษตรกรรม อาศัยข้อมูลจาก Food and Agriculture Organization (FAO) ของสหประชาชาติ

จากฐานข้อมูลล่าสุดปี 2019 จะพบว่าไทยเป็นผู้ผลิตยางพาราธรรมชาติมากที่สุดในโลกโดยผลิตได้ถึง 4.8 ล้านตัน ตามมาด้วยอินโดนีเซีย (3.4 ล้านตัน) และเวียดนาม (1.2 ล้านตัน) นอกจากนี้ ยังเป็นอันดับที่ 3 ของโลกในการผลิตอ้อย ปาล์มน้ำมัน และมันสำปะหลัง โดยในกรณีของอ้อยสามารถผลิตได้ 131 ล้านตัน ตามหลังบราซิล (753 ล้านตัน) และอินเดีย (405 ล้านตัน) สำหรับปาล์มน้ำมัน ไทยผลิตได้ 16.8 ล้านตัน ตามหลังอินโดนีเซีย (245.6 ล้านตัน) และมาเลเซีย (99 ล้านตัน) สำหรับมันสำปะหลัง ไทยผลิตได้ 31.1 ล้านตัน ตามหลังไนจีเรีย (59.2 ล้านตัน) และสาธารณรัฐประชาธิปไตยคองโก (40.1 ล้านตัน)

4. ด้านอุตสาหกรรม อ้างอิงจากดัชนีสมรรถนะทางการแข่งขันด้านอุตสาหกรรม ปี 2563 (Competitive Industrial Performance Index 2020) ซึ่งจัดทำโดยองค์การพัฒนาอุตสาหกรรมแห่งชาติ (United Nations Industrial Development Organization: UNIDO) จะเห็นว่าไทยอยู่ในอันดับที่ 24 ของโลกซึ่งนับได้ว่ามีศักยภาพหรือขีดความสามารถในการแข่งขันเป็นอย่างมาก ทั้งนี้ หากพิจารณาจากองค์ประกอบของดัชนีข้างต้นจะเห็นว่าแทบทุกองค์ประกอบ สถานะของไทยอยู่เหนือค่าเฉลี่ยของโลกและค่าเฉลี่ยของประเทศเกิดใหม่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของสัดส่วนของมูลค่าเพิ่มของการผลิตต่อ GDP (Share of Manufacturing Value Added in GDP Index) ของไทยสูงเป็นอันดับ 6 ของโลก

*Emerging Industrial Economies: Mauritius, Egypt, South Africa, Suriname, Tunisia, Brunei Darussalam, China, India, Indonesia, Iran, Jordan, Kazakhstan, Oman, Philippines, Saudi Arabia, Sri Lanka, Thailand, Vietnam, Bulgaria, Croatia, Cyprus, Greece, North Macedonia, Serbia, Romania, Turkey, Ukraine, Argentina, Brazil, Colombia, Costa Rica, Mexico, Uruguay, Venezuela
ที่มา: United Nations Industrial Development Organization

5. ด้านบริการ โดยเฉพาะการท่องเที่ยวซึ่งประเทศไทยมีชื่อเสียงอย่างมากและเป็นที่รับทราบในวงกว้างอยู่แล้ว นอกจากนี้ ประเทศไทยยังได้รับการจัดอันดับมากกว่าที่นำเสนอใน Infographic อีกหลายรายการ ยกตัวอย่างเช่น เชียงใหม่เป็นเมืองที่เป็นมิตรกับนักท่องเที่ยวเป็นอันดับ 1 และเกาะพะงันเป็นเกาะที่ดีที่สุดเป็นอันดับที่ 3 ในเอเชีย โดยการสำรวจของผู้่านิตยสาร Conde Nast Traveller ในปี 2563 เป็นต้น

6. ด้านเศรษฐกิจดิจิทัล อาศัยผลการสำรวจของ We Are Social และ Hootsuite ในรายงาน Digital 2021 Global Overview Report ซึ่งได้รวมสถิติการใช้งานด้านดิจิทัลและพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตจากทั่วโลก รวมทั้งประเทศไทย ด้วย ทำให้เห็นได้ว่าประเทศไทยมีสถิติที่อยู่ในระดับแนวหน้าของโลกหลายรายการ อาทิ การทำธุรกรรมผ่าน Mobile Banking สูงเป็นอันดับ 1 ของโลกที่ 68.1% ตามมาด้วย แอฟริกาใต้ (64.0%) และโปแลนด์ (57.7%) ความเร็ว Internet บ้านสูงสุดเป็นอันดับ 1 เฉลี่ยที่ 308.35 Mbps ตามด้วยสิงคโปร์ (245.31 Mbps) และฮ่องกง (226.8 Mbps) การใช้ E-Commerce ผ่านมือถือของไทยสูงเป็นอันดับ 2 ของโลกที่ 74.2% เป็นรองอินโดนีเซีย (79.1%) และมีฟิลิปปินส์ (69.6%) เป็นอันดับที่ 3 การใช้ E-Commerce ของไทยสูงเป็นอันดับ 3 ของโลกที่ 83.6% เป็นรองอินโดนีเซีย (87.1%) และสหราชอาณาจักร (85.5%) เป็นต้น อันที่จริงประเทศไทยไม่ได้เพิ่งอยู่ในอันดับแนวหน้าของโลกในปี 2563 เป็นปีแรก อาทิ ผลการสำรวจจาก Global Digital Report 2019 ระบุว่า ประเทศไทยเป็นอันดับ 1

ของโลกในการใช้ Mobile Banking เป็นอันดับที่ 2 ของการถือครอง Cryptocurrency และเป็นอันดับที่ 3 ในการใช้ Mobile Commerce เป็นต้น

นี่เป็นเพียงส่วนหนึ่งของการที่ประเทศไทยถูกจัดอันดับอยู่ในประเทศชั้นนำของโลกในด้านต่างๆ อย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะเห็นได้ว่าประเทศไทยมีความน่าสนใจในเชิงเศรษฐกิจอย่างรอบด้านไม่ว่าจะเป็นด้านอุปสงค์และด้านการผลิตซึ่งครอบคลุมในทุกภาคส่วนของการผลิต อีกทั้งยังมีปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจทั้งในเชิงภาคเศรษฐกิจจริงและภาคการเงินที่ดี ตลอดจนมีความพร้อมในเชิงดิจิทัลสอดคล้องกับเศรษฐกิจยุคใหม่ในภาวะ New Normal จากสถานการณ์โควิด19 อีกด้วย นับเป็นปัจจัยที่จะส่งเสริมให้เกิดการดึงดูดการลงทุนและการเติบโตทางเศรษฐกิจในระยะยาวต่อไปในอนาคต ดังนั้น หน่วยงานภาคเอกชนจึงควรเร่งใช้ประโยชน์จากข้อได้เปรียบทางเศรษฐกิจข้างต้นเพื่อต่อยอดให้เศรษฐกิจไทยขับเคลื่อนต่อไปได้อย่างยั่งยืน

วิกฤตเวเนซุเอลากับเศรษฐกิจโลกและเศรษฐกิจไทย¹³

บทสรุปผู้บริหาร

○ เวเนซุเอลาเคยเป็นประเทศที่มีปริมาณสำรองน้ำมันดิบใหญ่ที่สุดในโลก คิดเป็นกว่าร้อยละ 20 ของปริมาณน้ำมันดิบทั่วโลก ทำให้รายได้ของประเทศกว่าร้อยละ 90 มาจากการส่งออกน้ำมันดิบ จนกระทั่งปี 1976 รัฐบาลของประธานาธิบดี คาร์ลอส เปเรซ ออกนโยบายตั้ง “บริษัทน้ำมันแห่งชาติ” ทำให้รัฐบาลเวเนซุเอลาตอนนั้นมีรายได้มหาศาลจากผูกขาดการขายน้ำมัน แต่กลับบริหารจัดการทรัพยากรอันอุดมสมบูรณ์นี้อย่างไรประสิทธิภาพ ต่อมาในปี 1999 ประธานาธิบดี ฮูโก ชาเวซ มีแนวคิด “รัฐสวัสดิการ” จึงนำเงินจำนวนมากมาใช้กับโครงการประชานิยมแบบสุดขีด เพื่อหวังฐานเสียงจากประชาชน เช่น อัมราคาสินค้า ทำให้ภาคธุรกิจเอกชนต้องปิดตัว รวมถึงการควบคุมอัตราแลกเปลี่ยน นับเป็นจุดเริ่มต้นของภาวะเงินเฟ้อ โดยเมื่อปี 2013 นิโกลัส มาดูโร ขึ้นมาเป็นประธานาธิบดีคนใหม่แทน ก็ยังคงใช้นโยบายประชานิยมต่อไป

○ เมื่อเกิดวิกฤตราคาน้ำมันตกต่ำ ในช่วงปี 2014-2016 ทำให้ราคาน้ำมันดิบลดลงต่ำกว่า 30 ดอลลาร์สหรัฐ/บาร์เรล เวเนซุเอลาได้รับผลกระทบจากรายได้หดหายไปมหาศาล แต่รัฐบาลยังคงเดินหน้าอัดฉีดเงินเพื่อประชานิยมต่อไป ประกอบกับ บริษัทน้ำมันแห่งชาติ เผชิญภาวะขาดทุน เพราะการบริหารงานที่ขาดประสิทธิภาพของภาครัฐ ในที่สุดรัฐบาลตัดสินใจพิมพ์เงินออกมาจำนวนมาก ส่งผลให้เกิดภาวะเงินเฟ้อรุนแรง อย่างไรก็ตาม ยิ่งเกิดภาวะเงินเฟ้อมากขึ้นเท่าไร รัฐบาลกลับยิ่งพิมพ์เงินเพิ่มต่อเนื่อง ทำให้เงิน “โบลิวาร์” เป็นเหมือนเศษกระดาษ และประชาชนยิ่งอดอยากจากการที่สินค้าอุปโภคบริโภคมีราคาแพงมหาศาล ทั้งนี้ นอกจากปัญหาเศรษฐกิจแล้ว เวเนซุเอลายังเผชิญกับการคว่ำบาตรจากนานาประเทศ รวมถึงปัญหาความไม่สงบภายในประเทศ

○ สำหรับประเทศไทย ไม่มีข้อมูลปริมาณทางการค้ากับเวเนซุเอลา ดังนั้น การคว่ำบาตรหรือความวุ่นวายภายในประเทศของเวเนซุเอลาไม่ได้ส่งผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญทางเศรษฐกิจกับไทย ทั้งนี้ ผู้เขียนเห็นว่าไม่มีทางเป็นไปได้ที่ไทยจะประสบภาวะวิกฤตเหมือนเวเนซุเอลา เนื่องจาก (1) ฐานะทางการเงินการคลังของรัฐบาลไทยมีเสถียรภาพ (2) เสถียรภาพด้านต่างประเทศของไทยมั่นคงมาก และ (3) การจัดพิมพ์และออกใช้ธนบัตรของธนาคารแห่งประเทศไทยมีทุนสำรองเงินตราหนุนหลังตามกฎหมาย

1. บทนำ

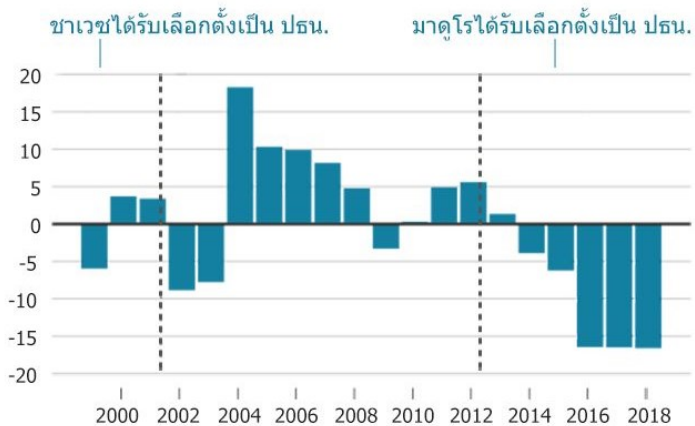
เวเนซุเอลา (Venezuela) เคยเป็นประเทศที่ร่ำรวย เพราะมีปริมาณสำรองน้ำมันดิบใหญ่ที่สุดในโลก คิดเป็นกว่าร้อยละ 20 ของปริมาณน้ำมันดิบทั่วโลก ทำให้รายได้ของเวเนซุเอลากว่าร้อยละ 90 มาจากการส่งออกน้ำมันดิบ จนกระทั่งปี 1976 รัฐบาลของประธานาธิบดี “คาร์ลอส แอนเดรส เปเรซ (Carlos Andrés Perez)” ออกนโยบายตั้ง

¹³ ผู้เขียน นายธรรมฤทธิ์ คุณทวีญ ส่วนการวิเคราะห์เสถียรภาพเศรษฐกิจ สำนักนโยบายเศรษฐกิจมหภาค ขอขอบคุณ ดร. สมคิด บุญล้วนเหลือ ผู้อำนวยการส่วนการวิเคราะห์เสถียรภาพเศรษฐกิจ และดร. พิสิทธิ์ พัวพันธ์ ผู้อำนวยการสำนักนโยบายเศรษฐกิจมหภาค สำหรับข้อเสนอแนะ ทั้งนี้ ข้อคิดเห็นที่ปรากฏในบทความนี้เป็นความเห็นของผู้เขียน ซึ่งไม่จำเป็นต้องสอดคล้องกับความเห็นของสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

“บริษัทน้ำมันแห่งชาติ” เพื่อให้รัฐบาลเข้าไปควบคุมธุรกิจพลังงานทั้งหมดในประเทศ แทนที่จะเป็นบริษัทเอกชนที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ผลคือ ทำให้รัฐบาลเวนซุเอลาตอนนั้นมีรายได้มหาศาลจากผูกขาดการขายน้ำมัน แต่กลับบริหารจัดการทรัพยากรอันอุดมสมบูรณ์นี้อย่างไร้ประสิทธิภาพ

ต่อมา ในปี 1999 “ฮูโก ชาเวซ (Hugo Rafael Chavez)” ได้รับเลือกตั้งเป็นประธานาธิบดีคนใหม่ ซึ่งเขามีแนวคิดรัฐสวัสดิการ จึงนำเงินจำนวนมากมาใช้กับโครงการประชานิยมแบบสุดขั้ว (*Extreme Populism*) เพื่อหวังฐานเสียงจากประชาชน เช่น คุมราคาสินค้า โดยควบคุมและกำหนดราคาสินค้าให้ถูกกว่าความเป็นจริงมาก จนภาคธุรกิจขาดทุน อยู่ไม่ได้ ต้องปิดกิจการไป ไม่มีใครผลิตสินค้า ได้แก่ โครงการสร้างบ้านราคาถูกกว่าท้องตลาด 2 ล้านหลัง การอุดหนุนราคาพลังงาน สนับสนุนให้ประชาชนหยุดทำการเกษตรแล้วใช้การนำเข้าทดแทน และการควบคุมอัตราแลกเปลี่ยน เพื่อป้องกันไม่ให้เงินไหลออกนอกประเทศ จนทำให้ตลาดค่าเงินเวนซุเอลาพัง ขาดแคลนเงินสกุลต่างชาติ เป็นจุดเริ่มต้นของเงินเพื่อขึ้นรุนแรง (Hyper Inflation)¹⁴ ซึ่งนโยบายเหล่านี้ทำให้ “ฮูโก ชาเวซ” เป็นที่รักของคนยากจนในประเทศ ซึ่งแม้เขาจะเสียชีวิตไปแล้วเมื่อปี 2013 และได้ “นิโกลัส มาดูโร (Nicolas Maduro)” ขึ้นมาเป็นประธานาธิบดีคนใหม่แทน ก็ยังคงเลียนแบบใช้นโยบายประชานิยมต่อไป

% ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ

2. วิฤตราคาน้ำมันในช่วงปี 2014-2016 จุดเริ่มของปัญหาเศรษฐกิจ

เมื่อเกิดวิกฤตราคาน้ำมันตกต่ำ ในช่วงปี 2014-2016 ที่ทำให้ราคาน้ำมันดิบลดลงต่ำกว่า 30 ดอลลาร์สหรัฐ/บาร์เรล จากที่เคยสูงกว่า 100 ดอลลาร์สหรัฐ/บาร์เรล แน่นอนว่าเวนซุเอลา ซึ่งพึ่งพารายได้จากน้ำมันเป็นหลัก รับผลกระทบจากรายได้หดหายไปอย่างมหาศาล แม้จะมีสัญญาเตือนถึงปัญหาเศรษฐกิจ ทว่า รัฐบาลกลับไม่เลือกใช้นโยบายรัดเข็มขัด แต่ยังคงเดินหน้าอัดฉีดเงินเพื่อประชานิยมต่อไป แถมยังหมดเงินจำนวนมากไปกับการซื้อเครื่องบินรบ รถถัง เพื่อเสริมกองทัพ จนต้องกู้เงินจากจีนและรัสเซีย ที่สำคัญคือ บริษัทน้ำมันแห่งชาติ ก็เจอกับภาวะขาดทุน เพราะการบริหารงานที่ขาดประสิทธิภาพของภาครัฐ

Crude Oil Price: WTI Futures
\$ per barrel

¹⁴ Hyperinflation ว่าเป็นภาวะเงินเฟ้อขึ้นรุนแรงที่ราคาสินค้าแพงขึ้นต่อเนื่องแบบรวดเร็ว หรือมากกว่าร้อยละ 50 ภายใน 1 เดือน ส่งผลให้เงินด้อยค่าจนไม่มีใครอยากได้ เช่น สถานการณ์ในเวนซุเอลาที่ต้องใช้เงินถึง 2.6 ล้านโบลิวาร์ (340 บาท) เพื่อซื้อกระดาษชำระ 1 ม้วน หรือใช้เงิน 14.6 ล้านโบลิวาร์ (1,900 บาท) เพื่อซื้อไก่ 1 ตัว

3. พิมพ์เงินจำนวนมาก หวังแก้ปัญหา

ในที่สุดรัฐบาลยังตัดสินใจแก้ปัญหา ด้วยการพิมพ์เงินออกมาจำนวนมาก ส่งผลให้ราคาสินค้าแพงขึ้นมหาศาล เกิดเงินเฟ้อรุนแรง เมื่อกลไกการเงินเปลี่ยนแปลงไป ทำให้ค่าเงินเวเนซุเอลาอ่อนค่าลง สินค้านำเข้าจากต่างประเทศมีราคาแพงขึ้น รัฐบาลจึงยกเลิกการนำเข้าสินค้าบางอย่าง ส่งผลให้อาหารและ

ยารักษาโรคเริ่มขาดแคลน ประชาชนเริ่มอดอยาก อย่างไรก็ตาม ยังเกิดภาวะเงินเฟ้อมากขึ้นเท่าไร รัฐบาลกลับยังพิมพ์เงินเพิ่มแบบนี้ซ้ำแล้วซ้ำเล่า จนค่าเงิน Bolivar (โบลิวาร์) เป็นเหมือนเศษกระดาษ ในที่สุดภาวะเงินเฟ้อก็ทะลุร้อยละ 80,000 ในปี 2018 โดยราคาสินค้าในเวเนซุเอลาแพงขึ้นอย่างมหาศาล ไม่ว่าจะเป็นไก่สด ขายอยู่ที่ตัวละ 14.6 ล้านโบลิวาร์ หรือราว 1,900 บาท ข้าวสารบรรจุถุงกิโลกรัมละ 2.5 ล้านโบลิวาร์ หรือ 330 บาท กระดาษชำระม้วนละ 2.6 ล้านโบลิวาร์ หรือราว 340 บาท เป็นต้น ซึ่งราคาสินค้าที่กล่าวมา ถือว่าแพงมาก เมื่อเทียบกับค่าแรงขั้นต่ำของ ชาวเวเนซุเอลาที่ได้รับประมาณเดือนละ 1.8 ล้าน โบลิวาร์ หรือราว 240 บาท

ด้วยเหตุนี้ รัฐบาลจึงต้องเปลี่ยนสกุลเงินใหม่ กลายเป็น Sovereign Bolivar ด้วยการตัดเลขศูนย์ 5 ตัว เพื่อให้เงิน 100,000 Bolivar มีค่าเท่ากับ 1 Sovereign Bolivar และยังปรับเพิ่มค่าแรงขั้นต่ำขึ้นร้อยละ 3,000 เพื่อหวังให้ประชาชนมีเงินมาใช้จ่าย เป็นเหตุให้เวเนซุเอลาต้องเจอกับภาวะเศรษฐกิจตกต่ำมาจนถึงทุกวันนี้ และดูเหมือนสถานการณ์จะมีแต่แย่ลงเรื่อย ๆ

4. วิกฤตเศรษฐกิจ สู่ความขัดแย้งทางการเมือง

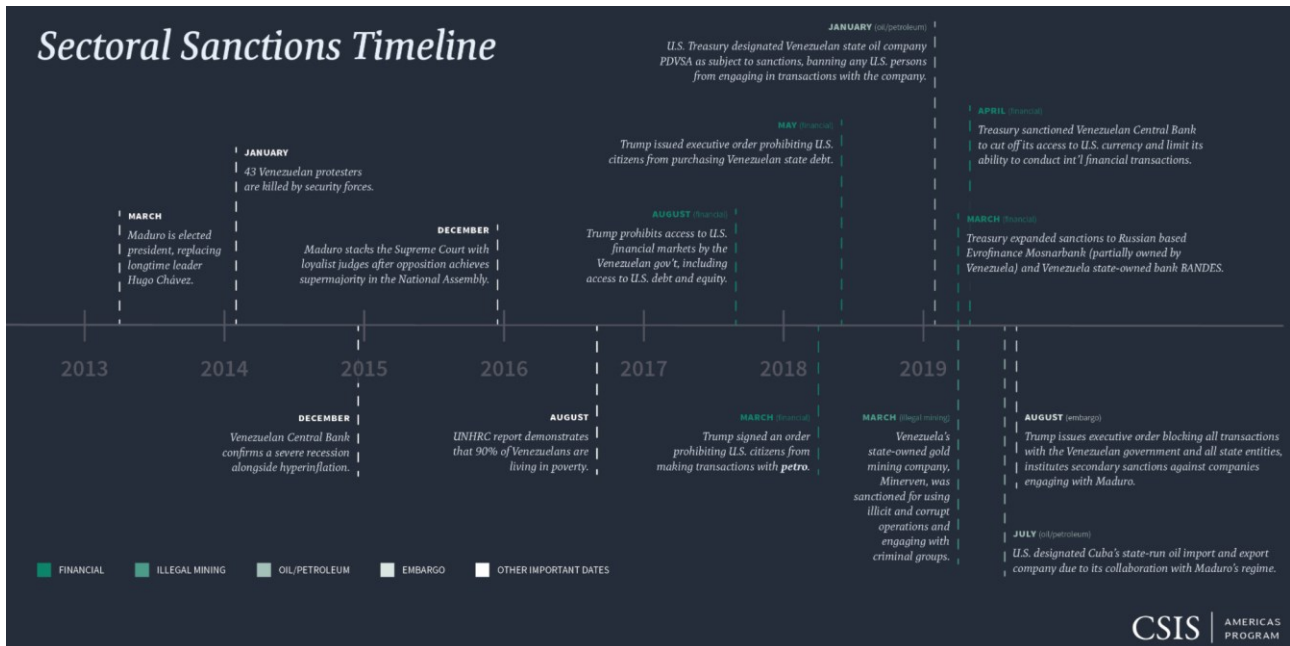
ในปี 2018 ได้มีการเลือกตั้งครั้งใหม่ โดยมี 2 แคนดิเดต คือรัฐบาลปัจจุบันอย่าง "นิโกลัส มาดуро" และฝ่ายค้านที่นำโดย "ฮวน กุยโด (Juan Gerardo Guaido)" ผลปรากฏว่า "นิโกลัส มาดуро" เป็นผู้ชนะ แต่กลับโดนวิจารณ์อย่างหนักเรื่องความไม่โปร่งใส เพราะมีผู้มาใช้สิทธิไม่ถึงร้อยละ 50 จนทำให้การเลือกตั้งครั้งนี้ถูกคว่ำบาตรโดยสหรัฐอเมริกา "ฮวน กุยโด" จึงใช้โอกาสนี้ตั้งตัวเองเป็นประธานาธิบดี โดยมีสหรัฐฯหนุนหลัง ขณะที่ "นิโกลัส มาดуро" ก็ไม่ยอมเช่นกัน ยังคงนั่งในสภาต่อไป ซึ่งหนุนโดยจีนและรัสเซีย ทำให้ตอนนี้เวเนซุเอลา กลายเป็นประเทศที่มีประธานาธิบดี 2 คน โดยทั้งฝ่ายสนับสนุนและฝ่ายต่อต้านต่างก่อเหตุปะทะกันรุนแรง (Venezuela's Two President Collide) และเป็นการซ้ำเติมปัญหาในประเทศให้เลวร้ายขึ้นไปอีก

5. ความยากลำบากของชาวเวเนซุเอลาในตอนี้

จนถึงตอนนี้ปัญหาเงินเฟ้อขึ้นรุนแรง (Hyperinflation) ก็ยังคงอยู่ ขณะที่สินค้านำเข้าแพงมหาศาล สวนทางกับค่าแรงคนในประเทศ รวมไปถึงปัญหาการขาดแคลนยาน้ำสะอาดและไฟฟ้ามีใช้ไม่เพียงพอ ปัญหาสงครามการเมือง ปัญหาอาชญากรรม และการอพยพออกนอกประเทศ

6. ผลกระทบต่อเศรษฐกิจโลกและผลต่อเนืองมายังประเทศไทย

สหรัฐฯ มีมาตรการคว่ำบาตรต่อเวเนซุเอลาอย่างต่อเนื่องมาตั้งแต่ปี 2006 ด้วยเหตุผลต่างๆ เช่น การค้ายาเสพติด การสนับสนุนกลุ่มก่อการร้ายข้ามชาติ การละเมิดสิทธิมนุษยชนโดยเฉพาะต่อผู้ที่ออกมาต่อต้านรัฐบาล การคอร์รัปชันของผู้นำรัฐบาล รวมไปถึงการพยายามกดดันให้ นิโกลัส มาดูโร ยอมเปิดทางให้นายฮวน กุยโด ผู้นำฝ่ายค้านขึ้นเป็นผู้นำประเทศแทน

โดยมาตรการคว่ำบาตรครั้งสำคัญ คือ มาตรการคว่ำบาตรบริษัทน้ำมันแห่งชาติของเวเนซุเอลา (PdVSA) ครั้งเมื่อเดือนมกราคม 2019 เพื่อเป็นการตัดรายได้จากการขายน้ำมันของรัฐบาลเวเนซุเอลา โดยห้ามให้บริษัทและบุคคลสัญชาติอเมริกันทำธุรกรรมกับ PdVSA นับเป็นมาตรการคว่ำบาตรที่ส่งผลกระทบรุนแรงที่สุดต่อเวเนซุเอลา ในขณะที่ประเทศเพื่อนบ้านร่วมภูมิภาค ได้แก่ อาร์เจนตินา และปารากวัย ประกาศตัดความสัมพันธ์ทางการทูตและการค้ากับเวเนซุเอลาจนกว่าจะมีการเลือกตั้งที่ชอบธรรมด้วยกฎหมายขึ้นอีกครั้งตามคำเรียกร้องของสหรัฐฯ

7. ผลกระทบต่อตลาดน้ำมันโลก

การคว่ำบาตร วิกฤตเศรษฐกิจ และปัญหาความไม่สงบภายในประเทศ ส่งผลปริมาณการผลิตน้ำมันดิบของเวเนซุเอลาลดลงอย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม การคว่ำบาตรเวเนซุเอลาไม่ได้ส่งผลกระทบต่อตลาดน้ำมันโลกมากนัก เนื่องจากปริมาณการผลิตของเวเนซุเอลามีสัดส่วนเพียงร้อยละ 0.007 โดยประมาณ เมื่อเทียบกับปริมาณการผลิตโลก

8. ผลกระทบต่อทางการค้า

ในปี 2019 เวเนซุเอลามีการส่งออก 14.7 พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ โดยประเทศส่งออกสำคัญ ได้แก่ อินเดีย จีน สหรัฐ สเปน ตามลำดับ โดย สินค้าส่งออกสำคัญได้แก่ น้ำมันดิบ แอลกอฮอล์ ทองคำ แร่เหล็ก เป็นต้น ขณะที่มูลค่าการนำเข้า 5.6 พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ โดยประเทศนำเข้าสำคัญของเวเนซุเอลา ได้แก่ จีน สหรัฐ บราซิล สเปน เม็กซิโก

ตามลำดับ โดยสินค้านำเข้าสำคัญ ได้แก่ น้ำมันปิโตรเลียม ข้าว ยางรถยนต์ ผลิตภัณฑ์จากถั่วเหลือง เวชภัณฑ์ รถยนต์ เป็นต้น ขณะที่ประเทศไทย นั้น ไม่มีข้อมูลปริมาณทางการค้ากับเวเนซุเอลา ดังนั้น การคว่ำบาตรหรือความวุ่นวายภายในประเทศของเวเนซุเอลาไม่ได้ส่งผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญทางการค้ากับไทย

7. ประเทศไทยจะประสบภาวะวิกฤตเหมือนเวเนซุเอลาหรือไม่

โอกาสที่ไทยจะประสบชะตากรรมเช่นเดียวกับเวเนซุเอลา น่าจะเป็นไปได้ยาก ด้วยเหตุผลสำคัญ คือ¹⁵

- 7.1) **ฐานะทางการเงินการคลังของรัฐบาลไทยมีเสถียรภาพ** สะท้อนจากสัดส่วนหนี้สาธารณะ ณ เดือนมิถุนายน 2564 อยู่ที่ประมาณร้อยละ 55 ต่อ GDP ต่ำกว่าเกณฑ์สากลที่ร้อยละ 60 นอกจากนี้ มองไปข้างหน้า พ.ร.บ. วินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561 ฉบับใหม่ยังจะช่วยเป็นเกราะป้องกันให้รัฐบาลชุดใดก็ตามที่เข้ามาบริหารประเทศต้องมีวินัยในการจัดหารายได้ จัดทำงบประมาณ และบริหารหนี้สาธารณะอย่างรอบคอบและคุ้มค่า
- 7.2) **เสถียรภาพด้านต่างประเทศของไทยมั่นคงมาก** สะท้อนจากเงินสำรองระหว่างประเทศของไทยที่อยู่ในระดับสูง คิดเป็น 2.84 เท่าของหนี้ต่างประเทศระยะสั้น ซึ่งทำหน้าที่เป็นกันชนอย่างดีหากมีเหตุที่ทำให้เงินทุนไหลออกในปริมาณมากอย่างฉับพลัน ขณะที่หนี้สาธารณะของไทยเกือบทั้งหมดเป็นหนี้ในประเทศ โดยสัดส่วนหนี้ในประเทศ ณ เดือนมิถุนายน 2564 อยู่ที่ร้อยละ 98.2 ของหนี้สาธารณะทั้งหมด ขณะเดียวกัน ต้นทุนการกู้ยืมของรัฐบาลไทยอยู่ในระดับต่ำ ไม่เป็นข้อจำกัดต่อภาระทางการคลัง สะท้อนจากอัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาลระยะ 10 ปีของไทยที่ ณ กลางเดือนสิงหาคม 2564 อยู่ที่ไม่ถึงร้อยละ 1.6 ซึ่งต่ำที่สุดในกลุ่มประเทศกำลังพัฒนาของอาเซียน ได้แก่ มาเลเซีย (ร้อยละ 3.2) อินโดนีเซีย (ร้อยละ 6.3) ฟิลิปปินส์ (ร้อยละ 4.1) และเวียดนาม (ร้อยละ 2.1) นอกจากนี้ ไทยยังคงเกินดุลบัญชีสะพัดอย่างต่อเนื่อง การส่งออกกระจายตัวในประเภทสินค้าและประเทศปลายทางที่หลากหลาย แถมยังมีรายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติเพิ่มขึ้น (ต่างจากเวเนซุเอลาที่พึ่งพารายได้เงินตราต่างประเทศจากการส่งออกน้ำมันเป็นหลัก) ส่วนหนึ่งเป็นเพราะการดำเนินนโยบายเศรษฐกิจมหภาคของไทยในช่วงที่ผ่านมาที่มุ่งรักษาเสถียรภาพด้านต่างประเทศ
- 7.3) **การจัดพิมพ์และออกใช้ธนบัตรของธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) มีทุนสำรองเงินตราหนุนหลังตามกฎหมาย** กล่าวคือ ปัญหาเงินเฟ้อของเวเนซุเอลาขยายผลร้ายแรงมาจนถึงวันนี้ เพราะธนาคารกลางเวเนซุเอลายังคงต้องพิมพ์เงินเพิ่มตามคำสั่งรัฐบาล และสูญเสียความอิสระในการดำเนินนโยบาย แต่ในทางกลับกัน ธปท. ซึ่งดำรงความเป็นอิสระและดำเนินตามพันธกิจสำคัญคือ “การรักษาเสถียรภาพของเงินตรา” ย่อมปฏิบัติตาม พ.ร.บ. เงินตรา พ.ศ. 2501 ที่กำหนดให้การจัดพิมพ์และออกใช้ธนบัตรต้องมีทุนสำรองเงินตรา (เช่น ทองคำและเงินตราต่างประเทศ) หนุนหลัง

¹⁵ บทวิเคราะห์บางส่วนนำมาจากบทความของ ธปท. ใน www.bot.or.th ฉบับ 22 เมษายน 2019

คณะผู้จัดทำ

ผู้อำนวยการสำนักนโยบายเศรษฐกิจมหภาค

ดร.พิสิทธิ์ พัวพันธ์: pisitp@mof.go.th

ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านเศรษฐกิจมหภาค

นายพงศ์นคร โภชากรณ์: p_pochakorn@hotmail.com

ผู้อำนวยการส่วนแบบจำลองและประมาณการเศรษฐกิจ

ดร.ยุทธภูมิ จารุเสรี: iam5111@msn.com

ผู้อำนวยการส่วนการวิเคราะห์เศรษฐกิจมหภาค

นายณัฐพล ศรีพจนารถ: kuhnju@gmail.com

ผู้อำนวยการส่วนการวิเคราะห์เสถียรภาพเศรษฐกิจ

ดร.สมคิด บุญล้นเหลือ: dageyang@hotmail.com

ผู้อำนวยการส่วนวิเทศและสถาบันสัมพันธ์

ดร.นรพัชร อัครวัลลภ: norabajra@hotmail.com

ผู้รับผิดชอบรายการภาคเศรษฐกิจ

ภาคการคลัง

อิทธิพัฒน์ ประภาประเสริฐ: Ittipat.p@outlook.com

ณัฐธิดา จันภักดี: fongnutdee@hotmail.com

ธัญลักษณ์ โกษาเสวียง: netfpo@gmail.com

ภาคการค้าระหว่างประเทศ

ภัทรพร คุ้มสะอาด: phattraporn088@gmail.com

ตลาดน้ำมัน

ภัทร จารุวัฒนมงคล: patharac@fpo.go.th

เศรษฐกิจต่างประเทศ

ศิริพล ฤทธิประศาสน์: sirapol@jhu.edu

กันตา สุขสาตร: holykanta@gmail.com

ศักดิ์สิทธิ์ สว่างสุข: saksit.ssuk@gmail.com

ภาคการเงิน

พุทธิสมบัติ ปานกุล: puttisombat.p@gmail.com

อัตราการแลกเปลี่ยน

กันตา สุขสาตร: holykanta@gmail.com

พุทธิสมบัติ ปานกุล: puttisombat.p@gmail.com

ภาคอุตสาหกรรม

เกศินี ธารีสังข์: kea.t.hari@gmail.com

ภาคเกษตรกรรม

นางสาวบุณทริกา ชลพิทักษ์วงษ์: puiboondhariga@gmail.com

ภาคการท่องเที่ยว

พิมพาภรณ์ สุทธหลวง: pimpapon2_403@hotmail.com

ภาคการบริโภค การลงทุน และอสังหาริมทรัพย์

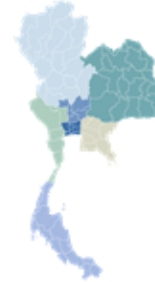
ศิวัจน์ จิรกัลยาพัฒน์: siwat.ji@gmail.com

ธนิต เกตุปรังค์: tanit.ksetprank@gmail.com

ด้านเสถียรภาพ

เกศินี ธารีสังข์: kea.t.hari@gmail.com

เศรษฐกิจรายภูมิภาค

คงขวัญ ศิลา: nu_nub@yahoo.com

กวิน เอี่ยมตระกูล: kawin.iamtrakul@gmail.com

อภิญา เชนธัญญารักษ์: apinya.psed8@gmail.com

ประกอบ สุริเยนทรากกร: prakob.suriyentrakorn@gmail.com

กานต์ แจ้งชัดใจ: kant52664@gmail.com

สุดาพันธุ์ สาลี: sudaphans@fpo.go.th

ออกแบบหน้าปก

กุสุมา จารุมนี: kusumaj@fpo.go.th

สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง

ถนนพระรามที่ 6 แขวงพญาไท เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร 10400

โทรศัพท์ 0-2273-9020 โทรสาร 0-2298-5602

www.fpo.go.th